Ազգ
Azg
25 ՄԱՅԻՍ 2007 ՈՒՐԲԱԹ 98 (3750)

Հայաստանում հայտնվելն ադրբեջանցի զինծառայողին դարձնում է հայրենիքի դավաճան

Հունիսի 1-ին Ադրբեջանում կսկսվի եւս մեկ դատավարություն՝ Հայաստանում եղած ադրբեջանցի զինծառայողի նկատմամբ նույն՝ հայրենիքի դավաճանության մեղադրանքով: «Ազերի.պրես» գործակալությունը տեղեկացնում է, որ անցյալ տարվա դեկտեմբերի 31-ին մոլորվելով հայկական կողմն անցած Էլդանիզ Նուրիեւը հունվարի 16-ին վերադարձվել էր Ադրբեջան, որտեղ նրան ձերբակալել էին ու մեղադրել հայրենիքի դավաճանության մեջ: Հիշեցնենք, որ սա առաջին դեպքը չէ: Ադրբեջանցի մեկ այլ զինծառայող նույն մեղադրանքով դատապարտվեց 11 տարվա ազատազրկման: Եվ հասկանալի է, որ ներկայումս Հայաստանում գտնվող եւս մեկ ադրբեջանցի զինվոր նախընտրում է մնալ Հայաստանում՝ վախենալով նույնօրինակ «դատաստանից»:

Հիմա էլ 2007-ն են դարձնո՞ւմ «հնարավորության պատուհան»՝ մինչեւ նախագահական ընտրություններ

Նախագահ Քոչարյանը համաձայնել է հանդիպել Ալիեւին հունիսի 10-ին

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Նախօրեին տեղեկացնելով, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները շուտով տարածաշրջան կայցելեն ամբողջ կազմով, ռուսաստանցի համանախագահ **Յուրի Մերզլյակովը** ֆրանսիացի համանախագահ **Բեռնար Ֆասիեի** հետ համատեղ ասուլիսում հայտարարեց, որ Հայաստանի նախագահի հետ հանդիպումը հաջողված էր: Հանդիպումներ են եղել նաեւ Հայաստանի արտգործնախարարի եւ վարչապետի հետ:

«Ներկա պահին գլխավորն այն է, որ համանախագահների՝ հունիսի 10-ին Սանկտ Պետերբուրգում ԱՊՀ երկրների ղեկավարների ոչ ֆորմալ գագաթաժողովի շրջանակներում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հերթական հանդիպումն անցկացնելու անհրաժեշտության մասին առաջարկին նախագահ Քոչարյանը դրական պատասխան տվեց: Հույս ունենք, որ Բաքվում էլ կստանանք նախագահ Ալիեւի համաձայնությունը», նշեց Մերզլյակովը, կարգավորման սկզբունքների քննարկումների առնչությամբ հավելելով. «Ինչպես մեզ է թվում, որոշակի առաջընթաց եղավ, հույս ունենք, որ այն հետագա զարգացում կստանա Բաքվում մեր բանակցություններում»:

Անդրադառնալով փախստականների ու տեղահանվածների վերադարձի խնդրին՝ Մերզլյակովը նշեց. «Մեր աշխատանքում ազգային պատկանելությամբ չենք առանձնացնում փախստականներին ու տեղահանվածներին: Քննարկում լինում է բոլորի մասին: Համանախագահների առաջարկում նախատեսվում է բնակության նախկին վայրեր վերադարձի իրավունքը»: Ֆրանսիացի համանախագահն այս կապակցությամբ ավելացրեց, որ ամեն դեպքում այդ վերադարձը պետք է մանրամասն պատրաստվի շատ այլ ծրագրերի հետ, ինչպիսին են ենթակառուցվածքների վերականգնման, ականազերծման եւ այլ ծրագրեր:

Տես էջ 4

ԲԱՔՈՒ

Ժակ Շիրակի փոխարեն Ադրբեջան կայցելի Նիկոլա Սարկոզին

Ֆրանսիայի նորընտիր նախագահ Նիկոլա Սարկոզին կայցելի Ադրբեջան: Ըստ «Նովոստի Ադրբեջան» գործակալության, այս մասին տեղեկացրել է Ադրբեջանում Ֆրանսիայի դեսպանության առաջին խորհրդական Սիլվեն Գիոգեն, ճշգրտելով, որ այցը կլինի պաշտոնական եւ կտեւի մի քանի օր: Հիշեցնենք, որ թերեւս Ֆրանսիայի նախկին նախագահ Ժակ Շիրակի օրոք Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւն այցելեց Ֆրանսիա այս տարվա հունվարին: Այդ այցի ընթացքում ձեռք բերվեց համաձայնություն՝ Ադրբեջան Ժակ Շիրակի այցելության կապակցությամբ, որը սակայն տեղի չունեցավ՝ Ժակ Շիրակի խիտ աշխատանքային գրաֆիկի եւ պաշտոնավարման ավարտի պատճառով: Ադրբեջանում Ֆրանսիայի դեսպանատան աշխատակիցն ընդգծել է, որ հրավերն ուղարկվել է ոչ թե կոնկրետ անձին, այլ երկրի ղեկավարին, ուստի եւ Սարկոզին կիրականացնի այդ այցը:

Եհովայի վկան Մայր տաճարի խորանին

Երեկ վաղ առավոտյան Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Մայր տաճարի Սուրբ խորանի վրա է բարձրացել մի մարդ ու սկսել դեսուդեն նետել այն ամենը ինչ դրված է եղել Սուրբ սեղանի վրա: Ինչպես հաղորդում է «Նոյյան տապան»-ը, Մայր տաճարում գտնվող հոգեւորականները կասեցրել են խուլիգանությունը եւ անծանոթին իջեցրել խորանից: Սակայն կարգազանցը փախել է, առանց որեւէ բացատրության: Համաձայն եկեղեցում գտնվողների փաստման՝ այդ անձը Էջմիածնի գյուղերից մեկի բնակիչ է եւ դավանում է «Եհովայի վկաներ» աղանդին: Կարելի է պատկերացնել, թե արտաքուստ խաղաղասեր թվացող եհովականներն ինչպիսի ատելություն են սերմանում իրենց հետեւորդների մեջ:

Արզումանյանը մնում է կալանված

ՀՀ նախկին արտգործնախարար, «Քաղաքացիական անհնազանդություն շարժման» ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանյանը կալանված կմնա առնվազն մինչեւ հուլիսի 8-ը: Երեկ Հայաստանի վերաքննիչ դատարանը մերժել է խափանման միջոցը փոխելու դիմումը: Հիշեցնենք, որ Ալեքսանդր Արզումանյանը ձերբակալվել է մայիսի 7-ին՝ «փողերի լվացման» մեղադրանքով: Ալեքսանդր Արզումանյանի փաստաբան Հովիկ Արսենյանի գնահատականով, դատարանը «ոչ թե առաջնորդվեց օրենքի գերակայությամբ, այլ դարձյալ հանձնարարություն կատարեց»:

Հայաստանի միջատների եւ կարիճների խայթոցները մահացու չեն

ԵՐԵՎԱՆ, 24 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայիսի վերջին եւ հատկապես ամռան ամիսներին հանրապետությունում մեծ վտանգ են ներկայացնում տարբեր տեսակի թունավոր միջատները եւ կարիճները: ՀՀ տարածքային կառավարման փրկարար ծառայությունից «Արմենպրես»-ին տեղեկացրին, որ Հայաստանում տարածված են երեք տեսակի կարիճներ՝ դեղին, սեւ եւ խայտաբղետ: Այս կարիճների եւ ընդհանրապես միջատների խայթոցները մահացու չեն մարդու համար, մահացության դեպքերը հիմնականում պայմանավորված են սուր ալերգիկ ռեակցիաներով: Ավելի վտանգավոր են բերանի խոռոչում կամ նրա շուրջը տեղակայված խայթոցները, որովհետեւ այդ դեպքում զարգանում է վերին շնչուղիների այտուց եւ շնչառության խիստ դժվարացում:

Երբ խայթոցը պարանոցի կամ բերանի շրջանում է, ապա տուժածին անհրաժեշտ է կում-կում խմեցնել մեծ քանակությամբ սառը ջուր: Անհրաժեշտ է պարզել նաեւ ալերգիաների առկայությունը: Երբ տուժածը ալերգիկ է, ապա այդ դեպքում նրա մոտ հնարավոր է զարգանա անաֆիլակտիկ շոկ: Դա որեւէ արտաքին ազդակի նկատմամբ մարմնի սուր ալերգիկ ռեակցիան է: Անաֆիլակտիկ շոկը կարող է զարգանալ միջատների խայթոցներից, որոշ դեղամիջոցներից: Դա կատարվում է շատ արագ, եւ հաճախ հնարավոր չի լինում կանխատեսել ու կանխարգելել: Անաֆիլակտիկ շոկի դեպքում պետք է անհապաղ ահազանգել շտապ օգնություն:

Վաղվա «Հասարակական» ներդիրում

Վաղվա «Հասարակական-քաղաքական» ներդիրը Սերգեյ Գալոյանի թարգմանությամբ ներկայացնում է Ալեքսանդր Խինշտեյնի ընդարձակ հոդվածաշարից մի հատված, որը նվիրված է Ռուսաստանի պատմության ելցինյան շրջանի մութ էջերից մեկին:

Խորհրդարանական վերջին ընտրությունների ընթացքում ԶԼՄ-ների վարքագիծը եւ ընտրությունների ժամանակ կանանց գործոնի բարձրացման նոր իրողությունն են արձանագրում Կարինե Դանիելյանի 2 հրապարակումները:

Հակոբ Ծուլիկյանն անդրադառնում է Գագարինի մահվան առեղծվածին, հաջորդ էջերում Հարություն Մինասյանի հոդվածն է Սեբաստիայի կոտորածի մասին նորահայտ փաստաթղթի վերաբերյալ, իսկ Սառա Պետրոսյանը պատմում է «Նոյ» ապրանքանիշի համար գործարարների ծավալած պայքարի մասին:

Հային, ադրբեջանցուն ատողների համար Սաակաշվիլին հայ է, ադրբեջանցի

Թերեւս որպես արձագանք Վրաստանի տարբեր ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների հայտարարությունների, նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին երեկ հայտարարել է, որ մտադիր է մինչեւ վերջ պաշտպանել ազգային փոքրամասնությունների իրավունքները: Սեփական տարօրինակ ոգուն հարազատ մնալով, Սաակաշվիլին հայտարարել է, թե ադրբեջանցի է բոլոր նրանց համար, ովքեր ատում են ադրբեջանցիներին, հայ՝ հայերին ատողների համար, անգամ օս, հրեա: Բայց այդ ամենով հանդերձ, սեփական խոսքերի համաձայն, Սաակաշվիլին մնում է 100 տոկոսանոց վրացի, բոլոր կասկածամիտ վրացիների համար:

Ինչպես տեղեկացնում են վրացական լրատվամիջոցները, ըստ Վրաստանի նախագահի, ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչները մեծապես կարեւոր դերակատարում են ունեցել երկրի կյանքում, ուստի եւ որպես ադրբեջանցի, հայ, օս կամ հրեա, Սաակաշվիլին պաշտպանելու է փոքրամասնությունների իրավունքները: Ի դեպ, մայիսի 31-ին Ջավախքի Նինոծմինդա քաղաքում տեղի կունենա նորակառույց մարզահամալիրի բացում, որին, Ջավախքի նահանգապետ Գեորգի Խաչիձեի հավաստմամբ, կմասնակցի նաեւ նախագահ Սաակաշվիլին:

Անկախության առաջին սերնդի վերջին զանգն ու հայոց լեզվի առաջին միասնական քննությունը

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Եվս մեկ ուստարի ենք ճանապարհում, եւ մեկ սերունդ է գնում դեպի մեծ կյանք: Վստահ եմ, որ լավ է լինելու, քանի որ մեր անկախության առաջին սերունդն է դուրս գալիս դպրոցից ու գնում ուսումնական հաստատություններ: Հուսով եմ, վերջին զանգը կանցնի նորմալ, առանց միջադեպերի», «Հայելի» ակումբում երեկ ասաց կրթության եւ գիտության փոխնախարար **Բագրատ Եսայանը**:

Հանրապետության բոլոր դպրոցներում այսօր հնչող վերջին զանգը կուղեկցվի տասներորդցիների զվարթ ու տրտմաթախիծ պոռթկումներով, իսկ ընդամենը մի քանի օրից կսկսվի ավարտական քննությունների լարված ու հուզումնալից շրջանը: Այս տարվա շրջանավարտների դպրոցական հիշողությունների մեջ գերիշխող տեղ կունենա հայոց լեզու եւ գրականություն առարկան, քանի որ հենց նրանց էր վիճակված առաջինը ճանաչել կրթական բարեփոխումների բերած թեստային համակարգի թարմությունը: Մի քանի դպրոցների տնօրենների հետ հեռախոսազրույց ունենալով համոզվեցինք, որ քննություններից առաջ առանձնակի լարվածություն չի զգացվում, ավելին՝ հայոց լեզվի թեստերը հեշտությամբ հաղթահարելու նրանց վստահությունն ու հանգստությունը պահանջվածից ավելին են:

Լեւոն Շանթի անվան թիվ 4 դպրոցի տնօրեն **Անահիտ Վարդանյանը** հավաստացած է, որ ավարտական ու միասնական քննությունները կանցնեն միանգամայն օբյեկտիվ. «Ամեն մի նոր բան մի քիչ անհանգստացնող է, բայց բոլոր դեպքերում գիտենք, որ պարապող, սովորող երեխան նորմալ կգրի: Քննությունների անցկացման համար ստեղծված բոլոր պայմանները հուշում են, որ ամեն ինչ լավ կլինի»:

Անանիա Շիրակացու անվան ճեմարանի հայոց լեզվի եւ գրականության ամբիոնի վարիչ **Անահիտ Հովհաննիսյանը** նշեց, որ թեստերի բովանդակային առումով առանձնապես մտահոգություն չունեն, որովհետեւ ամբողջ 1 տարի աշխատել են թեստային համակարգով: «Առաջադրանքները հստակ են, ընդհանուր տպավորությունը դրական է»:

Տես էջ 2

Հ. Բագրատյան. «Այս ընտրություններով դոդոլիստների շղթան ընդհանրապես դուրս մնաց խորհրդարանից»

ՀՀԿ-ն իր ներսի պրոֆեսիոնալների՞ն պիտի ընտրի

«Այս ընտրությունները ցույց տվեցին, որ մոտենում է քաղաքական դոդոլիզմի վերջը, քանի որ դոդոլիստների շղթան դուրս մնաց խորհրդարանից», երեկ Մամուլի ազգային ակումբում (ՄԱԱ) հայտարարեց Հայաստանի նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, ում համոզմամբ, ավարտին մոտեցավ նաեւ բողոքի ձայնով ընտրություն կատարելու շրջանը: Այսինքն, նկատի ունի, որ մինչ այժմ մարդիկ բողոքի ձայնով էին ընտրություն կատարում. երբ ձայնը տալիս էին Վազգեն Մանուկյանին, դա բողոք էր Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի դեմ, երբ ձայնը տալիս էին Ստեփան Դեմիրճյանին, բողոքն ուղղված էր Ռոբերտ Քոչարյանին: Որեւէ բան չունենալով Արտակ Սադոյանի կամ Մանուկ Գասպարյանի անձերի դեմ, էքս վարչապետը նշեց, որ նրանց՝ խորհրդարանում չհայտնվելը ցույց է տալիս, որ երկիրն ու էլեկտորատն առաջընթաց են արել: Նրա որակմամբ, «Օրինաց երկիր» ու «Ժառանգություն» կուսակցությունները երիտասարդ դոդոլիստներ են, ինչ վերաբերում է Հանրապետական կուսակցությանը, «Հանրապետական կուսակցության (ՀՀԿ) հաղթանակը չեմ կարծում, թե լավ բան է խոստանում երկրին եւ հենց կուսակցությանը, բայց նրանց մեջ պակաս դոդոլիզմ կա», ասաց նա:

Ինչպիսի կառավարություն կկազմվի հարցին պատասխանելիս նախկին վարչապետը հղում արեց սահմանադրությանը. «Սահմանադրությունն ասում է, որ հաղթած քաղաքական ուժը կազմում է կառավարություն, այսինքն՝ կոալիցիոն կառավարություն է լինելու»: Անդրադառնալով ՀՀԿ-ական Արմեն Աշոտյանի հայտարարությանը, թե իրենք ցանկանում են պրոֆեսիոնալների կառավարություն կազմել, նախկին վարչապետը նշեց, որ այդ հայտարարությունն ուղղված է եղել հենց իրենց կուսակցության ներսի պրոֆեսիոնալներին ընտրելու հանգամանքին: Ակումբի հյուրը խորհրդարանական ընտրությունների բացասական կողմը համարեց այն, որ քաղաքական ուժերից որեւէ մեկը պատասխանատվություն չվերցրեց իր վրա՝ խոսելու այնպիսի հարցերից, ինչպիսիք են օրինակ հայ-թուրքական, հայ-ադրբեջանական հարաբերությունները, Ղարաբաղի խնդիրը, եղեռնի հարցը:

Կառավարության նախկին ղեկավար Հրանտ Բագրատյանն ընդգծեց, որ այս պահին ֆորս մաժորային իրավիճակ չկա եւ եթե ընդդիմությունը մտածում է, որ Ղարաբաղի հարցով Ռոբերտ Քոչարյանը վատ փաստաթուղթ կստորագրի, եւ իրենք դա կօգտագործեն ֆորսմաժորային իրավիճակ ստեղծելու համար, դա էլ անհավանական է: «Նույնիսկ եթե նախագահն ամենավատ փաստաթուղթը ստորագրի, բողոքողը պետք է կարողանա այլ լուծում առաջարկել: Չեմ կարծում, որ Ղարաբաղի հարցն օգտագործելով կկարողանան նախագահին գահընկեց անել», հավելեց նա:

Հրանտ Բագրատյանը կարծում է, որ ճիշտ չէ, երբ նախագահի թեկնածություն առաջադրելու հայտարարություններ են անում խորհրդարանական ընտրություններում պարտություն կրած քաղաքական ուժերի լիդերները. «Աշխարհում պարտված ընդդիմության համար չկա դեպք, որ մեկ անգամ պարտվելուց հետո նորից առաջադրվի»: Հրանտ Բագրատյանի խոսքով, ընդդիմությունն այժմ պետք է մեկ միասնական թեկնածու փնտրի, որից հետո էլ պետք է միավորվի գաղափարի շուրջը, այսինքն՝ երկրի առջեւ ծառացած խնդիրների համար ինքն ինչ է առաջարկում:

Ղարաբաղյան խնդրին անդրադառնալով՝ Հրանտ Բագրատյանն ասաց, որ այսօր առաջարկվող լուծումը 1997 թ-ի համեմատ գրեթե նույնն է՝ փոքր տարբերություններով: «Այսօր խոսվում է 7 շրջանները վերադարձնելու եւ Լաչինը որպես միջանցք պահելու մասին: Եթե հիշողությունս ինձ չի դավաճանում, 1997 թ. խոսվում էր 5 շրջանի մասին: 97 թ. այդ փաստաթղթի տակ պետք է ստորագրեր նաեւ Ղարաբաղը, բացի այդ կար միացյալ պետություն ձեւակերպումը: Սա վատը: Իսկ ինչն է լավ այսօրվա փաստաթղթում: Լավ է այն, որ փաստաթղթում ասվում է կլինի հանրաքվե, որով կորոշվի ստատուս քվոն, բայց ոչ ժամկետներ են նշվում, ոչ էլ այլ բան», ասաց կառավարության նախկին ղեկավարը:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

«ԱՐԻԱ» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Արեւելագիտական կենտրոն դառնալու նպատակով

Հայաստանում ի թիվս այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համարյա մեկ տարի գործում է «Արիա» միջազգային համալսարանը: Տեղակայված է Երեւանի Շահամիրյանների փողոցի 18/2 հասցեում, լիցենզավորված երկու երկրներում՝ Հայաստանում եւ Իրանում: Հիմնադիրներն էլ Հայաստանից են ու Իրանից՝ «Գրանդ հոլդինգ» ընկերությունն ու Թեհրանի «Ազադ» համալսարանը: Նպատակը՝ արեւելագիտության գիտական կենտրոնի մակարդակ ապահովելն է: Ըստ այդմ «Արիան» ընդունելություն է հայտարարում մագիստրի եւ ասպիրանտի ուսումնառության համար: Առաջին ուսանողները, որ ընդունելություն են անցել փետրվարին, 30-ն են՝ բոլորն էլ իրանաբնակ, այդ թվում եւ մի քանի իրանահայեր: Փաստն այս բացատրվում է ոչ միայն Հայաստանում իրանագիտության բարձր մակարդակով, այլեւ ուսումնառության համեմատաբար մատչելիությամբ:

Ուսանողների պակասի խնդիր չի տեսնում «Արիայի» ռեկտոր **Լաուրա Շեխոյանը**. «Իրանից շատերն էին դիմում Հայաստանում ուսանելու, մինչդեռ արեւելագիտության դասավանդման հնարավորությունները զուտ քանակի իմաստով բավարար չէին»: Իսկ «Արիայում» դասավանդման լեզուները 4-ն են՝ անգլերեն, ռուսերեն, պարսկերեն, հայերեն, արեւելագիտական առարկաների դասավանդման սպեկտրն էլ բավական լայն է՝ իրանագիտություն, քրդագիտություն, Ասիայի հին եւ նոր լեզուներ, իրանական արվեստի պատմություն եւ այլն: Դրանից զատ համալսարանում պատրաստվում են նաեւ միջազգային հարաբերությունների եւ քաղաքագիտության մասնագետներ: «Արիա» համալսարանը 2007 թվականի հունիսի 1-ից ընդունելություն է հայտարարում այդ մասնագիտությունների գծով: Ընդունելությունները կատարվում են քննությունների կամ հարցազրույցի արդյունքների հիման վրա, ուսուցումը կազմակերպվում է առկա: Գիտական կենտրոն դառնալու նպատակին հնարավորինս շուտ հասնելու համար «Արիան» ջանք չի խնայում հայտնի համալսարանների ու ճանաչում ունեցող մասնագետների հետ համագործակցության հարցում եւ դասավանդման գործընթացում ընդգրկում է տվյալ ոլորտներում հայտնի օտարերկրացի մասնագետների, առաջատար գիտնականների: Կրթական մեթոդիկայում համալսարանն իրեն համարում է հայկական, ռուսական, խորհրդային կրթական համակարգի արժեքներն ու ակադեմիական սկզբունքները կրողն ու ներդնողը:

Իսկ երեկ՝ մայիսի 24-ին հիմնադիր երկու կողմերը հանդիսավոր արարողությամբ «Արիա» միջազգային համալսարանի սրահներից մեկում բացեցին արեւելյան գրականության ու մտածողության գագաթներից աշխարհին նայող Ֆիրդուսու կիսանդրին: Արարողությանը ներկա էին Հայաստանում Իրանի դեսպան Ալի Ռեզա Հաղիղիանը, «Գրանդ հոլդինգից» Արմինե Հովհաննիսյանը, Թեհրանի «Ազադ» համալսարանի ներկայացուցիչներ եւ այլք:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Անկախության 1-ին սերնդի վերջին զանգն ու հայոց...

1-ին էջից

Անկեղծ ասած, նույնիսկ գոհ ենք, որ քննակարգը փոխվել է, որովհետեւ նախկին ճեմարանական կառույցը հոգնեցրել էր եւ այլեւս արդյունավետ չէր: Այս համակարգով բացվում են աշակերտի մտածելու, դատողությունը զարգացնելու շատ ու շատ հատկանիշներ, ինչը մեծ առավելություն է: Քննությունների անցկացման կարգի վերաբերյալ կարող եմ ասել, որ նախորդ տարիներին մեր ճեմարանում քննությունները չափից ավելի խիստ են եղել, բուհականից ավելի խիստ: Մեր ճեմարանականներն ավելի շատ վախենում են ճեմարանի, քան բուհական քննություններից: Այդ առումով բնավ մտահոգված չենք, որ թեստավորման կենտրոնն է անցկացնելու քննությունը, մեզ համար դա բացարձակապես խնդիր չէ: Նույնիսկ ուրախ ենք, որ բոլոր դպրոցներում քննությունը կանցնի այն մակարդակով, ինչ տարիներ շարունակ եղել է մեր ճեմարանում»:

Մանուկ Աբեղյանի անվան թիվ 3 դպրոցի տնօրեն **Սահակ Լեւոնյանը** եւս հաստատեց, որ կազմակերպչական առումով նախապատրաստական շրջանը գոհացուցիչ է, միակ անհանգստությունն այն է, որ տեխնիկական պատճառներով աշակերտները միավորներ չկորցնեն: «Ամեն ինչ մանրամասն բացատրվել է մեզ, մենք էլ փոխանցել ենք աշակերտներին: Միակ մտավախությունն այն է, որ վերջիններս հակված են մտածելու, թե այս քննությունն ավելի հեշտ է նախորդից: Նրանց վստահությունը կարող է բացասաբար ազդել քննության արդյունքների վրա, քանի որ հեշտ թվացող հարցին երբեմն մեխանիկորեն սխալ են պատասխանում»:

Այսպիսով, հունիսի 1-ին հայոց լեզվից եւ գրականությունից քննություններ կհանձնեն հանրապետության դպրոցների 55 հազար տասներորդիները: Բագրատ Եսայանի տեղեկացմամբ, ավարտական քննությունների Ա տարբերակում ներառված է 50 հարց՝ 35-ը հայոց լեզվից, 15-ը՝ հայ գրականությունից: Յուրաքանչյուր հարցը հավասար կլինի 1 միավորի, հավաքած միավորները կհավասարեցվեն 20 բալանոց համակարգին, որի արդյունքում կորոշվի ավարտական վկայականի գնահատականը: Դա նշանակում է, որ ավարտական վկայականներում հայոց լեզու առարկան գնահատվում է հայ գրականության հետ:

Հումանիտար մասնագիտություններ ընտրած դիմորդների համար հայոց լեզու եւ գրականություն առարկայից քննությունը համարվում է մրցութային՝ քննական կենտրոններում քննություն կհանձնեն 10-15 հազար տասներորդիներ: Նրանց համար պարտադիր են թեստերի Ա եւ Բ տարբերակները միասին՝ քննության միասնական անվանումը հենց այստեղից է առաջացել: Թեստում ընդգրկված կլինի 75 հարց, սակայն մրցութային բալը կձեւավորվի միայն հայոց լեզվից:

«Եթե որեւէ աշակերտ մտածում է, թե կարող է խուսափել հայ գրականության հարցերից ու դրանք թողնել անպատասխան, դա անպայմանորեն կանդրադառնա ավարտական վկայականի գնահատականի վրա, նաեւ ընդունելության ժամանակ՝ հավասար միավորների պարագայում», ասաց Եսայանը: Եկող տարվանից թեստային համակարգով կանցկացվեն մաթեմատիկայի եւ բնագիտական առարկաների քննությունները: Դրանից հետո օտար լեզվի քննությունները. «Միասնական համակարգի կիրառումը սկսեցինք այս տարի եւ կավարտենք 2 տարի անց», ամփոփեց Եսայանը:

«Ինձ խփելու են, ժողովուրդ», հայտարարում է Վարդան Ղուկասյանը երկրով մեկ

Մամուլի բուռն արձագանքը Գյումրիում հնչած կրակոցներին առաջացրել է Գյումրու քաղաքապետ Վարդան Ղուկասյանի հակազդեցությունը, որի արդյունքը մայիսի 23-ին «Շանթ» հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցն էր: Նախապես խոսք էր գնում ՀՀԿ-ԲՀԿ անդամների «ռազբորկայի» մասին, չէր բացառվում նաեւ կենցաղային վարկածը, եղան նաեւ այս բոլորը Վարդան Ղուկասյանի մահափորձի հետ կապողներ, նշվում էր, որ այդ բոլորի հետ կապ ունեն Վարդան Ղուկասյանի որդին եւ եղբոր թոռը: Մինչ դատախազությունը հայտարարեց, որ հայտնաբերվել է փոխհրաձգության «մասնակից» մեքենան եւ բերման է ենթարկվել Արտյոմ Ղուկասյանը, մայիսի 23-ի երեկոյան «Շանթի» եթերում հայտնվեց Գյումրու քաղաքապետը եւ մամուլի բուռն արձագանքն, ինչպես նաեւ տեղի ունեցածը տարավ քաղաքական պատվերի ուղղությամբ:

Վարդան Ղուկասյանի ելույթից կարելի էր հետեւյալ տխուր եզրակացություններն անել.

Նախ՝ նա չի վստահում այն երկրի իրավապահ մարմիններին, որի երկրորդ քաղաքի քաղաքապետն է նա: Սա օրինաչափ է. ո՞վ ավելի լավ գիտի նրանց գործելաոճը, քան այն մարդը, ով ամեն օր ի պաշտոնե այս կամ այն կերպ առնչվում է իրավապահ մարմինների աշխատանքին: Լեւոն Գուլյանի (ինքնա)սպանության դեպքը դեռ թարմ է: Բացի այդ՝ հենց իր դեմ եղած մահափորձի պատվիրատուները բացահայտվե՞լ են, որ մի քիչ գոնե վստահի իրավապահ մարմիններին:

Երկրորդ՝ նա վախեցած է, կամ նրան վախեցրել են, եւ նա էլ փորձեց նույն լեզվով խոսել իրեն վախեցնողների հետ, այսինքն՝ սպառնաց կոմպրոմատներով, ինչը մեր երկրում գործելակերպ է դառնում եւ հենց «ռազբորկայի» մի ձեւ է:

Երրորդ՝ նա «թաղի տղա» արժեհամակարգում էր պահում իր ողջ խոսքը, ինչը մի ավելորդ վկայություն է, որ մեր երկրում ոչ թե օրենքն ու օրինականությունն են գործում, այլ ախպերական-զոռբայական մոտեցումները:

Չորրորդ՝ ընտրությունները Հայաստանի մյուս բնակավայրերում «սարքովի-քցովի» են, դա նույնպես լավ գիտե կուսակցական քաղաքապետը:

Եվ ավելի հեռահար մի հետեւություն՝ նրան «գցել» են, ՀՀԿ-ի համար 35 հազար ձայն բերած քաղաքապետին նրա կուսակցական տերերը չեն աջակցում, անտեր են թողել ինչ-որ մի հզոր ուժի վրեժխնդրության դիմաց, այլապես նա չէր մնա «Շանթի» հույսին:

Եվ մի վերջին եզրակացություն մեր՝ այս երկրի քաղաքացիներիս համար. այս երկրի բարձր պաշտոնյան թաղի տղայի մակարդակն ունի, այդպես մտածում է, այդ արժեքներով է ղեկավարվում, կարեւորը՝ այդ արժեքներով էլ կառավարում է:

Ի դեպ՝ Վարդան Ղուկասյանն ամենեւին էլ իր դասի ամենավատ ներկայացուցիչը չէ, նա, կարելի է ասել, դեռ մի գլուխ էլ բարձր է արդեն խորհրդարան մտած շատուշատ մականունավորներից, դեռ գոնե Ասացվածքաշունչը գիտեր, եւ մի քանի «հոգեւոր» մտքեր արտահայտեց, ինչն, օրինակ, Սեյրան Սարոյանից դժվար է սպասել:

Եվ ամենավերջին եզրակացություն. Վարդան Ղուկասյանի խոսքը լսած հասարակ մարդուն պատում էր անպաշտպանության զգացումը. եթե մի ողջ քաղաքի քաղաքապետ իրեն պաշտպանված չի զգում, ի՞նչ պետք է անի ինքը:

ԱՐԳԻՇՏԻ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԵ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Զվարթնոցի նոր համալիր

Հպարտությամբ հայտնում ենք նոր համալիրի բացման մասին:

19.200 մ^2 տարածք՝ ավելի քան 2 միլիոն ուղևորների համար:

Բարի գալուստ աշխարհ:

Բարի գալուստ Արմենիա միջազգային օդանավակայաններ:

ZVARTNOTS

ARMENIA INTERNATIONAL AIRPORTS

Արման Մելիքյան. «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը Հայաստան է, բայց Հայաստանի Հանրապետություն չէ»

Մինսկի խմբի ձեւաչափն էլ կեղծ է առանց Ղարաբաղի

Ինչպես անընդհատ խոսում են ադրբեջանցիների՝ իրենց նախկին բնակավայրերը վերադառնալու մասին, նույնպես թող խոսեն հայերի Բաքու, Կիրովաբադ, Շահումյան վերադարձի մասին: Անդրադառնալով ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների Երեւանում կատարած հայտարարությանը, թե անկախ ազգությունից, Ղարաբաղ փախստականների վերադարձի հարց է քննարկվում, նշեց Լեռնային Ղարաբաղի նախագահի խորհրդական, ԼՂ նախկին արտգործնախարար Արման Մելիքյանը՝ ավելացնելով, որ առաջին անգամ է համանախագահներից նման ձեւակերպում լսում: «Առանց հայ փախստականների խնդրի, որեւէ փախստականի հարց չի լուծվում: Եթե հայ փախստականները չեն ցանկանում վերադառնալ Ադրբեջան, ուրեմն պետք է մտածել, թե որն է լինելու իրենց նոր հայրենիքը: Այդ տեսանկյունից այսօր մեր կողմից վերահսկվող ազատագրված տարածքները դրա համար լավագույն վայրն են», գտնում է ԼՂ նախկին արտգործնախարարը:

Լեռնային Ղարաբաղի՝ բանակցություններում ներգրավվելու առնչությամբ ներկա գործընթացներում Մելիքյանը չի պատկերացնում, թե «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը երբ կարող է դառնալ վերականգնված Մինսկի ձեւաչափի բանակցությունների մասնակից»: Ինչ վերաբերում է համանախագահների այն ակնարկին, թե բանակցություններից Ղարաբաղի դուրս մնալու պատճառն իրենք չեն եղել, ԼՂ նախագահի խորհրդականը գտնում է, որ եթե համանախագահները ի վնաս կողմերից մեկի որոշել են, որ այդ կողմը չմասնակցի բանակցություններին կամ համաձայնություն են տվել այդպիսի ձեւաչափին, ուրեմն ունեն իրենց մեղքի բաժինը:

«Ամեն դեպքում, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը ներկայացնում է ԼՂՀ նախագահը: Կար իրավիճակ, որում ԼՂ հանրապետությունը դուրս մնաց բանակցային գործընթացից եւ Մինսկի խմբի գործընթացը վերածվեց Ադրբեջան-Հայաստան նախագահների եւ նախարարների բանակցության ձեւաչափի, որն, ըստ էության, դժվար է կոչել Մինսկի խմբի ձեւաչափ: Ղարաբաղի մասնակցությամբ «գոյություն ունեցող այդ կեղծ ձեւաչափը կվերածվի իրականի»:

Տարիներ շարունակ խոսվում է տարբեր համաձայնեցումների մասին: Բայց, ըստ Արման Մելիքյանի, երբ կլինի կոնկրետ արդյունք, որին իրազեկ կդառնա Ղարաբաղը եւ կլինի ընդունելի Արցախի ժողովրդի համար, այդ դեպքում կարելի է նաեւ որոշակի լավատեսություն արտահայտել: Իսկ քանի դեռ Ղարաբաղը չի մասնակցում բանակցություններին եւ որպես գործոն հանված է, Հայաստանն, ըստ Մելիքյանի, ներկայացվում է որպես ագրեսոր երկիր:

Ի պատասխան լրագրողների՝ ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի մարդու իրավունքների մասին զեկույցում «Հայաստանը գրավել է Լեռնային Ղարաբաղը» ձեւակերպման փոփոխությունների առնչությամբ հարցի Արման Մելիքյանը պատասխանեց, որ Պետդեպարտամենտի տարբեր ժամանակներում հնչեցրած զեկույցներն ու հայտարարությունները հաճախ են հակասում, որի պատճառը գուցե միասնական քաղաքական գծի բացակայությունն է, որ նման տարընթերցումների տեղիք է տալիս: Հայկական կողմի մեղավորությունն էլ այն է, որ ակտիվորեն միջազգային հանրությանը չի ներկայացվում, որ Հայաստանի Հանրապետության կողմից Ղարաբաղը չի նույնացվում որպես հանրապետության մաս: «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը Հայաստան է, բայց Հայաստանի Հանրապետություն չէ», գտնում է Արման Մելիքյանը:

Արցախում սպասվող նախագահական ընտրություններում իշխանական ապարատի եւ քաղաքական ուժերի պաշտպանությունը մեկ թեկնածուի՝ Բակո Սահակյանին, իսկ մյուսների, բացառությամբ Մասիս Մայիլյանի, ձեւական թեկնածու լինելու կապակցությամբ Արման Մելիքյանը նշեց, որ թեկնածուների համակիրների ձեւավորման այս տարբերակը կարող է տարբեր կերպ մեկնաբանվել: Եվ չնայած Մելիքյանը ոչ մի թեկնածուի ձեւական չի համարում, մեկ թեկնածուի էլ պաշտպանելը մեկնաբանում է որպես խորհրդարանական ուժերի մտահոգություն՝ հանդես գալու ներքին համախմբվածությամբ բոլոր արտաքին մարտահրավերների դեմ: Ինչ վերաբերում է ներկայիս նախագահին, ապա Մելիքյանի տվյալներով, Արկադի Ղուկասյանը ժամանակին ասել է, որ մտադիր է մնալ Լեռնային Ղարաբաղում:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հիմա էլ 2007-ն են դարձնո՞ւմ...

1-ին էջից

Երեւանում հանդիպումներում համանախագահներին պարզ է դարձել, որ խորհրդարանական ընտրությունները ճիշտ ուղղությամբ քայլ էին առաջ: Մերզլյակովն ու Ֆասիեն, սակայն, չմեկնաբանեցին Բաքվի հայտարարությունները հայաստանյան ընտրություններին եվրոպական դիտորդների տված գնահատականն Արցախին հարակից տարածքների վերադարձման դիմաց զիջում դիտարկելու մասին:

«Ազգի» հարցին, թե համանախագահներն ինչ կասեն Ադրբեջանի նախագահի պատերազմի այլընտրանքի հայտարարությունների կապակցությամբ, Ֆասիեն պատասխանեց. «Չեմ մեկնաբանի մեկնաբանությունները, որոնք ոչ կարդացել եմ, ոչ լսել: Համանախագահող երեք երկրներում չկա մեկը, որ մտածի, թե պատերազմը կարող է տարբերակ լինել: Այլընտրանք չկա, կարգավորման այլ հնարավորություն չկա, քան խաղաղ ճանապարհով հարցի կարգավորումը բանակցություններով եւ կողմերի համաձայնությանն արժանացած: Պատերազմը լուծում չէ»:

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների պետերբուրգյան հանդիպման արդյունավետ լինելու դեպքում բացառված չէ, որ անհրաժեշտ կլինի եւս մեկ հանդիպում՝ հիմնարար սկզբունքների վերջնական համաձայնեցման համար: Ամեն դեպքում, ըստ Մերզլյակովի, արդեն տարուց ավելի Մինսկի խումբը նոր առաջարկներ չի արել: «Հիմնարար սկզբունքները հայտնի են, որոշակիացված, դրանք ապագա համաձայնագրի գլխավոր հենարանային կոնստրուկցիաներն են... Կան որոշակի նյուանսներ: Նախարարների մակարդակով բանակցություններն ընթանում են ավելի շատ դետալների շուրջը, իսկ նախագահներից մենք սպասում ենք ավելի գլոբալ, քաղաքական մոտեցում»:

Մերզլյակովը նշեց, թե տպավորություն է ստեղծվում, թե խոսքը մինչեւ տարեվերջ համաձայնագիր-համաձայնություն ստորագրելու մասին է: «Մենք աշխատում ենք կարգավորման հիմնարար սկզբունքների վրա: Եթե դա շարունակվի, ապա հնարավորություն կտա մշակելու համաձայնագրի տեքստը, որի վրա երկար պետք է աշխատել, բայց ստեղծված կլինի այն հիմքը, որից կողմերը չեն հրաժարվի, ինչպես դա տեղի էր ունենում առաջ: Մենք հույս ունենք, որ նախկին համաձայնագրերի ծայրահեղ վիճակների փոխարեն կունենանք վիճակ մեջտեղում, որը 100 տոկոսով հարմար չի լինի երկու կողմերին էլ, բայց, մենք կարծում ենք, այն կլինի արդար, հավասարակշռված եւ փոխզիջումային: Եթե Սանկտ Պետերբուրգում հանդիպումը հաջող լինի, ապա մինչեւ վերջ չհամաձայնեցված սկզբունքների թիվը կնվազի փաստացի մինչեւ զրո», կարծիք հայտնեց ռուսաստանցի համանախագահը:

Ֆասիեն իր հերթին մեկնաբանեց, որ եթե կարգավորման այդ հիմնարար սկզբունքները չընդունվեն մինչեւ տարվա վերջ, Հայաստանում նախագահական եւ Ադրբեջանում սպասվող ընտրություններից հետո կլինի դադար եւ բնականաբար բանակցությունները կարող է մեկնարկեն զրոյից: Իսկ այդ սկզբունքների համաձայնեցումն այս տարի ունենալու համար, ըստ Մերզլյակովի, առնվազն 90 տոկոսով օբյեկտիվ պայմաններ կան: «Սուբյեկտիվ պահով մենք ոչինչ ասել չենք կարող. դա քաղաքական կամքն է, քաղաքական խիզախությունը, դժվար որոշում կայացնելը, փոխել իր երկրում ինֆորմացիոն-քարոզչական աշխատանքը որոշ չափով եւ այլն: Կարվի՞ դա, մենք ոչինչ ասել չենք կարող»:

Ինչեւէ, հիմնարար սկզբունքներից ոչ շատերն են, ըստ ռուսաստանցի համանախագահի, մնացել չհամաձայնեցված: «Երկու կողմերն էլ մոտեցում են ընտրել բանակցություններին. ոչ մի բան համաձայնեցված ու որոշված չէ, քանի դեռ ամբողջը չէ համաձայնեցված ու որոշված: Տեսականորեն հեռանալը արդեն համաձայնեցվածից հեշտ է, բայց այդպիսի բան վերջերս չի եղել: Գնալով նեղանում է դեռեւս չհամաձայնեցված հարցերի շրջանակը, եւ դա ուրախացնում է: Բայց յուրաքանչյուր սկզբունքի առումով կան չհամաձայնեցված դետալներ», նշեց Մերզլյակովը, ավելացնելով, որ դրանք կարող են խնդիրներ առաջացնել նաեւ սկզբունքների համաձայնեցումից հետո համաձայնագրի տեքստի վրա աշխատելիս:

Ինչ վերաբերում է բանակցություններում Ղարաբաղի մասնակցությանը, ապա Բեռնար Ֆասիեն հիշեցրեց. «Անցյալում Լեռնային Ղարաբաղի ներկայացուցիչները մասնակցել են գործընթացին, եւ այդ ժամանակվա համանախագահները չէ, որ որոշում են կայացրել փոխել մոտեցումը: Այսօր այդ դեպքը չէ: Համանախագահներն այն կարծիքին են, որ բանակցային գործընթացի որոշակի պահից շատ օգտակար, եւ ոչ միայն օգտակար, այլեւ անհրաժեշտ, անգամ առաջնահերթ կարեւոր կլինի, որ Ղարաբաղի ներկայացուցիչները կարողանան դառնալ, կողմերի համաձայնությամբ, մասնակցել բանակցային գործընթացին»:

Այս այցելությանը Լեռնային Ղարաբաղի նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հետ հանդիպում տեղի չունեցավ, եւ ինչպես տեղեկացրեց Յուրի Մերզլյակովը, հեռախոսազրույց եղել է եւ որոշվել, որ համանախագահները ամենայն հավանականությամբ Ղուկասյանին կհանդիպեն հաջորդ այցելությանը, Երեւանում: Երեւանից համանախագահները Թբիլիսիով մեկնեցին Բաքու՝ հանդիպելու ինչպես այդ երկրի ԱԳ նախարարին, այնպես էլ նախագահ Ալիեւին:

Հարկայինում արմատական բարեփոխումնե՞ր

Համենայն դեպս խոստանում է համակարգի զարգացման եռամյա ծրագիրը

Կառավարության հաստատած հարկային համակարգի զարգացման 2007-2009 թթ. ծրագիրը ոչ թե օրենսդրական բարելավումների, այլ վարչարարության զարգացման ծրագիր է, որը նախատեսում է կոնկրետ գործողություններ եւ քայլեր: Այս մասին լրագրողներին հայտնեց հարկային ծառայության պետի տեղակալ **Արմեն Ալավերդյանը**:

Ծրագիրը բաղկացած է 5 մասից: Առաջինն առնչվում է հարկային պարտավորությունների ինքնագնահատման համակարգի զարգացմանը: Մասնավորապես պետությունը հնարավորություն պետք է տա հարկ վճարողին հարկային հաշվետվությունները ներկայացնել տարբեր ձեւերով՝ փոստով, էլեկտրոնային նամակով կամ ներկայացնելով հարկային մարմին, որից հետո միայն պետք է կատարվեն վերլուծություններ՝ պարզելու համար, թե տվյալ հարկատուն պարտաճանաչ է, թե՞ խուսափում է հարկերի վճարումից: Օրենսդրորեն պետք է մշակվի կարգապահ հարկ վճարող հասկացությունը եւ պատիժներ նախատեսվի անպարտաճանաչ հարկատուի համար:

Վերոնշյալն իրականացնելու համար անհրաժեշտ է արդիականացնել տեխնոլոգիաները: Ըստ որում, Արմեն Ալավերդյանը կարեւորեց երրորդ անձանցից ստացված տեղեկատվության մշակումն ու օգտագործումն այդ նպատակով: Խոսքը մասնավորապես առնչվում էր մաքսային կոմիտեից, էներգետիկայի, տրանսպորտի ու կապի եւ այլ նախարարություններից ու կառույցներից ստացված տեղեկատվությանը: Սա նախատեսված է երկրորդ բաժնով:

Ծրագրի երրորդ բաժնով նախատեսվում է պարզեցնել հարկային օրենսդրությունը, բոլոր խնդիրները կարգավորել հստակ դրույթներով՝ տարընթերցումներից զերծ մնալու համար: Հարկային ծառայության պետի տեղակալն ասաց, որ կընդունվի հարկային օրենսգիրք, որտեղ էլ կկարգավորվեն այդ բոլոր հարցերը:

Չորրորդ բաժինն առնչվում էր ՀՆԱ-հարկեր հարաբերակցության բարելավմանն ուղղված միջոցառումներին: Ինչպես հայտնեց Արմեն Ալավերդյանը, դրանք պետք է ուղղված լինեն հարկային արտոնությունների գույքագրմանն ու վերանայմանը, օրենսդրական բացերի գնահատմանն ու վերացմանը, ստվերային տնտեսության կրճատմանը: **«Ազգի»** հարցին պատասխանելով, հարկային ծառայության պետի տեղակալը թվարկեց այս ուղղությամբ նախատեսված միջոցառումները՝ շահութաբեր ոլորտների հարկման մեխանիզմների կատարելագործում, խոշոր հարկատուների հետ աշխատանք, ապօրինի գործունեության դեմ պայքար, հաշվետվություն չներկայացնողների հետ աշխատանք, ինչպես նաեւ մի շարք ռիսկային ոլորտների հարկման կատարելագործում: Դրանք են անշարժ գույքի առուվաճառքի գործակալությունները, գովազդային գործակալությունները, ավտոմեքենաների վաճառքը, միջնորդների գործունեությունը, շինարարությունը եւ մանրածախ առեւտուրը: Նշվեց, որ, օրինակ՝ հարկայինին ներկայացված ապրանքների գներն ու վաճառքի գները առեւտրի օբյեկտներում չեն համապատասխանում իրար: Հարկայինին ներկայացվում են ավելի ցածր գներ: Գնապիտակների խնդիրը պետք է կարգավորվի, որպեսզի դրանք ամրագրվեն եւ երեւան իրական գները: Բացի այդ, հաստատագրված վճարով հարկվող մի շարք բիզնեսների վճարները մինչեւ այս տարվա դեկտեմբեր պետք է ինդեքսավորվեն՝ բարձրացվեն:

Հարկային համակարգի զարգացման վերջին, հինգերորդ բաժինն էլ վերաբերում էր հարկային մարմնի կառուցվածքային բարեփոխումներին, շենքային եւ գույքային պայմանների արդիականացմանը:

«ՀՆԱ-հարկեր հարաբերակցության ինչ ցուցանիշ է նախատեսված 2009 թ.-ին» մեր մյուս հարցին պատասխանելով, Արմեն Ալավերդյանն ասաց, որ այս ծրագրում նման ցուցանիշ նախատեսված չէ: Սակայն կառավարության միջնաժամկետ ծրագրում նախատեսված է, որ եթե այդ ցուցանիշի մեջ ներառենք նաեւ սոցվճարները, ապա 2009 թ.-ին պետք է ունենանք ՀՆԱ-հարկեր հարաբերակցության 20 տոկոս ցուցանիշը: Նա տեղեկացրեց, որ 2006 թ.-ին այդ ցուցանիշը կազմել է 14,5 տոկոս, իսկ 2007 թ.-ին՝ 15,7 տոկոս: Հարկային կառույցի ներկայացուցչի հավաստիացմամբ, հարկահավաքման ցուցանիշներն այժմ հաջողությամբ են կատարվում եւ միայն ապրիլ ամսին հավաքվել է 24 մլրդ դրամ: Դա համապատասխանում է դեկտեմբեր ամսվա ցուցանիշին, իսկ ավանդաբար ամենաբարձր մուտքեր ապահովող այդ ամսվա ցուցանիշները գերազանցվում են միայն հաջորդ դեկտեմբերին:

2009 թ.-ից գյուղատնտեսության հարկման հեռանկարի մասին խոսելով, Արմեն Ալավերդյանը տեղեկացրեց, որ հարկման ենթակա կլինեն 8 մլն դրամից ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսվարողները, իսկ գյուղացիական տնտեսությունների գերակշիռ մասը չեն հարկվելու: Սկզբնական շրջանում նախատեսվում է հարկել ձվի, թռչնի, ձկան արտադրությամբ զբաղվող ընկերություններին, ապա նոր խոշոր գյուղացիական տնտեսություններին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Արմենտելը» ներում է պարտքի 65 տոկոսը

«Արմենտել» ընկերությունը որոշել է զիջել հեռախոսագծի միջոցով ինտերնետից օգտվող բաժանորդների գումարների 65 տոկոսը, որոնք 2006 թ.-ի մայիսի 1-ից մինչեւ 2007 թ.-ի մայիսի 23-ը դիմում են ներկայացրել ընկերության ստորաբաժանումներ: Այդ մասին տեղեկանում ենք ընկերության հասարակայնության հետ կապերի տնօրինությունից: Վերջինիս հրապարակած հաղորդագրության մեջ նշվում է նաեւ, որ այն բաժանորդները, որոնք վճարել են պարտքն ամբողջությամբ, վճարված գումարի 65 տոկոսը կմնա որպես կանխավճար: Իսկ այն բաժանորդները, որոնք դեռ չեն վճարել այդ գումարը, պարտքի 35 տոկոսը կվճարեն աստիճանաբար, երեք տարվա ընթացքում, համապատասխան պայմանագիր կնքելով «Արմենտելի» հետ:

Այս հարցի լուծման մեջ կարեւորվում են «Արմենտելի» եւ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի համատեղ քննարկումներն ու համագործակցությունը:

Ցորենի ալյուր եւ բուսական յուղ Հայաստանի կարիքավորներին

ՄԱԿ-ի պարենի համաշխարհային ծրագիրը (ՊՀԾ) «մեծ ուրախությամբ» է ընդունել Ռուսաստանի Դաշնության կողմից Հայաստանին նվիրած 3375 տոննա ցորենի ալյուրն ու 195 տոննա բուսական յուղը, որ հատկացվելու է 110 հազար կարիքավորներին: Այս մասին տեղեկանում ենք ՊՀԾ մամուլի հաղորդագրությունից:

Ա. Մ.

«ԽԱՉԱԳՈՂ» վեպը՝ նաեւ «Ազգի» կայքէջում

ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԽԱՉԱԳՈՂ

Նախորդ մասերի տպագրության օրերը՝ մայիսի 4, 11, 18

11

Հաջորդ օրը նույնպես մենք շուտ վեր կացանք, ես քնեցի այնքան, որ այլեւ հնարավոր չէր մնալ անկողնում, կեսօրին նոր իջա ներքեւ: Այսօր այգու ձեւավորված մասն էր բազմամարդ, ցնծագին աղմկում էր ծանրաբեռնված կառուսելը բարձրախոսի հետ մրցելով, թերեւս քիչ թույլ էին վոլեյբոլով հետաքրքրվողների ձայները... Իսկ մի սեղանի վրա (ես կարծում էի, թե գինեմոլների ընկերությունն է տեղադրել այդ սեղանները) խաղում էին շախմատ: Երեք ամիս Դիվինոյում էինք, մտքովս չէր անցնում, որ այստեղ կարելի է խաղալ շախմատ: Նույնիսկ ժամացույց կար, չէին օգտագործում, եւ վախենալով, որ պարտիան չափազանց երկար կտեւի, առանց այդ էլ մեկը՝ երիտասարդը, շատ էր մտածում, հարցրեցի.

-Ժամացույցով չե՞ք խաղում:

Մյուսը ուշադիր նայեց ինձ,- Դուք խաղո՞ւմ եք:

-Այո:

-Նիկիտին, արագացրու,- պահանջեց նա:

-Հիմա,- փնթփնթաց Նիկիտինը:

-Այստեղ, իմ կարծիքով, մտածելու կարիք չկա,- ասացի ես,- դիրքն անհուսալի է:

-Անհուսալի՞ է,- հարցրեց Նիկիտինը:

-Այո, ֆիգուրի գնով եք հետաձգում մատը:

-Օ՜,- ուրախացավ Նիկիտինի մրցակիցը եւ կրկնեց անհամբերությամբ,- դե արագացրու վերջապես...

Նիկիտինը նեղսրտած նայելով՝ ինձ զիջեց տեղը:

-Երե՞ք, թե՞ հինգ րոպե,- հարցրեց խաղընկերս:

-Ինչպես կուզեք,- ասացի արագորեն շարելով բարակավիզ ֆիգուրները:

Նա ընտրեց երկրորդը, եւ անմիջապես սկսեցինք շախմատային արագավազքը:

Առաջին պարտիան տարվեցի, կարծես ես չէի խաղացողը, ներկաների հետաքրքրությունը նվազեց, Նիկիտինը ժպտում էր, հաղթողը շփոթմունքս նկատելով հարցրեց.

-Ինչ-որ բան այնպես չէ՞:

-Այո,- պատասխանեցի անկեղծորեն:

-Միգուցե վաղուց չեք խաղացել:

Որտեղից որտեղ Հրանտն ու Շողան հայտնվեցին, պարզ էր, որ առաջին հարցը հաշվի մասին էր լինելու:

-Հ՜, կրվե՞լ ես,- սպառնաց Հրանտը:

-Հում տուր, Մոծակ,- ոգեւորեց Շողան:

-Խոսեք ռուսերեն,- ծիծաղեց մրցակիցս,- եւ չհուշեք նրան:

Երկրորդ պարտիայի սկզբնախաղում նրան գցեցի ծուղակի մեջ, որը ես ու Սեւակն էինք մշակել, եւ մի պարտիա, էլի մեկը, եւ երիտասարդ շինարարը անհաջող սկիզբը միայն ու միայն պատահականություն համարելով, համոզեց նույնը հանդիսատեսներին, որոնց մեջ նաեւ աղջիկներ կային, եւ հակառակորդին, որը համառորեն չէր ուզում համոզվել... Բնական է, յուրաքանչյուր շախմատիստ պարտության պատճառը որոնում է ոչ թե մրցակցի, այլ իր խաղի մեջ, քանի դեռ վերջնականապես չի պարզվել ուժերի հարաբերությունը, որի համար մի հանդիպումը քիչ է, բայց ես կարծես հասա դրան: Ինքս իմ խաղից հաճույք էի զգում... թեթեւ, սահուն, հստակ եւ կայծակնային խաղում գլխավոր զենքը՝ անսպասելի քայլեր, որոնք դահուկորդի առջեւ բուսած քարի պես ակնթարթային որոշում են պահանջում...

-Այո՜... սա արդեն ուրիշ բան է,- ասաց մի հոգի,- Անդրեյ Պետրովիչ, ճնշում է երիտասարդը...

-Այո,- համաձայնեց Անդրեյ Պետրովիչը,- իսկ սկզբում հավանաբար կատակում էր... թեկնածո՞ւ եք,- դիմեց ինձ:

-Ոչ:

-Առաջին կարգայի՞ն... բայց առաջին կարգայինին ես դժվար թե տարվեի, այն էլ այդպես:

Ստիպված էի անհամեստորեն խոստովանել, որ կարգ չունեմ:

-Եվ երբեք չե՞ք մասնակցել մրցումների:

-Մրցումների չեմ մասնակցել, բայց հինգ տարի նույն տանն եմ ապրել աշխարհի ապագա չեմպիոնի հետ:

-Օ՜... եւ ո՞վ է նա...

-Կարեյան Սեւակ... Շուտով աշխարհը կիմանա նրա մասին:

-Հանճա՞ր է:

-Դեռ ոչ, ձեւավորման մեջ է:

-Քանի՞ տարեկան է:

-Տասնյոթ:

-Եվ ինչի՞ է հասել:

-Առայժմ վարպետ է:

-Ընդամե՞նը:

-Այո, բայց գրոսմայստերներին հաղթող վարպետ... մի քանի ամիս առաջ Հայաստանի չեմպիոն դարձավ՝ հետեւում թողնելով բոլոր գրոսմայստերներին ու միջազգային վարպետներին:

-Կարեյա՞ն... ես նրա մասին կարդացել եմ «64»-ում:

Մենք, իհարկե, միայն զրուցելով չէինք զբաղված: Հրանտն ու Շողան համոզում էին, որ բավական է, թե չէ հանկարծ կպարտվեմ, բայց ես այնպիսի բան էի գտել, որ ոչ մի ջինսի հետ չէի փոխի: Նրանք գնացին (աջակցության համար շնորհակալ էի, բայց չափն անցնում էին), մենք շարունակեցինք այդ հնագույն, հրաշալի խաղի սիրահարներին լավ հայտնի հափշտակվածությամբ: Հնագո՞ւյն... հրաշալի՝ անտարակույս. հնագույնը չի բռնում, որովհետեւ սա այն շախմատը չէր, որ շղարշազգեստ հարճերի հետ վայելքի դանդաղկոտությամբ խաղում էին արեւելքի երանամիտ իմաստունները, ինչպես նաեւ կապտօղակ ծխամորճներով այտմորուսավոր ջենտլմենները, որոնք կարմիր սլաքի ահը չունենալով գլուխ էին ուռեցնում ամեն քայլի...

-Ներեցեք, Անդրեյ Պետրովիչ,- մեր սեղանին մոտեցավ մի աղջիկ,- սկսում ենք:

-Վերջացնենք,- ասաց ու ձեռքը մեկնելով ներկայացավ,- Բելիկով... Դուք այս ամռան հայտնությունը եղաք, մինչեւ սեպտեմբեր Ձեզ հանգիստ չեմ թողնի:

-Խնդրեմ,- ժպտացի ես,- ցավոք, հանգստյան օրերին միայն:

-Նկատի ունեցեք, ամեն ժամի ես պատրաստ եմ... Մեր տունը ակումբի մոտ է, ում հարցնեք, ցույց կտան, կարող ենք դպրոցում խաղալ, այստեղ... որտեղ կամենաք...

-Իսկ այսօ՞ր...

-Ինչպես թե... հենց հիմա խաղալու ենք... քանի՞ հոգի կա,- հարցրեց Բելիկովը աղջկան:

-Ինը,- պատասխանեց աղջիկը, որն, ի դեպ, գեղեցիկ էր:

-Ահա տասներորդը...

-Որտե՞ղ եք աշխատում,- հարցրեց ինձ աղջիկը:

-Գյուղտեխնիկայում:

-Գյուղտեխնիկայից մի մասնակից էլ կար, չի եկել:

-Ինժեներն է,- ասաց Բելիկովը,- Բառնաուլ է գնացել,- իսկ աղջիկը չկա՞:

-Նա գնացել է քննություններ հանձնելու:

-Քննություննե՞ր,- զարմացավ Բելիկովը,- նա պետք է մի քննություն հանձներ:

Սկսվեց Դիվինոյի բաց առաջնությունը: Ես ու Բելիկովը հեշտությամբ հաղթելով մյուսներին (պարծենկոտություն չլինի, իմ խաղով հետաքրքրվողներն ավելի շատ էին), հասանք մեր պարտիային, որը հանդիսատեսների խնդրանքով, ինչպես նաեւ մեր ցանկությամբ, վերջում էին դրել: Թեթեւ դադարից հետո զբաղեցինք մեր տեղերը, հանդիսատեսները, մի սեղանի համար ավելի շատ, քան հիսուն հազարը ստադիոնում, շրջապատեցին մեզ, ձգվելով ու ծռվելով արանք էին գտնում, որ գոնե մի աչքով տեսնեն տախտակը, մի մանչուկ ծառը մագլցեց, ես, հուզված ու փոքր-ինչ տագնապահար (ինչքան չլինի, իմ առաջին մրցումն էր, եւ այդքան վճռական պարտիա, բացի դրանից, Բելիկովն ակնարկել էր, որ իրեն հաղթում էի արագությամբ, իսկ սա արդեն իսկական շախմատ է), այդուամենայնիվ, գրեթե լիովին վստահ հաղթանակին, որովհետեւ սպիտակներով էի խաղում, եւ վերջապես, լուրջ պարտիա, թե հինգրոպեանոց, նույն խաղն է, նույն շախմատը, կատարեցի առաջին քայլը:

-e2-e4,- հրճվանքով հայտարարեց շողաչ մանչուկը վերեւից:

Բելիկովը, առաջին անգամ, ընտրեց Ուֆիմցեւի պաշտպանության g6-ով սկսվող տարբերակը: Ինչ խոսք, նման պարտիայում նա պիտի դիմեր իր ամենահուսալի սկզբնախաղին, եւ եթե մինչ այդ չէր օգտագործել, ուրեմն պահել էր վճռական պահի համար, իբրեւ տակտիկական անակնկալ... Միանգամայն հաճելի անակնկալ էր, իմ սկզբնախաղը ցուցադրելու առիթ, եւ ես առանց տատանվելու առաջ մղեցի h-ի զինվորը:

-Այս ի՞նչ է,- կարծես հեգնանքով ասաց Բելիկովը,- այդպես խաղո՞ւմ են:

Ես ձայն չհանեցի:

-Դե, ասենք, այսպես,- եւ պատասխանեց դիմացի զինվորի քայլով:

Սեւակի վերլուծումներն ապացուցել էին, որ տարբերակն այնքան խոստումնալից չէ, ինչքան ինձ էր թվում, բայց մի շարունակություն սպիտակներին հոյակապ գրոհ էր ընձեռում: Հենց այդ շարունակությունը ստացվեց մեր պարտիայում: Սպիտակները թուլացնում են արքայական թեւը, զինվորի զոհաբերությամբ նախապատրաստում նաեւ փղի զոհաբերությունը, երկար տեղափոխություն են կատարում, մինչդեռ սեւերի արքան տառապալից անորոշության մեջ ցցվում է կենտրոնում բանջարանոցի խրտվիլակի պես, իսկ թագուհու թեւի ֆիգուրները ուշացումով են գալիս օգնության... Այս ամենի իրագործումը դժվար չէր: Սկսած չորրորդ քայլից, որը չի կարելի սխալ համարել, բայց կարծես թելադրում է հինգերորդ՝ վտանգավոր, եւ վեցերորդ՝ սխալ քայլերը, Բելիկովը պիտի ճգնելով գտներ (կամ չգտներ), ինչը ես անգիր գիտեի, եւ իմ մի քանի րոպեի դիմաց կես ժամ ծախսել էր արդեն: Մնացած կես ժամը չփրկեց նրան: Պարտությունն ընդունելով անմիջապես անցավ վերլուծության, թե կարո՞ղ էր արդյոք արգելել փղի զոհաբերությունը կամ դրանից հետո այլ կերպ խաղալ: Կարող էր, բայց սխալն ավելի շուտ էր եղել, որը ուշ թե շուտ սպիտակներին առավելություն էր տալու:

-Ի՞նչ տարբերակ էր սա,- հարցրեց Բելիկովը:

-Հայկական... հայկական գրոհ...

Անվանումը նույնպես առանձնահատուկ էր, շախմատային սկզբնախաղերը սովորաբար կոչվում են պաշտպանություն, պարտիա կամ սկիզբ, իսկ սա՝ հենց այդպես, գրոհ, հանկարծակի եւ հախուռն:

-Առաջին անգամ եմ լսում... գիտեմ ռուսական, ֆրանսիական, անգլիական, իսպանական, իտալական, բայց հայկական, այն էլ գրոհ... ինչ ճիշտ, ճիշտ, առիթ չէր եղել:

-Ոչինչ,- ծիծաղեցին կողքից,- մինչեւ սեպտեմբեր դեռ շատ առիթ կլինի:

-Ձեր անունը, հայրանունը եւ ազգանունը,- դիմեց ինձ աղջիկը:

Մրցանա՞կ էին տալու ինձ:

Պատվոգրի մեջ նա գրեց (նրա ձեռագիրը ինքնին հաճելի հիշատակ էր լինելու Դիվինոյից). «Շնորհվում է Ա. Ս. Հակոբյանին երիտասարդության օրվան նվիրված մրցաշարում առաջին տեղը գրավելու համար»: Շախմատային ժամացույց տվեցին նաեւ, իսկ Բելիկովին՝ պատվոգիր եւ Ֆիշերի գիրքը:

Բելիկովը առաջարկեց հանդիպել մյուս կիրակի, եթե մինչ այդ հնարավորություն չունենամ: Ես մի քիչ էլ մնացի հետաքրքրված երկու նոր շախմատիստների հայտնվելով, որոնք սակայն եկել էին հատկապես իրար հետ խաղալու, եւ ըմբոշխնելով փառքի շշուկները (այս տղա՞ն... ի՞նչ ես ասում... հաղթե՞ց Բելիկովին... օ՜...), երկու մրցանակի տեր դարձած, չհաշված մանրահատիկ ձեռագիրն ու Դիվինոյի շախմատասերների վերաբերմունքը, դատարկված տոնավաճառի միջով գնացի գետափ: Երեխաներն էին լողանում այստեղ՝ չվախենալով վտանգավոր փոսի հարեւանությունից, ընտանեկան պատկառելի զույգեր, եւ սագերն էին լվացք անող կանանցից պահանջում չաղտոտել ջուրը: Ամառային վտակը դանդաղահոս էր, ոլորանի մոտ գրեթե կանգնած ջրով, իսկ ավելի վերեւում, որտեղից անցա, քարերը երեւում էին: Եռանկյուն, բոքիկ ոտքերի սիրահար մարգագետինը, որի կանաչ երեսին կրծքազարդերի պես կպել էին ցաքուցրիվ թփուտները, իսկ լայնացող կողմում անտառն էր, ձգվում էր մինչեւ սարերի ստորոտը, ուր Նեմիսն էր հոսում, լայն, ջրառատ, սրընթաց ու ահաբեկող... մինչդեռ շատ էին լողացողները, որոնք վերեւից հանձնվում էին հոսանքին ու ծիծաղով, բղավոցներով սլանում... Երկատված գետը խորշի պես մի տեղ էր ստեղծել, որտեղ լողացող չկար, արհամարհված էր:

Զգուշությամբ առաջ գնացի, մինչեւ ջուրը հասավ ուսերիս, ու սկսեցի իմ սովորական լողը: Խաբվելով, թե մենակ եմ, չփչփացնում էի անհոգորեն, երբ հանկարծ կղզյակում աղջիկների տեսա, որոնք մինչ այդ պառկած էին հավանաբար: Նրանցից մեկը ձեռքով կանչեց ինձ: Դեմ չէի, բայց ամենաքիչը հիսուն մետր լողալ երբեք չէի համարձակվի, թեկուզ պեպենուհին սպասեր ինձ այնտեղ: Նրանք լողանում էին կղզյակի մյուս կողմում, ձայները գալիս էին, կարծես նրա ձայնն էլ էր... Քիչ հետո եկան այս ափը, նա էր...

Ես պառկած էի բերանքսիվայր, նրանք բարձրացան զառիթափը, Ինան ցատկոտեց մի ոտքի վրա, որպեսզի ականջի միջից ջուրը թափվի...

-Տես ինչ տղա է,- ասաց նա,- ծաղիկ է քաղել...

-Ինչ ծաղիկ,- արհամարհանքով նետեց մեկը,- բուժախոտ է:

Ունեի մի փունջ, դեղին, մանր ծաղիկ էր, սրոհունդ կամ արեւքուրիկ (զուր չէի կարդացել բուսանունների բառարանը), ասում էին, որ լավ է սրտին, թոքերին, աղիքներին եւ այլն: Հրանտի համար էի քաղել, հավաքում էր ու չորացնում, չնայած դեռ շուտ էր.

-Դու ինչո՞ւ ես մենակ պառկել այստեղ,- հարցրեց մի ուրիշը:

-Իսկ ո՞ւմ հետ պառկեմ,- անմիջապես պատասխանեցի կայծակնային խաղի ազդեցությամբ:

Քրքջացին:

-Մի՞թե չկա... ահա, թեկուզ սրա հետ,- նա պեպենոտին առաջ հրեց:

-Նա չի ուզում,- մռթմռթացի ես:

-Ինչ գիտես... փորձե՞լ ես...

-Ախ այդ դո՞ւ ես,- Ինան մոտեցավ, կարծես ծեծելու միտք ուներ,- Եսենին ես ուզում, հա՞,- հարցրեց չարանենգորեն,- Դոստոեւսկի ես կարդում, ուսյա՞լ ես... եւ այդքանից հետո լկտիաբար կինո ես հրավիրում...

-Ինչո՞ւ լկտիաբար,- կմկմացի:

-Ինա, թող նրան, տես ինչպես է կարմրել:

Թո՛ւհ, չէի կարծում, որ կարմրած կլինեմ:

-Ես հիմա նրա ականջները կքաշեմ,- սպառնաց Ինան ու իրոք, ծնկի եկավ:

Ես խփեցի նրա ձեռքին, ընկերուհիները փռթկացին:

-Կամաց, վայրենի... անունդ ի՞նչ է...

-Քեզ ինչ:

-Անունդ ասա,- հրամայաբար կրկնեց նա:

-Պառկելու համար անո՞ւնն ես հարցնում:

-Ինչ ասացի՞ր...

Նման մի երկխոսություն երեկ էր եղել, իմ ու դիլիջանցի Մնացի միջեւ, այս անգամ դժվար թե խուսափեի տուտուղմփոցից:

-Ինչ ասացի՞ր... մեկ էլ ասա...

-Դուր եկա՞վ...

Հանկարծ նա քաշեց մազերս... ես վեր թռա, բայց նրանք վրաս թափվելով գետնեցին ինձ նորից:

-Աղջիկներ, չթողնեք փախչի,- բղավեց Ինան ու գլուխս թեւի տակ առավ:

Դեռ չհասկանալով՝ կատակ է, կռիվ, մի կողմ շպրտեցի ոտքերս բռնողին, ձեռքս մի փափուկ բան ընկավ, այնպես սեղմեցի, որ տերը ճղճղաց հալածական սագի ձայնով, մեկին էլ գլորեցի, բայց Ինան կպել էր ինձ զանցառելով հետեւանքը համարյա մերկ մարմինների եռակցման... այդպես էլ ոտքի ելա նրան գրկած պահելով: Ընկերուհիները ճիչ-աղաղակով հարձակվեցին... Ո՛վ էր նրանց ուշադրություն դարձնողը, ոչ էլ հարվածներն էի զգում: Ինան հրճվագին բացականչություններով ինչ-որ շարժումներ էր անում, կարծեմ մազերս էր քաշում կամ պարզապես խայթում էր... Ինչ անցավ մտքովս, որ զառիթափից գետը նետվեցի նրան հետս տանելով: Ջրի մեջ Ինան բաժանվեց ինձնից, ես սկսեցի բխկբխկացնել: Աղջիկների ձայներից նա հետ նայեց ու մոտեցավ: Այդտեղից չէինք կարող դուրս գալ, ինձ տարավ ներքեւ, ուր ծառի ճյուղերը կախվել էին ջրի վրա:

-Լողալ չգիտեիր, ինչո՞ւ թռար...

Չպատասխանեցի, վախս անցել էր, ափսոսում էի, որ դուրս ենք գալիս: Ճյուղերից բռնելով ափ ելա, ապա քաշեցի նրան... Ինչքա՜ն տեղին էր սայթաքելը, գրկված ջուրն ընկանք... Այստեղ ոտքերս գետնին էին հասնում, բաց չթողեցի նրան...

-Մենք գնա՞նք,- հարցրեցին վերեւից:

Դեռ այստե՞ղ էին:

-Գնացեք,- պատասխանեց Ինան,- ես սրան լողալ եմ սովորեցնելու:

-Իհարկե, իհարկե...

Իսկ մի աղջիկ ասաց,- ինքդ չխեղդես նրան...

Խրախուսված, որ հենց ինքը հեռացրեց նրանց (եւ անբավարար փորձից), ձեռքերս գցեցի կոնքերին զարմանքի մի ակնթարթով, թե ինչպիսի ուռճացող ընդգրկումներ է պահանջում նրա բարակ մարմինը...

-Դե, դե... էլ ի՞նչ կուզեիր,- խույս տվեց նա ու, հավանաբար էլի խելառ քամին էր փչել, հեռու լողաց,- եթե կարող ես, արի,- ծաղրեց գետի խորության ապավինած:

Լողալ սովորեցնելու լավագույն ձեւն էր: Առանց երկար-բարակ մտածելու, ինչպես շախմատային հասարակ մի քայլ կանեի, զարկվեցի

ջրին ու փափուկ հողի մեջ ընկած բազմափորիկի պես շարժելով այն ամենը, ինչ հնարավոր էր շարժել, չփչփոցով, դողոցով (ներքին այրման շարժիչն էլ միացավ) առաջ մղվեցի...

-Ո՞ւր, անխելք,- բղավեց վախեցած ու ինքը դեպի ինձ եկավ:

Հասնելով նրան կառչեցի ուսերից:

-Բաց թող, հիմար,- նորից ձայնը գցեց նա,- կխեղդվենք...

«Անխելքի» մեջ ինչ-որ հաճելի բան կա, մինչդեռ «հիմարը» աններելի վիրավորանք է, փաթաթվեցի նրան, հետս չէր ջրմուղի պես դյուրաթեք մարմինը ձեռքերի մեջ առնել, ու ջրախառն մի համբույր պարգեւեցի, թե՞ կորզեցի... Վերջինը երեւի, որովհետեւ անձնական փորձից գիտեի ինչ է պետք օդից զրկված մարդուն... Գիտելիքներ ձեռք բերելու առիթը չէի կորցնում, այդ պահին էլ իմացա ինչ են զգում սուզաքաղերը համբուրվելիս... Ջուրը ծածկեց մեզ, տհաճ համը սարսափի առաջին զգացողությունը եղավ, երկրորդը՝ որ մենակ եմ մնացել: Ե՞րբ պոկվեց Ինան, քաշքռո՞վ էր մեռը, սիրախա՞ղ, վաղուց էր, հեռու, չեղած... Հեղձուկից ու ականջներիս դժժոցից անտանելի սրտխառնուկ սկսվեց, բայց սոսկալին հանկարծահաս միտքն էր՝ խեղդվո՞ւմ եմ, որի ծնած աղաղակը լռվեց ջրի նոր կլանումով... Աջ կրունկիս մեջ ցավը շշտեց, եւ մինչ կըմբռնեի, թե հատակին եմ հասել, կծկվեց մարմինս մղվելով փրկարար հրումը եւ կատապուլտվեց վերեւ, վերեւ... Ահավոր շառաչով, որը երբեք չեմ մոռանա, կարծես մածուցիկ ջրի վիթխարի գունդը շալակիս խփվեցի կարմիր արեւին եւ կուրացումին հաջորդող պահին անհավատալի ու վերահաս խորությունից զարհուրած, ընդլայնված ճիգով ու սիրտ պայթեցնող հուսահատությամբ ընկալելով կյանքը, որն ինձնից դուրս էր, անտառի ու մարգագետնի միաձուլված կանաչը, զառիթափի եզրերը, գետի լուսավոր մակերեսը, ճերմակերից կապույտ լողազգեստն ու արեւից բռնկված մազերի խուրձը, դանդաղորեն, թեւերս փռելու, լայնանալու, չուզվելու, չհավատալու բզկտող ձգտումով թաղվեցի կրկին ավշե զանգվածի մեջ... Ջուրը լցվում էր բերանս, խանգարելու ուժ, ասված իմ, չկար...

Քիթս խցվում էր մի բանի, քարի երեւի, թաց, տաք ու կլոր քարի, բայց ինչո՞ւ էր քթիս տակ, ինչո՞ւ էր խշշում, եւ ինչու էր գորտը ճանկռում մեջքս...

-Դատարկվեցի՞ր,- լսեցի գորտի ձայնը:

Միանգամայն անհասկանալի հարց, որի պատասխանը գտնելու փորձ չարեցի, որովհետեւ չգիտեի՝ իրո՞ք ասվել էր, եթե ասվել էր, ինչի՞ց էի դատարկվելու, եւ հետո, բացարձակապես անզոր էի, զզվելի ծանրությամբ գետնին սեղմված...

Ոլորում էին ինձ... արեւի ճառագայթները մեխվեցին աչքերիս մեջ, կապտավուն էակը հակվեց ներքեւ հանգստացնող ստվեր գցելով եւ... մատները բերանս մտցրեց... գորտը տանի, լեզուս էր պոկում...

-Ուշքի ես եկե՞լ,- բացականչեց Ինան, նա էր կապույտ գորտը,- իսկ ես ուզում էի արհեստական շնչառություն տալ...

Նա տեղաշարժեց ինձ, որպեսզի գլուխս բարձր կողմում լինի, նայելով գետին, ինչպես թունավորվածը կնայի իր փրկարարին, հասկացա վերջապես, որ ես այնտեղ չեմ, այլ այստեղ, քարերին պառկած...

-Հիմա ինչպե՞ս ես,- հարցրեց Ինան մազերս շոյելով:

Ուզում էի գլխով անել, բայց աչքերս փակեցի հազիվ:

-Անխելք տղա,- ասաց նա ձեռքը շարունակ գլխիս պահելով,- մի՞թե այդպիսի անմտություն կանեն:

Տեղին կլիներ հիշեցնել, որ առաջինն ինքը արեց:

-Անմտությունից չէր,- մռմնջացի,- սա պատիժ էր...

-Պատի՞ժ...

-Այո... Սամոյի համար...

-Մմ... լավ, լավ, հետո կասես,- շորերս բերեց,- հագնվիր...

-Այսպես լավ է:

-Հագնվիր, պետք է... սիգարետ չունե՞ս:

-Չէ:

-Ծխող չե՞ս:

-Չէ:

-Ափսոս, ծխել էի ուզում: Օ՜, պատվոգի՞ր են տվել քեզ... Հակոբյանը դո՞ւ ես...

-Այո:

-Իսկ անունդ գուցե կասե՞ս:

-Արամ,- հառաչեցի:

-Առա՞մ...

-Ա-րամ:

-Ա-ռյա՛մ...

Ըստ երեւույթին դիտմամբ էր աղավաղում, զվարճացնելու համար:

-Ինչպե՞ս հանեցիր ինձ:

-Դե այստեղ խորունկ չէ... ամենակարեւորը, որ չէիր խանգարում... այստեղ բերելն էր դժվար, շատ ծանր ես...

-Ջուր խմելուց եմ ծանրացել...

-Չէ, շատ չէիր խմել,- ծիծաղեց նա ջրի հետքը ցույց տալով,- վախենում էի՝ թունավորվել ես:

-Ջրից թունավորվո՞ւմ են:

-Այո... ինչո՞ւ չես հագնվում:

Հագնվելու համար պետք էր շարժվել, որին ի վիճակի չէի, այնուամենայնիվ, չուզենալով այդքան թույլ երեւալ, նստեցի, գլուխս պտտվեց, հագա վերնաշապիկը: Կրունկիս ցավը հիշեցրեց, որ այնտեղ էլ ինչ-որ բան կարգին չէ:

-Ոտքդ կտրել ես,- ասաց Ինան,- ջարդված շիշ է եղել, մեր գետի սովորական դժբախտությունը... հավանաբար չես զգացել... սարսափելի՞ էր:

-Ժամանակ չեղավ... բայց մի պահ՝ այո... սոսկալի էր:

-Հենց դա է կործանում մարդկանց, այդ պահը... այնպես գոռացիր...

-Գոռացե՞լ եմ:

-Այո, երբ ջրի երես ելար... Զարմանում եմ, ինչո՞ւ լողալ չես սովորել... մեր գյուղում չկա մարդ, որ լողալ չիմանա... Դու գյուղո՞ւմ ես ապրում, թե՞ քաղաքում:

-Մեծացել եմ գյուղում, ապրում եմ քաղաքում, Երեւանում:

-Մի՞թե ձեր այդ գյուղը լողանալու տեղ չուներ:

-Կար մի գետակ, կտրվեց, ջրամբար սարքեցին...

-Այստեղ կսովորես, խոստանում եմ... Ինքդ ասա, ի՞նչ էիր անելու, եթե ես խեղդվեի:

Չպատասխանեցի, բայց նայելով նրան համոզվում էի, որ անձնազոհությունը, որին միշտ թերահավատորեն էի վերաբերվում, գոյություն ունի:

-Տեսնո՞ւմ ես, դժվար է որոշել, նույնիսկ այն բանից հետո, երբ փրկել եմ քեզ... Չմտածես, թե երեսով եմ տալիս... որովհետեւ իմ արածը քաջագործություն չեմ համարում:

-Դու ուզում ես իմանալ ինչպե՞ս կվարվեի...

-Այո, շատ է հետաքրքրում:

-Եթե դու ինձ փրկած էլ չլինեիր...

-Դե, դե,- խրախուսեց նա ժպիտով:

-Թեկուզ ուրիշ աղջիկ լինեիր (այս անգամ էլ պեպենները խլվլացին)... ոչ, ամենայն անկեղծությամբ, չեմ կարող ասել, թատերական է ստացվում, ավելի լավ է՝ ստուգես...

-Խեղդվե՞մ...

-Այո:

-Եվ դու կփրկե՞ս ինձ:

-Կամ կփրկեմ, կամ կխեղդվենք:

-Զառանցանք է,- ծիծաղեց նա:

-Համաձայն եմ, դրա համար էլ չէի ուզում ասել:

-Չէիր ուզում, բայց ասացիր... միամիտ չես:

-Այո, կեղծում էի:

-Վիրավորվեցի՞ր:

-Ոչ:

-Ինձնից չի կարելի վիրավորվել, չմոռանաս, դու իմ պարտապանն ես, այժմ եւ ընդմիշտ:

-Ցմահ:

-Ոչ, ցմահ՝ նշանակում է բեռ, ընդմիշտ ասելով նկատի ունեի այն ժամանակը, որ այստեղ կանցկացնես:

-Ցմահ:

-Չհակաճառել... Հիմա կորոշենք պարտքի չափը: Սիրած աղջիկ ունե՞ս...

....

-Լռությունը կասկածելի էր:

-Կար... սեր չվերածվեց, չգիտեմ ինչու... Նա ամուսնացավ:

-Լավ, իմ պահանջն է՝ չհակաճառել ու ենթարկվել: Անհամաձայնության դեպքում կարող ես նորից խեղդվել:

-Փաստորեն ստիպում ես համաձայնել:

-Թող այդպես լինի: Հիմա գնանք:

-Բայց դու խոստացար լողալ սովորեցնել:

-Հետո... մի որոշ ժամանակ դու պետք է հեռու մնաս ջրից:

Նա հագավ շրջազգեստը, որը, ինչպես եւ մյուս աղջիկների շորերը, չէի նկատել, ու այծի պես բարձրացավ զառիթափը:

-Հարկավոր էր օգնե՞լ,- հարցրեց նա:

-Ոչ, չեմ ուզում նոր պարտքի տակ ընկնել:

-Իսկ ինձ այլեւս ոչինչ պետք չէ, որովհետեւ ենթարկվելը ներառում է ամեն ինչ:

-Ամեն ի՞նչ...

-Դե լավ, գրեթե ամեն ինչ... մի բորբոսնած անկյուն թողնում եմ քեզ, ուրիշի հետ ամուսնացած սիրեցյալիդ կհիշես... երբեմն:

Եթե խոսքն իրեն շուտ գար, քանի՞ անկյուն էր պահանջելու:

-Ձեր պայմանը թույլատրո՞ւմ է նախաձեռնություն:

-Նայած:

-Այսօրվա կինոն սուզակների մասին է, իմ կարծիքով, գործնական պարապմունքներից առաջ...

-Դու էլ ի՞նչ է, կինո հա կինո...

-Ուրիշ ի՞նչ կա այս գյուղում... Ճաշարան, որի ցուցակը երեք կետից է բաղկացած, պարենային խանութներ անփող հարբեցողների հերթապահությամբ...

-Դե, դե...

-Մեր կառույցները ցույց կտամ...

-Հը...

-Եթե հետաքրքրեն...

-Երեկոյան արի այգի, այնտեղ, իմիջիայլոց, պարում են...

-Փողկապո՞վ:

-Այսօր՝ ոչ:

-Պարզ է... բայց պարել չգիտեմ:

-Իսկ ի՞նչ գիտես դու:

-Շախմատ խաղալ:

-Էլ...

-Էլ... նոր եմ սովորում:

-Ենթադրում ես, որ նաեւ պարե՞լ կսովորեցնեմ:

-Ոչ, պարելը բացառված է:

-Բացառվա՞ծ է, իսկ ո՞ւր մնաց պայմանը:

-Ամեն ինչի համաձայն եմ, պարելուց, խնդրում եմ, ազատիր ինձ:

-Ինչո՞ւ:

-Ոտքս ցավում է...

Լավ քայլ գտա:

-Լավ, բավարարված եմ, առայժմ: Լողալ եւ պարել սովորելը պարտադիր է: Լավ է գոնե, որ ռուսերենը սովորեցնելուց ազատեցիր ինձ: Ի՞նչ կրթություն ունես: Լավ ես բլբլում, առոգանությունդ է մատնում, բավական կոպիտ, բայց վերջավորություններն անսխալ ես ասում... եւ զարմանալի է, կովկասցու առոգանությամբ չես խոսում...

-Անգլիացո՞ւ... ավելի լավ է՝ իսպանացու...

-Ինչո՞ւ:

-Որովհետեւ իսպանուհիները չքնաղ են, թուխ ու ճկուն...

-Ես ճկուն չե՞մ,- քմայքով ասաց նա ու ձգվելով օրորվեց,- հը, ինչո՞ւ ես չռել աչքերդ...

-Թքած իսպանուհիների եւ նույնիսկ մուլատուհիների վրա,- քրթմնջացի ես մոտենալով նրան:

-Հիշիր պայմանը,- բացականչեց նա ձեռքերը խաչաձեւ դեմս պահելով:

-Պայմա՞նը...

-Այո, պայմանը... ենթարկվել, չհակաճառել...

-Թքած պայմանի վրա էլ...

Սա ասվեց, իհարկե, նախորդի շարունակությամբ:

-Ախ դու լկտի ես, հանդուգն եւ սանձարձակ, իսկ ես կարծում էի, անմեղ, դաստիարակված պատանի ես... Ուրեմն ինչ, պայմանը ուժի մե՞ջ է... եթե ոչ, նամակ գրիր Իսպանիա...

-Իսպաներեն չգիտեմ:

-Այսինքն ենթարկվո՞ւմ ես:

-Առաջարկություն:

-Ասա:

-«Ենթարկվելը» փոխենք «համաձայնելով»:

-Օ՜հ, տղամարդկային ինքնասիրությունն ընդվզեց... Ոչ, բեկանման ենթակա չէ:

-Իսկ չարաշահմա՞ն:

-Ինչո՞վ եմ չարաշահել,- ծիծաղեց նա,- առայժմ ես պաշտպանվում եմ... Հիմա հարցին պատասխանիր: Ինձ հետաքրքրում է քո կրթությունը:

-Ութամյա դպրոց եմ ավարտել:

-Փչան, ինձնից լավ ես խոսում ռուսերեն եւ ձգտում ես համոզել, որ նույնիսկ միջնակա՞րգ չես ավարտել...

-Ռուսերեն սովորել եմ ավելի շուտ, քան դպրոց կգնայի, չորս տարեկանից, ռուս էր ուսուցչուհին, հինգ տարի մեր տանն ապրեց, հետո Տոլստոյի գրքերն էի թարգմանում...

-Դպրոցո՞ւմ էիր թարգմանում:

-Ոչ, իմ կյանքի հետագա տարիներին,- փքված ասացի ես:

-Երբ տեղափոխվեցիր Երեւա՞ն:

-Այո:

-Իսկ ի՞նչ էիր անում Երեւանում:

-Երեւանո՞ւմ... սովորում էի համալսարանում, ժուռնալիստիկայի բաժնում:

-Կոլեգաներ ենք,- զարմացավ թե ուրախացավ նա,- ես բանասիրականն եմ ավարտել:

Մոտենում էինք վտակին:

-Արի վերեւ գնանք,- ասաց Ինան,- այնտեղ կամուրջ կա:

-Ձեր տունը վերեւո՞ւմ է:

-Անտառային փողոցում, գիտե՞ս...

-Մենք այնտեղ աշխատել ենք, մի տուն սվաղեցինք:

-Գիտեմ, տեսել եմ...

-Շուտով կգանք էլի, տներ ենք կառուցելու... Կարելի՞ է ձեր բանջարանոցից գողություն անել:

-Շուն ունենք, կաղիկ... Ինչո՞ւ ես այդքան արագ քայլում, կողքս ծակեց...

-Ծխելուց է:

-Օհո:

-Ի՞նչ:

-Ծխող աղջիկներին չե՞ս սիրում:

-Դու կսիրեի՞ր ներկվող տղաներին:

-Երեկոյան հայկական սիգարետ կբերես... «Արին... բե՞րդ»...

-Որտեղի՞ց գիտես այդ անունը:

-Անցյալ տարի ձերոնցից մեկի հետ էի ման գալիս...

խաղն ավարտվեց բացված շախով:

-Ի՞նչ պատահեց,- հեգնեց նա,- ո՞տքդ է ցավում:

-Ոչ:

-Հապա ի՞նչը:

-Ոչ մի տեղս:

-Մի՞թե:

-Ինչո՞ւ... քո կարծիքով ես ինչ-որ հո՞ւյս ունեի...

-Ֆո՛ւհ... ինչքան կոպիտ ես...

-Դու կոպիտ չե՞ս... ինչո՞ւ ես պատմում արկածներդ:

-Ահա, կամուրջը երեւաց, գնա՛...

-Ի՞նչ նշանակություն ունի կամուրջը, առանց դրա չէի՞ կարող գնալ:

-Գնա, գնա, դու ինձ այդպիսին պետք չես...

-Իսկ ինչպիսի՞ն պիտի լինեի...

-Շատ խոսեցիր,- ասաց նա, շրջվեց ու արահետով անտառ մտավ:

Ըստ սիրային վարվելակարգի ես պարտավոր էի ներում խնդրել (ծնրադի՞ր), բայց դեռ այդքան չէի հասունացել, որ խեղդեի ցավը հանուն գործնական նպատակի... կար ցավը...

12

- Պադ-յոմ:

Ընդմիջումից հետո Սաքոյի ձայնն ավելի էր հաստացել:

- Հինգն է,- բողոքեց Վարդանը:

Սաքոն ձայն չհանելով, սրբիչը ուսին, դուրս եկավ:

Հրանտը վեր կացավ, Ռազմիկը, երրորդը ես էի, Շույան, ինչպես միշտ՝ վերջինը, բայց ամենից արագ էր հագնվում: Կիսատ-պռատ լվացվելուց հետո, անտրամադիր էինք, գնացինք դեպի գարաժի վերին գլուխը, որտեղ կալն էր մնացել ուրբաթ օրվանից: Այդտեղ վերջացնելու էինք երկրորդ պարը, որից բարձր ձեռքով հնարավոր չէր լցնել, ուստի Վարդանի բողոքը տեղին էր, տրակտորիստը ինձնից շուտ չէր գա: Բայց Սաքոն, ինչպես պարզվեց, շուտ արթնացնելու պատճառ ուներ:

Նա մոտեցավ պատի կենտրոնական մասին, որը մի քանի օր առաջ էինք լցրել,- ել պատի վրա,- ասաց ինձ:

Ես կառչեցի, որ բարձրանամ, բայց բետոնը փշրվեց մատներիս տակ:

- Ահա ձեր բետոնը,- ասաց Սաքոն,- ցեմենտ չկա մեջը... խառնեք, էլի, լցրեք, ցեմենտը շատ արեք, շա՛տ... ձե՞րն է, խնայում եք...

- Ցեմենտ միշտ շատ ենք խառնել,- ասաց Հրանտը,- երեք ու մեկ էլ ենք խառնել... Ինչ է, հո մեկին մեկ չենք անի:

- Բա ինչի՞ է քանդվում:

- Եսիմ... մեռած ցեմենտ է եղել:

- Էսքան տե՞ղն է մեռած:

- Մեռած չէր,- ասաց Շույան,- անձրեւի տակ ենք լցրել, լվացվել է...

- Չգիտե՛մ: Մեռած է եղել, լվացվել է... քանի շուն-գել չկա, քանդեք, նորից լցրեք...

Սաքոն համոզվելով, որ ցեմենտն անհրաժեշտ չափով է խառնվում, եւ մի քանի կարգադրություն արեց, մեկը ինձ էր վերաբերում, ու գնաց:

- Ո՞ւր է գնում,- փնթփնթաց Վարդանը,- հիմնարկի ժամ չէ, բան չէ... թող մնա հետներս աշխատի...

- Իրեն ասա,- բորբոքվեց Հրանտը:

- Գիտես չե՞մ ասի...

- Հետեւից մի խոսի, ինչ որ ասում ես, երեսին ասա:

- Մենակս ասե՞մ:

- Հա... ինձ ձեռ է տալիս, որ ինքը չի աշխատում:

- Բա ո՞նց... սովոր ենք իշության:

Արմանք-զարմանք, Հրանտը չճղեց իրեն, որի հույսը ունեինք, կաշվե գոգնոցի գրպանը մեխ լցրեց եւ ուրագը ձեռքին ճարպկորեն բարձրացավ պատի վրա:

Նախաճաշից հետո գնացի քարի: Քարհանք գնալը միշտ ուրախացնում էր ինձ, այսօր՝ առավել եւս: Երեկ չէի հասցրել հիմնովին վերլուծել պարտիան, որ ես ու Ինան էինք խաղացել, իսկ ուղեւորությունը Տոլիկի ավտոյով, հատկապես որ որոշել էի վարել սովորել, քարհանքի յուրատեսակ աշխատանքը Դիմովիչի ընկերակցությամբ, որի հետ կարելի էր ուզած պահին լուռ մնալ (կամ որի հետ խոսելը գուցե օգներ, իհարկե, ոչ Ինայի մասին), համապատասխան տրամադրություն էին խոստանում:

Դիմովիչը հանքում չէր, բայց մի երկու ավտոյի բեռ կար: Ճամփեցի Տոլիկին, հանվեցի ու թաքստոցից գործիքները հանելով սկսեցի քանդել: Քիչ անց բոլոր գեղձերս քրտնաթոր դարձան: Դավթի տեղն էր այս բացօթյա ֆիննական բաղնիքը, բայց նա չէ՛ր ուզում նիհարել, իսկ ես, թեեւ զգալի մաշվել էի, նախկինում մտահոգիչ ծալքերը իսպառ վերացել էին, էլի դեմ չէի որոշ ավելորդություններ թոթափելու:

- Քանդո՞ւմ ես,- Դիմովիչը ազդարարեց գալուստը,- բարեւ...

Խորդանի կյանքից

- Բարեւ,- ուրախացա,- ջուր բերե՞լ ես:
- Ջո՛ւր... ջրի անհամ մերը...
- Պարզ է, երեկ շատ ես խմել:
- Երեկ երեկ էր...

Նա սեւ, մաշված պայուսակը գցեց գետնին, նրա վրա՝ լայնեզր գլխարկը, վերնաշապիկով սրբեց երեսի քրտինքը, հանեց նաեւ կոշիկները՝ մերկացնելով սպիտակ, վտիտ ոտքերը եւ փռվեց կանաչների մեջ:

- Հո-հո՜,- բղավեցի ես լինգը վեր հանելով,- աշխատել է պետք:
- Մի... արի ջուր խմի... իսկ հիմա հանգստացիր,- ասաց նա, երբ շշիկի կեսը դատարկեցի:
- Առավոտյան չե՞ս խմել:
- Ո՛չ,- հառաչեց նա:
- Գնա՞մ խանութ:
- Հը՛,- Դիմովիչը թիկ նստեց,- խանո՞ւթ... փող չկա մոտս:
- Ես ունեմ,- Տոլիկը գա, հետը կգնամ:

Դիմովիչի բախտից Տոլիկը շուտ եկավ:

- Ես ճաշելու չեմ գա,- բարձելուց հետո ասացի նրան,- մերոնց կասես, որ ուտելիք չուղարկեն, խանութից կառնեմ:
- Խանութի՞ց,- հարցրեց Տոլիկը նկատելի հետաքրքրությամբ,- դե, գնանք...

Երկու օղի գնեցի, մի քանի շիշ գարեջուր, հաց ու պանիր:

- Ես էլ չէի գնա,- շշերը տեսնելով ասաց Տոլիկը:
- Իսկ քեզ կարելի՞ է խմել:
- Ինչո՞ւ չէ,- զարմացավ նա:
- Եթե բռնե՞ն...
- Դե իրենց մերն էլ այդտեղ... Միշկային ճանաչո՞ւմ ես,- ծիծաղեց նա,- Լոբանովին... Ոչ ոք ուշը գլխին չի տեսել, էն ասվածը... Վախենում ենք մոտը լուցկի վառենք... Ավտոտեսուչները նախազգուշացրել էին, որ հենց չխմած բռնեցին, զրկելու են...

Զվարճալի էր իրոք, պատշաճորեն արտահայտեցի հետաքրքրությունս հայհոյանքով:

- Առավոտվա չորսին բռնում են, խմած է, կեսօրին խմած է, երեկոյան էլ պարզ է ու պարզ, ստուգելու կարիք չկա... բայց մի օր հաջողացնում են...
- Եվ զրկեցի՞ն:
- Հա... երեք ամսով:
- Զարմանալի է... Մեզ մոտ շատ խիստ են:
- Գիտեմ, լսել եմ... Դե այստեղ էլ... Ճիշտ է, մի թեթեւ խմածին բան չեն ասում... Աշխատող ձեռքը չի բավարարում, հասկանո՞ւմ ես, ավտոները պարապ կանգնած են, աշխատող չկա...

Մտանք քարհանք:

- Դե, ես մեկ էլ չիջնեմ,- ասաց Տոլիկը,- բաց, մի բաժակ խմեմ ու գնամ:
- Բաժակ ունե՞ս:
- Իհարկե:

Նա հանեց երկու հարյուր գրամանոց բաժակն ու դեմ արեց:

- Լի՞քը լցնեմ:
- Ափսոսո՞ւմ ես:
- Չեմ ափսոսում,- ծիծաղեցի,- շատ չլինի...
- Օղին երբեք շատ չի լինում... դե...
- Ահա, գարեջուր խմի վրայից...
- Գարեջուր չի կարելի, ստամոքս ցավում է:

Դիմովիչն իր ունեցածով սեղան բացած ինձ էր սպասում:

Ինչպես է փոխվում բույսի կանաչը ջրելուց հետո, այդպես Դիմովիչի երեսին փայլ եկավ... Այնքան ակնհայտ էր կենարար ներգործությունը, որ ես էլ խմեցի, այսպես ասած՝ մեղմացած զարմանքով:

- Այստե՞ղ ես լակում,- Տանեչկան լույս ընկավ այսօր միանգամայն ուրիշ բնավորություն ցույց տալով,- ե՞րբ ես վերջ տալու:
- Պատանձվիր,- համակ անտարբերությամբ ասաց Դիմովիչը:
- Ինքդ պատանձվիր, զզվելի հարբեցող:
- Խնդրում եմ չգոռալ,- ասացի կանգնելով:
- Իսկ դու ինչո՞ւ ես մեջ ընկնում, ինչացո՞ւ ես:
- Ես Դիմովիչի բարեկամն եմ,- նայեցի Դիմովիչին, որպեսզի լիազորություն ստանամ, նա հաստատեց գլխի շարժումով,- գոռալ չի կարելի: Ուզո՞ւմ եք, նստեք, կհյուրասիրենք...
- Այդպես, այդպես,- խրախուսեց Դիմովիչը,- մի երկու բառ էլ ձեր լեզվով ասա, որ վերջնականապես ձայնը կտրի:

Տանեչկային դիմեցի. «Տիկնոջից ներողություն եմ խնդրում տեսքիս համար, հիմա կհագնվեմ»:

- Կամ միացիր մեզ, կամ ռադ եղիր,- «թարգմանեց» Դիմովիչը:
- Հա՛,- սպառնաց Տանեչկան (այս անունը միշտ ուզում եմ չակերտների մեջ առնել):
- Ոչ, ոչ... սա է ճիշտը...
- Ինչո՞ւ ես հագնվում,- քրքջաց Դիմովիչը,- թող հիանա ջահել մարմնովդ...
- Թո՛ւհ, անզգամ ծերուկ,- շիկնեց () Տանեչկան:

Ես համենայն դեպս հագնվեցի:

-Որտեղից էլ գտել են իրար,- ասաց Տանեչկան,- հարբեցողներ, «ճերմակ» եւ զրախոսություն, ուրիշ ի՞նչ է պետք ձեզ...
- Ես հարբեցո՞ղ եմ...
- Զգուշացիր,- ասաց Դիմովիչը,- Տանեչկան պայծառատես է, ես հավատում եմ նրան... Քո մեջ կա հարբեցողի սաղմը, խմելիս ոգեւորվում ես, իսկ դա նշան է, որ խմիչքը օրգանիզմիդ համար թույն չէ, գրգիռ է...
- Բոլորն են ոգեւորվում:
- Աղմուկը ոգեւորության տեղ մի ընդունիր: Իսկական, այսպես ասած, կոչումով հարբեցողները, որոնց խմիչքը տալիս է այն, ինչին երբեք հասու չէին լինի սթափ գիտակցությամբ, քիչ են...
- Ես դրան չեմ հավատում, Դիմովիչ... տարբեր վիճակներին հավատում եմ, որովհետեւ խմածը եւ չխմածը պարզապես ուրիշ մարդիկ են... ես չեմ հավատում ուղեղի պայծառացմանը:
- Ուրեմն օղին քո մեջ այնտեղ չի գնում, ուր պետք է,- ամենայն լրջությամբ ասաց Դիմովիչը,- կամ դեռ շուտ է, կամ հատուկ տվյալներ չունես
- Հատուկ տվյալնե՞ր... Կա՞ն այդպիսիք:
- Իհարկե: Ամեն ինչ պայմանավորված է օրգանիզմի կառուցվածքով:
- Իսկ հարբեցողներին ի՞նչ տվյալներ են պետք:
- Հարբեցողներին պետք չէ՛ ինքնասիրություն,- ասաց Տանեչկան:
- Ահա,- Դիմովիչը հանդիսավորությամբ տնկեց մատը,- Տանեչկան իրավացի է: Այս խեղճ խմիչքը եփվում է անխիղճ անոթի մեջ, իսկ մենք...
- Ոչ, ես չեմ խմի:
- Վախեցա՞ր Տանեչկայից:
- Վախն իր հերթին:
- Ուրիշ ի՞նչ:
- Ես արդեն ենթադրում եմ, թե խմած օղին ինչքան քրտինք է քամելու ինձնից...
- Եթե դու հանուն պարտականության հրաժարվում ես խմիչքից, երբեք հարբեցող չես դառնա...
- Իսկ ինչո՞ւ դառնամ... Կամ մի՞թե դու հարբեցող ես, Դիմովիչ:
- Իհարկե: Ես առանց օղու գոյություն չունեմ, չեմ ապրում... Ավտոյի ձայն եկավ... Տոլիկն է...

Մինչ Տոլիկը կմտներ քարհանք, Դիմովիչը մի բաժակ էլ խմեց:

- Ինչ-որ բան մնացե՞լ է,- բղավեց Տոլիկը:
- Պահել ենք, արի:
- Ավտոն տար քարի մոտ, հետո,- ձայն տվեցի ու ձեռնոցները վերցնելով վեր կացա:

Տոլիկը չլսեց, իջավ ու եկավ ձեռքին մի շիշ «ճերմակ»:

- Շի՛շը,- զվարթացավ Դիմովիչը,- սա նախատեսված էր:
- Տար քարի մոտ,- կրկնեցի:
- Հիմա, հիմա,- հանգստացրեց ինձ Տոլիկը, բայց այդ «հիման» անկասկած նոր շիշը դատարկելուց հետո էր լինելու,- մոռացա, պոմիդոր եմ բերել,- նա շիշը դրեց ու հետ դարձավ, իսկ ես հետեւեցի նրան,- դու ուր ես գալիս...
- Բարձեմ...
- Խմենք առանց քե՞զ:
- Այո:
- Սուրբ երրորդությունն ես խախտում,- ծիծաղեց նա:
- Երրորդությունը սուրբ էր երեքանոցի ժամանակ,- ասաց Դիմովիչը:
- Երեքով եք մնում... Տանեչկան ավելի արժանավոր բաժակակից կլինի...
- Այդ վհո՞ւկը...
- Բերանդ փակիր, բոմժ,- Տոլիկի վրա գոռաց Տանեչկան:

Իրոք չի կարելի վստահել առաջին տպավորությանը:

Միաժամանակ վերջացրինք, ես՝ կույտը, նրանք՝ ըստ երեւույթին երկուսով, շիշը: Տոլիկը ազդանշանները լսելով եկավ, իհարկե ոչ անմիջապես, Դիմովիչը մի կերպ հասավ աստիճանաձեւ քանդված քարափի պռունկին ու բղավեց.

- Վերջ... ինչքան տարաք, բավական է... էլ քար չկա...

Եվ վերջացրեց ամենասիրված հայհոյանքներից մեկով:

- Հեռու գնա, չգլորվես,- այստեղից պատասխանեց Տոլիկը:
- Ե՛ս... Ես վաղուց եմ գլորվել:
- Գիտենք այդ երգը... դե, գնացի՞նք, Արամ:
- Գնացինք... եթե կարողանաս վարել:
- Չվախենաս... երբ ես խմում եմ, վթարը բացառված է... Գիտե՞ս ինչու... Երկու ճանապարհ է տրամադրությանս տակ, որով ուզեմ, կգնամ:
- Հասկանալի է... բայց ինչո՞ւ չենք գնում:

Վերջապես Տոլիկը հիշեց ինչպես է միանում շարժիչը, եւ խմած ավտոն դժվարությամբ դուրս եկավ հանքի փոսից: Սարից իջնելիս Տոլիկը ասածի պես քշում էր ազատորեն, քարերի վրայով, ծուռումուռ, բայց ճանապարհին դժբախտաբար մեկն էր, որով նաեւ ուրիշ ավտոներ էին երթեւեկում: Ձեռքս բռնակի վրա էի պահում, որ պատահարի դեպքում հասցնեմ ցատկել: Այնուամենայնիվ, բարեհաջող հասանք:

Գարաժի մոտ մարդ չկար: Բահերը չէին երեւում, ուրեմն տուն էին գնացել, բայց արեւը, չհավատալով նայեցի վերեւ, դեռ մի քանի ժամվա ճամփա ուներ, եւ ինչքան էլ շարունակվելու էր ցերեկը դրանից հետո: Տոլիկին տեղը ցույց տալով վազեցի տուն:

- Գործը շա՞տ է,- գոռում էր Հրանտը,- ո՞ւր է առածդ փողը...
- Լավ աշխատեք, լավ կառնեք,- ասաց Սաքոն:

Սենյակում նոր մարդիկ կային, որոնցից մեկը, զարմանալի փայլուն ճաղատով, մեր քաղաքի «ղլղլան ժամի» պես, իմ մահճակալին էր նստել:

- Քո տե՞ղն է, ախպեր ջան,- պատրաստակամորեն վեր կացավ նա,- արի...
- Ինչի՞ շուտ եկար, Արամիկ,- հարցրեց Սաքոն:
- Քար չկար, Դիմովիչը չէր աշխատում:
- Դատա՞րկ եկար:
- Չէ, մի ավտո էլ բերեցի, երեք հատ եղավ:
- Էլի լավ է... Ծանոթացի մեր նոր ընկերների հետ:

Ճաղատը՝ Փայլակը, աշտարակցի էր, երկուսը հայր ու որդի էին, Ոսկանն ու Կամոն, երեւանցի... Կամոն հազիվ տասնվեց-տասնյոթ տարեկան էր:

- Ես էս մարդկանց դեմ բան չունեմ,- շարունակեց Հրանտը,- իրենք մեղավոր չեն... բայց դու ինչի՞ էիր մարդ կանչում առանց մեզ ասելու:
- Ես եմ բրիգադիրը, պետք էր, կանչել եմ... Դուք ձեր գործն արեք:
- Որերորդ անգամ ես շեշտում... մենք վա՞տ ենք աշխատում:
- Լավ աշխատեցինք մայիսին, հիմք լցնելու ժամանակ... հետո սկսեցինք գլուխ պահել...
- Տես հը,- վեր թռավ Վարդանը,- առավոտից իրիկուն քրտինքի մեջ կորած աշխատում ենք, իսկ դու քեֆիդ ման գաս, հետո էլ [illegible] անե՞ս...
- Ե՞ս եմ քեֆիս ման գալիս:
- Առածիդ անունն ասա, իմանանք... Առավոտ մտար գրասենյակ, ասիր, ինչ է պետք, բրիգադիրությունդ պրծավ, արի բետոն խառնի, բայց դու ո՞ւր ես գնում...
- Գործի համար եմ գնացել... Ձեզ համար եմ գնացել, որ հաչում եք վրես...
- Կարգին խոսի, էլ,- սպառնաց Վարդանը:
- Վերջ տվեք,- ասաց Ոսկանը տարակուսանքով նայելով վիճողներին,- մե՛նք եղանք պատճառ, մենք հետ ենք գնում... Ես որ իմանայի, բրիգադը մեր մասին չգիտի, չէի էլ գա:
- Չեք գնա,- ասաց Սաքոն,- եկել եք, կաշխատեք, ով չի ուզում, թող ինքը գնա...
- Ո՞վ է իրենց հետ դարձնում, որ ախ ես տալիս,- ասաց Հրանտը,- մարդ չե՞նք, փող են ծախսել, ճամփա են եկել... Ինձ քո ինքնագլխությունն էր ջղայնացրել:
- Դե հա, հո ժողով չէինք անի,- փափկեց Սաքոն:
- Ժողով չէ, կեսբերան դժվա՞ր էր ասել:
- Մտքովս չանցավ, որ կնեղանաք:
- Դու լինես, չե՞ս նեղանա:
- Չէ, ինչի՞ համար, նոր մարդիկ օգնությունից բացի վնաս չեն տա: Ախր գործ շատ կա, մենակ գարաժը չէր, իսկ ես չեմ ուզում հիմնարկի մեջ ուրիշ բրիգադ մտնի...
- Պարզ է, ուրիշ բրիգադ պետք չէ... Բայց ի՞նչ գործ կա:
- Տները, սղոցարանը, մի գարաժ էլ, պարիսպը, բեսոնը... Քսան հոգին էլ քիչ է... Իսկ Չոլկինն ասում է, արա, թե չէ ուրիշ բրիգադ կբերեմ... Մարտունեցիների հետ խոսել էր, պայմանագիրը կապել էին, ընկել նրանց համար գործ եմ բռնել, որ չգան մեզ մոտ, իսկ դուք ասում եք, թե ինչ եմ անում... Մի շաբաթ գործկոմից դուրս չէի գալիս մինչեւ գարաժը հաստատել տվի, փողով, համոզելով, կռվով, խնդրանքով... Դուք գիտեք Չոլկինը գո՞րծ է անում, ամեն ինչ ես եմ հոգում... Ես մի օր հետներդ աշխատեմ, հաջորդ օրը պարապ կմնաք:

Վեճերի վերջին խոսքը սովորաբար Սաքոն էր ասում, այս անգամ էլ այդպես եղավ:

Նորեկներն իրենց հարցը լուծված համարելով տեղավորվեցին: Դռան մոտ երկու մահճակալ դրեցին, մեկը մեկի վրա, Ոսկանի ու տղայի համար, Փայլակն ուզում էր մտնել Հրանտի ու Շուրայի արանքը, Շուրան չթողեց:

- Ընկեր ջան,- ասաց,- մենք միշտ կռվի մեջ ենք, ավելի լավ է մեզնից հեռու մնաս:
- Հա,- հաստատեց Հրանտը նույնպես չուզենալով փորձած թանը չփորձած մածնի հետ փոխել,- Դավիթենց մոտ տար...
- Դավիթենց մոտ նեղվածք է,- քրթմնջաց Դավիթը:
- Ոնց որ վրեդ պիտի պառկեմ, ախպեր ջան,- անհասկանալի կոպտությամբ խոսեց Փայլակը,- մի տեղ չեք տալո՞ւ, գլուխս դնեմ...

Այս նոր ընկերոջ ծալը կարծես պակաս էր:

Ընթրիքից հետո մեծ սեկա սկսվեց: Միայն Հրանտը երբեք չէր խաղում, Փայլակն էլ այդ խաղի թշնամի դուրս եկավ:

- Ամոթ չէ՞,- վրդովված խոսեց նա, երբ սովորականի պես բոլորեցինք Շուրայի մահճակալը,- դուք իրարից փող կրե՞ք...
- Ինչ ես, է, ասում,- կոպեկները բռի մեջ խաղացնելով ասաց Շուրան,- զբաղմունք է, էլի...
- Առանց փող զբաղվեք...
- Ես էլ գիտեմ էս մարդը խելք ունի,- Շուրան վերջնականապես գնահատեց Փայլակին:
- Թող խաղան, ի՞նչ կա դրա մեջ,- ասաց Հրանտը,- ավելի լավ չէ՞ խաղան, քան թե բոզության գնան...

Հենց այդ պահին մի հոգի, մեր սրբակյաց սափիկ-փուափիկ բրիգադիրը ինչ-որ տեղ գնալու պատրաստություն էր տեսնում:

- Ո՞մ բոստանն ես քար գցում,- մեզ աչքով արեց Վարդանը:

Սաքոն ցույց չտվեց, թե ակնարկը նաեւ իրեն կամ հենց իրեն էր վերաբերում, սափրվում էր ամբողջ ուշադրությունը հայելուց նայող կոպիտ երեսին (այնպիսի խզզոց էր գալիս, կարծես դանակ էին քսում հեսանին):

- Մեկը քո,- ասաց Վարդանին Հրանտը:
- Ես էլ եմ խաղում... բոզ լինեի, բոզության կգնայի...

Ըստ ամենայնի Սաքոյին էր հասցեագրված:

- Ո՞ւմ մոտ արաղ կա,- հարցրեց Սաքոն վերջացնելով:

Ոչ մեկի մոտ... համենայն դեպս, ձայն հանող չեղավ:

- Կոնյակ տա՞մ,- առաջարկեց Ոսկանը:

Ես էլ ունեի մի շիշ: Առաջին օրերին Սաքոն հավաքեց կոնյակները, զարմանալի է, ասաց, տվեք կոնյակները, ու տվեցինք: Երկու հատ էի բերել, մեկը պահեցի, օգոստոսի խաչհինգի համար, հետո մտածում էի հյուրասիրել Ինային:

- Կոնյակն ափսոս է,- ասաց Սաքոն,- լավ, տուր... Հաշվապահի տուն եմ գնալու,- շեշտեց,- էլ ում մոտ կա:

Փայլակը, քիչ առաջ արթուն, մզզաց քնի մեջ:

- Հասկացանք,- ասաց Հրանտը,- Փայլակը քնած է:

Սաքոյի գնալուց հետո Վարդանը թողեց խաղը:

- Չեք թողնում մարդ հանգստանա իր գլխին,- ասաց նա շորերն արագորեն փոխելով,- շան տղա լինեմ, թե գնալու միտք ունեի... Դու ես ինձ բոզության ուղարկում,- Հրանտին ասաց մատը թափ տալով:
- Ե՞ս...
- Հա, հանգիստ նստել սեկա էի խաղում, դու մտափոխ արիր...
- Տո ուր կուզես գնա, ինչ կուզես արա, առավոտ արի հետս աշխատի, ուրիշ բան չի հետաքրքրում ինձ... Արաղ ունես, ինչի՞ չտվիր Սաքոյին:
- Ես պակա՞ս տղա եմ, թե ինքը հաշվապահի հետ է խմելու, ես կադրերի բաժնի վարիչի հետ կխմեմ:
- Պաշտոնյա կնիկ ունես:
- Բա ինչ էիր կարծում... Աշխատանքային գրքույկդ կտաս, տանեմ լրացնեմ:
- Շնորհակալ եմ, բոզի լրացրած գրքույկ չեմ ուզում:
- Մի օր տանելու եմ քեզ հետս, տեսնեմ ոնց ես քրքրելու... Թե՞ կասուն կերել է, վարպետ ջան:
- Գնա,- ասաց Հրանտը,- ինչքան մնացիր, էնքան կգնդես:

Վարդանը ծիծաղելով մոտեցավ դռանն ու ասաց,- Ռազ, արի ասեմ,- եւ հանկարծ,- Արամ, դու էլ...

Թղթերս տվեցի Շուրային («երեսունմեկ» ունեի) ու դուրս եկա զարմացած:

- Քեզ կանչում են,- ասաց Վարդանը:
- Ո՞վ:
- Աղջիկս... Դե շուտ արա:
- Սիրո՞ւնն է:
- Հո՛,- սուլեց նա,- ընկել է ձեռդ, սիրո՞ւնն ես հարցնում, աղջիկ, էլի, երեսը դուր չեկավ, բարձով ծածկի...
- Չէ, չեմ գալիս:

Վարդանն այնպես զարմացած նայեց ինձ, որ ենթադրեցի, թե ինչ մտածեց:

- Չվախենաս, թե մարդ ունի... կամ հիվանդ լինի, ստուգված է:

Լավ պատրվակ հուշեց:

- Հա, վախենում եմ:
- Ստուգված է, ասացի... Դու գիտես... Բայց որ վախեցար, կյանքում մաշդ բերանումդ կմնաս...

Ռազմիկը չէր վախեցել:

- Արան քաշեց տարավ,- ասաց Հրանտը,- քեզ ինչ էր ասում, Արամ:
- Հրավիրատոմս էր բերել:
- Չխաբվես հանկարծ, Արամ ջան: Շնորհք ունես, մի լավ աղջկա հետ ընկերություն արա, բայց դրանց ճանկը չընկնես:
- Գիտե՞ս ովքեր են,- հարցրեց Շուրան:

Մրքայք օրերին

- Կույս Մարիայի եռամակն է: Սա Նաստյայի մոտ է գնում... Մեր ու աղջիկ իրար ձեռից տղամարդ են փախցնում:

- Աղջիկն ո՞վ է:

- Սամգելին չգիտե՞ս, այ տղա,- ջղայնացավ Հրանտը:

Այ թե ով էր աչքի տակ առել ինձ, բենզակայանի Դինայի ընկերուհին, ոչ պակաս համբավով, բայց ոչ նրա գեղեցկությամբ... Եթե ես ճիշտ էի գուշակել նրա տարիքը, ապա մայրը՝ Նաստյան կամ Նաստինկան (սա ավելի դուր կգար նրան անկասկած), մեր ճռռոցի Ռոսինանտը... Ներողություն, Դուլսինեան, առնվազն կեսդարյա ուղի էր անցել...

- Ինչ լավ իրազեկ ես,- քմծիծաղեց Շուլան:

Հրանտը ծուռ նայեց նրան, ապա բղավեց. - վերջացրեք, պառկելու եմ:

- Շուտ է,- ընդդիմացավ Գիքորը, տարվել էր,- մի քիչ էլ խաղանք:

- Ի՞նչն է շուտ,- գոռգոռաց Հրանտը,- խաղալ եք ուզում, գնացեք ձեր տեղերի վրա...

Գիքորը տեղափոխվեց Շուլայի մահճակալին, բայց չորսով շուտ վերջ տվինք: Շուլան կոպեկները լցրեց լուսամուտի գոգը եւ շրջվելով դուրս եկավ: Հրանտը, արդեն հանված ու տեղը մտնելու պատրաստ, տեսնելով, որ Շուլան քնելուց առաջ աննկատ հեռանում է սենյակից, իր մահճակալի տակից հանեց մեծ կացինը եւ մի աղյուս, ըստ երեւույթին հատուկ նպատակով բերած, խոթեց Շուլայի ներքնակի տակ: Ոգեւորված Դավիթը մի բահ, իհարկե, առանց կոթի, միացրեց նրա դրածներին, մի շիշ էլ ինձնից... Գիքորը նման կատակների չէր մասնակցում, գնաց այնտեղ, ուր Շուլան էր գնացել, իսկ Ոսկանն ու Կամոն, ինչպես նաեւ Փայլակը, որի սուտ քունը ճիշտ էր դարձել, բնականաբար կզգուշանային խառնվելուց:

Հրանտն ու Ոսկանը խոսքի բռնվեցին, մենք, իբր թե այդ զրույցից հետաքրքրական ոչինչ չկա մեզ համար, լուռ էինք սպասելով Շուլային... Եկավ:

- Ո՞նց ես, ապո ջան,- հարցրեց մատները ճխկացնելով Կամոյի քթի տակ:

- Լավ եմ,- ծիծաղեց պատանյակը (նրա գալը բավական մեծացրել էր ինձ):

Շուլան մտավ տեղը, բայց, մեր սխալն էր, այնքան շատ էինք խցկել, որ զգալու էր անմիջապես... Անընդմեջ հայհոյանքների ներքո դուրս քաշեց կացինը, աղյուսը, բահը եւ... երկու շիշ:

- Ես ձեր խիղճը... Տեղս երկաթի խանութ եք սարքել... Ինչ ես բերանդ բացել, Մոծակ, դո՞ւ ես դրել:

- Երեւի Գիքորն է դրել,- չքմեղացա ես:

Բայց նա ջրի բաժակը խլելով վրա հասավ:

- Կաց, Շուլա,- բղավեցի մահճակալին ցատկելով,- ես միայն շիշն եմ դրել, մի շիշը... մնացածի հետ գործ չունեմ:

- Բա ո՞վ է դրել...

- Վարդանը,- մի վայրկյան իսկ չհապաղեցի:

- Վարդա՞նը,- չհավատաց նա, ինչպես «Գիքորին» չէր հավատացել,- առանց քո ասելու էլ գիտեմ,- հետ-հետ գնալով մոտեցավ Հրանտին, որը կասկածանքով նրան էր նայում,- կացինը ինձ համար էիր բերում, հա՞...

- Ո՞ւմ հետ ես,- անմեղ մարդու զարմանքով հարցրեց Հրանտը եւ շարունակեց արդեն առանց դերասանության, որովհետեւ Շուլան աչքը ճպած, չարագործի ժպիտով դանդաղորեն շրջում էր բաժակը,- վայ, չլցնես, Շուլա ջան... Չլցնես, ասում եմ, հիմար անասուն...

Ջրվելուց մոլեգնած Հրանտը բարձով դմփացրեց Շուլայի գլխին, խոյահարեց նրան ու տապալելով ծնկածեծ տվեց...

- Հո՛ւ,- գոռաց Դավիթը փղի պես դոփելով, դիվոտած Փայլակը թռավ կպավ պատին, արտասառ ներս ընկավ Գիքորը եւ իսկույն հետ դարձավ, որովհետեւ Հրանտը հանկարծ նետվեց նրա կողմը... Հրանտին ջրի դույլն էր պետք, եւ մինչ Շուլան մահճակալին փռված մարում էր ծիծաղից, Հրանտը վերադարձավ ոչ մի կասկած չթողնելով, որ խմելու սառը ջրով լի դույլը կործելու է Շուլայի վրա... Շուլային Դավիթը փրկեց. ծնկի իջավ Հրանտի դիմաց ու ծծերը խաղացնող Իսմիլ խաթունի պես աղաչեց ձեռքերը պարզած.

- Էս մի զարկը ինձ բաշխի...

Այդքան տեղը գլխեց, գժվել էինք հրճվանքից:

- Մեղա գալի՞ս ես,- բղավեց Հրանտը:

- Հա, մեղա եմ, մեղա,- էլ նազուտուզ չարեց Շուլան:

Խաղաղվելով պառկեցինք, բայց քնելու մասին դեռ չէինք մտածում, ուրիշ օրերին պառկած էլ չէինք լինում այդ ժամին:

- Շուլա,- ձայն տվեց Հրանտը:

- Է:

- Է ու ջան: Մի բան պատմի:

Շուլան հաճախ էր քնեցնում մեզ: Երկար պատմություններ էր անում, մոտավորապես այս կառուցվածքի. ծանոթի է հանդիպում, բայց չի հիշում՝ որտեղից են ծանոթ: «Աստված ջան, որտե՞ղ եմ տեսել էս մարդուն»: Այդ մարդը հիշեցնում է, որ այսինչ օրը Շուլան նրան մի լավություն է արել... Հիմա էլ սկսեց, թե Մոծակ ջան, գնացել էի ձեր գյուղը...

Երբեք մինչեւ վերջ չէինք լսում... Հրանտը առանց քաշվելու խռմփացրեց, մյուս ձայնարկուներից Սաքոն ու Վարդանը բացակայում էին, բայց Ոսկանն ու Փայլակը չէին զիջում նրանց: Կամոն էր արթուն: Շուլան արմունկների հենվելով նայեց խռմփացողներին ու չհասկացված արվեստագետի պես հայտարարեց,- մեկ էլ որ պատմեմ, կուտախանաք...

13

Միայն առավոտյան աշխատեցինք տասնմեկ հոգով, նախաճաշից հետո, արտադրական խորհրդակցության ժամանակ Սաքոն հայտարարեց.

-Բետոնի վրա չորս հոգի հերիք է, ավել մարդ պետք չէ, երկուսը ներքեւը, երկուսը՝ վերեւը: Հրանտն ու Փայլակը գնում են կտուր կապելու: Ռազմիկը, Ոսկանն ու մի բանվոր՝ սվաղի...

-Արա՞մը,-հարցրեց Ռազմիկը:

-Արամի համար ուրիշ գործ կա, Կամոյին տարեք, բայց չգիտեմ,- Սաքոն նայեց Ոսկանին,- կհասցնի՞ մենակ:

-Չհասցրեց, տուն ճամփի,- կարճ արձագանքեց հայրը:

-Չէ դե, ասում եմ, անփորձ է:

-Ես ի՞նչ անեմ,- հարցրեց Վարդանը:

-Դո՞ւ... զարաժում կմնաս:

Վարդանը որակազրկվեց:

-Բաժանումը ճշտական չէ, հա էլ կտեղափոխվեք, ում կարիքը որտեղ զգացվի... Մի երկու օրից Հրանտն ու Փայլակը նորից կմիանան ձեզ... Հերթը հասավ Արամին: Դու մատակարար ես, Տոլիկի ավտոն տալիս եմ քեզ, քար է, ավազ է, ցեմենտ է, տախտակ... ինչ պետք եկավ, շուտ հասցնում ես, քո երեսից մի վայրկյան չկանգնեն... Հիմի ամենից առաջ մի թեթեւ ավտո ավազ տար սվաղողներին, իրենց ավազը քիչ է, հետո, ինժեներների տունը գիտես, կողքը տուն ենք շինելու, հիմքը լցրած է, ջրի բաքը կքաշես, հին պահեստի ցեմենտը կտանես, լրիվ, ու ավազ... չորս ավտո էլ ավազ,- ասաց ու ինքն էլ չհավատաց,- հը, չորս ավտո չես բերի՞... Լավ, ինչքան կարողացար... Քեզ տեսնեմ, Արամիկ, վաղը սկսում ենք շարքը, ամեն ինչ պատրաստես, դասավորես տեղը տեղին, որ ցեխ ու քար տվողի գործը հեշտ լինի...

Մնացածն արդեն ինձ չէր վերաբերում, բահը թափքը գցելով անցա նստելու:

-Միասի՞ն ենք,- հարցրեց Տոլիկը շարժիչը միացնելով:

-Այո, ամբողջ օրը:

-Ո՞ւր կհրամայես:

-Գետափ, ավազի...

-Իսկ խանութի՞ց...

-Ոչ,- ծիծաղեցի,- խմելը թողել եմ:

-Օյ-օյ,-ցավակցաբար գլուխն օրորեց Տոլիկը,- շուտ ես հրաժարվում...

Աշխատանքի բաժանման ժամանակ համոզված էի, որ ամենալավը ինձ է բաժին ընկել (եթե նույնիսկ ուրիշ փողոց լիներ), բայց ավելի լավ էր, քան կարծում էի: Խորշի մոտ, որտեղից մի անգամ արդեն տարել էի ավազ, ծաղկաշատ հովտում վրաններ էին խփված, աղջիկներ էին երեւում, որոնք դեռ զգեստներով էին, բայց ամենայն հավանականությամբ շուտով գունավորելու էին մեծաղափայլ ջուրը: Մի ուրիշ, ավելի օգտակար նորություն կար. ցերեկը ավազին սեղմած էքսկավատոր էր կանգնել:

-Ո՞ւմ մեքենան է,- հարցրեցի Տոլիկին:

-Չգիտեմ, անծանոթ է... գնա, խոսիր, գուցե կբարձի...

-Ո՞ւր... ո՞ւր ես մտնում,- բղավեց տրակտորիստը,- հիմա մերը գալու է...

-Ի՞նչ ես բղավում,- իջնելով մոտեցա նրան,- մինչեւ ձերը գա, մերը կբարձես:

-Կարգը գիտե՞ս,- հարցրեց նա:

-Իհարկե,- պատասխանեցի կռահելով ուզածը:

-Քանի՞ ավտո ես տանելու:

-Շատ... վաղը նույնպես:

-Ավտոն հիսուն կոպեկ... ընդունված գին է:

Մեքենան երեք հարվածով ազատեց ինձ քսան րոպե քրտնելուց:

-Հաշիվը վերջո՞ւմ,- հարցրեցի տրակտորիստին:

-Վերջում,- համաձայնեց նա:

Հազիվ էինք հեռացել գետափից, աղջիկները, կարծես թշնամաբար տրամադրված, կանգնեցրին մեզ:

-Դուք շա՞տ եք գնալ-գալու,- հարցրեց պարագլուխը:

-Ընդամենը մի շաբաթ,- կիսով չափ խցիկից դուրս գալով պատասխանեցի ես:

-Մի շաբա՞թ,- ծվծվաց մեկը,- ճիշտ այնքան, որքան մնալու ենք այստեղ... եւ ամեն օր կո՞վ տանք ձեր փոշին:

-Մեղավոր ենք, բայց ի՞նչ անենք:

-Մյուս կողմով գնացեք:

-Սա ի՞նչ մանկապարտեզ է,- ջղայնացավ Տոլիկը, պատա կորեք այստեղից... սրանց տես, նոր գերատեսչություն է լույս ընկել:

-Ինչո՞ւ եք գոռում:

-Ինչպես չգոռամ, երբ հիմարություն եք դուրս տալիս... հազարավոր այսպիսի տեղեր կան գետի ափին, որտեղ ոչ մի մեքենա չի մտնում, ինչո՞ւ եք ճանապարհի կողքը ընտրել...

-Այստեղ գեղեցիկ է:

-Հո՜... գեղեցի՜կ է...

-Դույլեր չունե՞ք,- ասացի,- ջրեք ճանապարհը:

Իմ անկեղծ խորհուրդը ծաղր համարեցին:

-Սրանց անհնար է հասկացնել,- ասաց ծվծվանը,- մեխեր շարենք ճանապարհին...

-Տեսեք ինքներդ ծակված չգնաք այստեղից,- Տոլիկը գազ տվեց, եւ նրա հին, օրորվող թափքով ավտոն պոկվեց տեղից խտացրած ամպի շիթը խառնելով հողե ճանապարհից շատրվանող փոշում:

Մոտ տասը րոպեից գյուղ մտանք, ապա՝ նեղ ու թեք, ոստոտ Անտառային փողոցը, որի տներից մեկում ապրում էր խատուտիկ Ինան:

Հրանտին ու Փայլակին տեսանք, կարմիր աղյուսով շարած պատերի վրա չափումներ էին անում, Հրանտը գոռաց ձեռքը թափ տալով, բայց դեռ նրանց չմոտեցանք:

Ավազի բրիգադը գործում էր խթանված եռանդով: Սաքոն էր այդտեղ, վիթխարի կալ էին սարքել, որի մոտ բահը ձեռքին կանգնել էր նա, իսկ Կամոն Ռազմիկի տաշակը ցեխ էր լցնում: Ամենից առաջ հայացք գցեցի Ոսկանի սվաղածին՝ իսկույն որոշելով գնահատականը: Ընտիր աշխատանք էր, ապակու պես հարթ, «քառակուսին» նույնպես թերացված չէր:

-Վարպետ Ռա՛զ,- անմիջապես արտահայտվեցի ես,- էլ չես ծեփո՞ւմ վռազ-վռազ:

-Էլ մի ասա,- վրա բերեց Սաքոն կարծես նման բանի էր սպասում,- թեւերի տակ հավկիթ են դրել...

Ռազմիկը անվրդով շարունակեց ծեփել: Ծեփեց տաշակի ամբողջ ցեխը, կոկեց ու նոր միայն դարձավ Սաքոյին.

-Հոժար չե՞ս, որ քո սարքած ցեխով էսքան սվաղում եմ:

-Ցեխը լավ չէ՞... ասա՛... ասա, փոխեմ... ջրի՞ է, պնդի՞ է... հը, ձեն հանի,- գոռաց Սաքոն բահը կալի մեջ պտտելով,- խեղդեմ, է՜, խեղդեմ ձեզ ցեխի մեջ... Դուք ինչ սվաղող եք, բանվոր քնեցնող եք դուք... Տար, Կամո ջան, տար, թող կտեսնան:

-Երկուսի մոտ էլ կա,- ասաց Կամոն:

-Տա՜ր... ոնց թե կա... տար, թող իրենք չուզեն, գլուխներին կլցնես...

-Հորս գլխի՛ն,- վախեցավ Կամոն:

-Հա, հորդ բերանը գինի լցնեմ... Արամի՛կ, ինչ գործի ես:

-Հեչ,- ասացի,- ձեզ եմ նայում:

-Չորս րոպե կորցրիր մեզ նայելով... թռի ավտոն: Գետափին տրակտո՞ր կար:

Զարմանալու եւ հետաքրքրվելու կարիք չկար, թե ինչպես կռահեց. շուտ էի եկել՝ մեկ, ավազը շատ էր՝ երկու, երրորդ՝ ցախերն ու արմատները ակնբախ էին դառնում, որ ձեռքով չի բեռնվել ավտոն:

-Ավազի գնա նորից,- ասաց նա,- ցեմենտը հետո կբերես:

Գնացինք հյուսների մոտ: Հրանտը, կարծես ես էի բրիգադիրը, գոռգոռոցով դիմավորեց ինձ:

-Տախտակ չկա, չորսու չկա, ինչո՞վ գործ անենք:

-Դրանք ի՞նչ են,- ասացի փայտեղենի դարսակները ցույց տալով:

-Դու ի՞նչ ես հասկանում ինչ է ինձ պետք,- գոռաց նա,- տուր ավտոն գնամ հիմնարկ...

-Չեղավ, վարպետ ջան, ավազի եմ գնալու, տրակտոր է աշխատում, Սաքոն ասաց, որ ամեն ինչ թողնեմ ու ավազի գնամ...

-Լավ,- արագորեն կողմնորոշվեց Հրանտը,- դու ինձ տար հիմնարկ, ես կջոկեմ ինչ որ պետք է, հետ գալուց կգցենք ավազի վրա,- եւ Տոլիկի առարկությունը հաշվի չառնելով նստեց կողքս:

Չորս ավտո ավազ բերելուց հետո գնացի ցեմենտի: Գյուղտեխնիկայի հին պահեստը գյուղի կենտրոնում էր, որը նկարվելու հնարավորություն էր ընձեռում, վաղուց ցանկանում էի խոտանային հիշատակ ունենալ, հենց իմ ուզած տեսքով էի, չսափրված, ցեմենտոտ (այն էլ ինչպես) ու անպայման բերետով:

Վերադարձին աչքս, ինչպես եւ նախորդ երթերին, բակերին էր, պատուհաններին, Ինային տեսնելու հույսով, բայց նա չկար, չէր երեւում:

Ավազի մեծ շեղջի վրա ինժեներների աղջիկն էր խաղում:

-Օ՜հ, Տանյան է հայտնվել,- ասացի խցիկից իջնելով:

-Օ՜յ, ինչպես փոշոտվել եք,- ուրախ բացականչեց նա:

-Դու ուզո՞ւմ ես փոշոտվել:

-Չէ, մաման կբարկանա:

-Հեռու գնա, հիմա այս քեռին ռումբ է պայթեցնելու:

Տոլիկը հետ տվեց մեքենան ու դանդաղորեն, որպեսզի միանգամից չթափվի, բարձրացրեց թափքը: Թաց թափքին կպած ցեմենտի մի մասը միայն սահեց ներքեւ, մնացածը ստիպված էի բահով քաշել:

-Հիմա՞ ուր,- հարցրեց Տոլիկը:

-Բաքը տար լցնելու, իսկ ես ցեմենտը հավաքեմ...

Տանյան մոտենալով հարցրեց,- դուք այստեղ տո՞ւն եք կառուցելու:

-Այո, նոր հարեւաններ կունենաք:

-Իսկ ե՞րբ կվերջացնեք:

-Մի ամսից:

-Մի ամսի՞ց,- զարմացավ նա:

-Մենք պատերը կսարքենք, ծածկը, կսվաղենք, ինչպես ձեր տունը սվաղեցինք, հետո ուրիշ աշխատողներ կգան, զանազան գործեր կանեն, ապա կհայտնվեն ձեր նոր հարեւանները:

-Իսկ ովքե՞ր են նրանք:

-Չգիտեմ, Տանյա, հայրիկդ կիմանա, մենք տներ ենք կառուցում նրանց աշխատողների համար:

-Էլի՞ տներ եք կառուցելու:

-Մինչեւ աշուն կառուցելու ենք, ահա այս տարածքում... Քո կարծիքով քանի տուն կարելի է շինել մինչեւ այնտեղ:

-Մինչեւ Լավրովների տո՞ւնը...

Լավրովնե՞ր... Եթե այս փողոցում ուրիշ Լավրովներ չկան, Ինայի բույնը հայտնաբերված է, այն էլ ամենամեծ հարեւանությամբ:

-Երկու,- ասաց Տանյան:

-Ճիշտ է, երկու, մի տուն էլ ուրիշ տեղում:

Լավրովների տնից փողոց դուրս եկավ մի կին, դեռատի մի աղջիկ դույլը ձեռքին վազելով հասավ նրան, այս կողմը ուղղվեցին... Նրանց մոտենալու հետ համոզվում էի, որ աղջիկն Ինայի քույրն է: Աշխատանքը դադարեցնելով սպասողաբար նայեցի նրանց, ակնհայտ էր, որ մեզ են մոտենում:

-Երիտասարդ, մի քիչ ցեմենտ կտա՞ք,- բարեւելուց հետո խնդրեց կինը:

-Խնդրեմ,- ասացի,- ինչքա՞ն է պետք:

-Մի դույլ, տղաս:

Ես դույլը վերցնելով մտցրեցի ցեմենտի մեջ, անզգույշ, ցայտեց ցեմենտը աղջկա ծնկներին, ժպտալով մաքրեց ու իմ ներողությանը գլխի շարժումով պատասխանեց: Չհասկացա, թե ինչ էր նշանակում այդ շարժումը, բայց դույլը հանձնելիս նորից նայեցի աչքերին հուսալով, որ կժպտա էլի... Ժպտաց... Հմայիչ էր Ինայի քույրը, ոչ նրա պես նիհար, բայց թարմաշող, փթթուն ու առանց պեպենների...

-Սիրահարվեցի՞ր,- ժպտաց կինը:

-Նման մի բան,- մրթմրթացի շփոթված... Ինայի հետ ինքնավստահ էի, մինչեւ իսկ սանձարձակ (եւ ինչի՞ հանգեցրեց դա), իսկ այս նորավարտ աղջնակը, որը չէր համարձակվել մենակ գալ ցեմենտ ուզելու, թեեւ մեր առաջին հանդիպմանը, ճաշարանում, չարաճճի էր ու համարձակ, դարձնում էր ինձ այնպիսին, ինչպիսին էի անհիշելի ժամանակներում (մինչեւ խոպան գալը):

Ծիծաղեցին մայր ու աղջիկ,- շնորհակալություն ցեմենտի համար,- մայրն ասաց, ու գնացին:

Սաքոն էր գալիս, կուզիկ, գլուխը կախ, իր արագ քայլվածքով... իսկ կուզիկն արագ քայլելիս ուղտի է նմանվում:

-Մեր բրիգադիրն է,- ասացի Տանյային:

-Սա՞,- ակնբախ թերահավատությամբ հարցրեց փոքրիկ աղջիկը:

-Տոլիկն ո՞ւր է,- հեռվից հարցրեց Սաքոն:

-Ջրի գնաց:

Սաքոն տեղանքը զննելով ծխախոտ վառեց,- շատ լավ ես թափել ավազը, ապրես, ցեխ տվողի գործը հեշտացրել ես... Որտե՞ղ ես ուզում աշխատել, Արամիկ, զարաժո՞ւմ, թե՞ մեր չարհեստավորների հետ...

-Մեկ է,- ասացի չուզենալով բացվել:

-Ժիր բանվոր է պետք... Դավիթն ու Գիքորը չեն հասցնի, չնայած ինչ մի շառող են որ...

Երկու հոգու չէ, ամբողջ բրիգադին քար ու ցեխ կհասցնեի:

-Տոլիկին կուղարկես գյուղտեխնիկա,- ասաց Սաքոն,- դու գնա իրենց մոտ: Գործ չեն անում, արհեստավոր չեն, առավոտից հիսուն քառակուսի բան են սվաղել, ես դրանց արհեստավո՞ր ասեմ... էս աղջիկն ո՞վ է...

-Ինժեներների աղջիկն է:

-Մաման տա՞նն է,- հարցրեց Սաքոն:

-Ոչ,- դժկամորեն պատասխանեց Տանյան ու ավազոտ կոշիկները հանելով բոկոտն վազեց դեպի տուն:

Շարունակությունը՝ հունիսի 1-ին

ԵԱՀԿ-ն քննարկում է շրջակա միջավայրի անվտանգության խնդիրները

Ադրբեջանը չի ցանկանում համագործակցել

Ադրբեջանը չի ցանկանում բնապահպանական անվտանգության ոլորտում տարածաշրջանային համագործակցություն սկսել, քանի դեռ լուծված չէ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը: Այս մասին Պրահայում անցկացված ԵԱՀԿ 15-րդ եռօրյա տնտեսական ֆորումի ընթացքում հայտարարել են ադրբեջանական կողմի ներկայացուցիչները, ինչի մասին մեզ տրված հարցազրույցում տեղեկացրեց Հայաստանի արտգործնախարարի տեղակալ Արմեն Բայբուրդյանը: Ըստ նրա, Հայաստանը շեշտել է բնապահպանության ոլորտում տարածաշրջանային համագործակցության կարեւորությունը, որը կարող է ոչ միայն նպաստել հակամարտության լուծմանը՝ ստեղծելով վստահության որոշակի մթնոլորտ, այլեւ նպաստել բնապահպանական անվտանգության խնդիրների լուծմանը:

Այս տարի Իսպանիայի նախագահությամբ անցկացվող ֆորումի գլխավոր թեման շրջակա միջավայրի անվտանգության խնդիրներ էին, ինչի շուրջ էլ ծավալվեցին զեկուցումներն ու մտքերի փոխանակումը: Ֆորումի նիստերին քաղաքական ելույթներով հանդես եկան Հայաստանի փոխարտգործնախարար Արմեն Բայբուրդյանն ու ԵԱՀԿ-ում ՀՀ մշտական ներկայացուցիչ դեսպան Ջիվան Թաբիբյանը: Իսկ Հայաստանի բնապահպանության առաջին փոխնախարար Սիմոն Պապյանն իր ամփոփիչ ելույթում նշեց, որ բնապահպանության ոլորտում ԵԱՀԿ-ի հետ համագործակցությունը հաջող է: Այդ ուղղությունը պետք է զարգացնել եւ հատկապես ուշադրություն դարձնել հասարակության իրազեկման խնդրին, որովհետեւ այսօր Հայաստանն այստեղ առաջատար դիրքեր է զբաղեցնում եւ 2 տարվա ընթացքում 9 կենտրոն է բացել հանրապետության տարբեր մարզերում: Այդ կենտրոնները զբաղվում են հասարակության իրազեկման, բնապահպանական որոշումների կայացման հարցում հասարակության դերի բարձրացման հարցերով:

Այնուհետեւ փոխնախարարը մեզ հետ զրույցում ասաց. «Մենք շեշտեցինք, որ ԵԱՀԿ-ն կարող է լուրջ դերակատարություն ունենալ շրջակա միջավայրի մոնիտորինգի, ինչպես նաեւ տարածաշրջանային համագործակցության հարցերում: Բոլորն էլ գիտեն, որ մենք քաղաքական խնդիրներ ունենք մեր տարածաշրջանում, բայց դրանք չպետք է խանգարեն բնապահպանական համագործակցությանը, քանի որ առանց դրա անհնար է շրջակա միջավայրի խնդիրներ լուծել»:

Այդ իմաստով ֆորումում մեծ հետաքրքրությամբ են ընդունել Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի էկոլոգանոոսֆերային կենտրոնի տնօրեն Արմեն Սաղաթելյանի ելույթը, ով ներկայացրել է այն ծրագրերի արդյունքները, որոնք արդեն իրականացվել են Հայաստանում: Ըստ զրուցակցիս, առաջինը ՆԱՏՕ-ի եւ ԵԱՀԿ-ի կողմից համատեղ անցկացվող Հարավային Կովկասի գետերի մոնիտորինգն է, որը միակ բնապահպանական ծրագիրն է՝ Վրաստանի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի մասնակցությամբ եւ ուղղված է շրջանի գետերի ու ջրային ռեսուրսների մաքրությանը: Երկրորդը համաշխարհային արդյունաբերության ազդեցությունն է շրջակա միջավայրի վրա եւ այս ոլորտում ներկայացվել են ԵԱՀԿ հովանու ներքո Քաջարանում կատարված 3 տարվա հետազոտական աշխատանքները եւ քաղաքի մանկապարտեզներում մշակված անվտանգության ծրագրերը: Եվ երրորդը հրթիռային վառելիքի՝ խորհրդային ժամանակներից մնացած 872 տոննա մելանժի՝ պարարտանյութի վերածման ծրագիրն էր, որ հաջողությամբ ավարտվել է եւ պարարտանյութն անվճար բաժանվել է գյուղացիներին:

ԱԳՆ փոխնախարար Արմեն Բայբուրդյանի կարծիքով, բնապահպանական արդի հարցերի լուծումը պետք է դրական ազդեցություն ունենա ոչ միայն բնապահպանական, այլեւ անվտանգության ոլորտներում, եւ կարող է իր նպաստը բերել հակամարտությունների լուծմանը, մասնավորապես Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության լուծման ջանքերում:

Արտաքին գործերի փոխնախարարի կարծիքով՝ «Մեր մոտեցումը աջակցություն է ստանում ԵԱՀԿ-ում, ի տարբերություն Ադրբեջանի, որը գտնում է, որ նախ հակամարտությունները պետք է լուծվեն, որից հետո կարող են անդրադառնալ մյուս հարցերին: Մենք թյուր ենք համարում այդ մոտեցումը, որովհետեւ հակամարտության լուծման խնդրով արդեն իսկ ԵԱՀԿ-ն զբաղվում է Մինսկի խմբի շրջանակներում՝ համանախագահների ակտիվ մասնակցությամբ, եւ բոլոր դժվարություններով հանդերձ, իսկապես որոշակի առաջընթաց կա: Ադրբեջանը փորձում է խնդիրը այլ շրջանակներ տեղափոխել, մասնավորապես ՄԱԿ, բայց ԵԱՀԿ շրջանակներին այլընտրանք չկա, որովհետեւ ԵԱՀԿ-ն այն ատյանն է, որտեղ հարցը ուսումնասիրվել է բոլոր կողմերից եւ ինչ-որ տեղ լուծման ձեւերը բյուրեղացվել են: Ոչ մի նոր ատյան չի կարող արդյունավետությամբ այդ խնդիրներին հետամուտ լինել: Այնպես որ Հայաստանի մոտեցումը ավելի իրատեսական է եւ այն արձագանքը, որ ունենք ԵԱՀԿ անդամ երկրներից, ինչ-որ տեղ հավանության է արժանանում եւ համարվում է ճիշտ ճանապարհ»:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ,
Պրահա

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԳՐՈՀ

Ամերիկյան զորավարժություն Պարսից ծոցում

ՄԱԳԱՏԷ. «Իրանն ընդլայնել է միջուկային գործունեությունը»

Պարսից ծոցում երեկ սկսվել են նախօրեին այնտեղ մտած ամերիկյան 9 ռազմանավերի զորավարժությունները, հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը: Այդ ռազմանավերի վրա ընդհանուր առմամբ ավելի քան 17 հազար զինծառայող կա: Ռոյթերը հավելում է, որ Որմզդի նեղուցով Պարսից ծոց մտած 9 ռազմանավերից երկուսն ավիակիրներ են:

Ամերիկյան բանակի պաշտոնական ներկայացուցիչների խոսքերով, զորավարժանքի անցկացման վերաբերյալ Իրանին չեն տեղեկացրել: Ըստ որի Թեհրանը ոչ միայն չի դադարեցրել, այլեւ ընդլայնել է իր միջուկային գործունեությունը: Ընդսմին իրանցիները վերջերս սկսել են խոչընդոտել ՄԱԳԱՏԷ-ի տեսուչների վերահսկման աշխատանքին:

ՄԱԿ-ի Անվտանգության Խորհրդում ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչը երեկ հայտարարել է, թե հարկավոր է նոր, ավելի խիստ պատժամիջոցներ ձեռնարկել Իրանի դեմ, քանի որ նա անտեսում է ուրանի հարստացումը դադարեցնելու համաշխարհային ընկերակցության պահանջները:

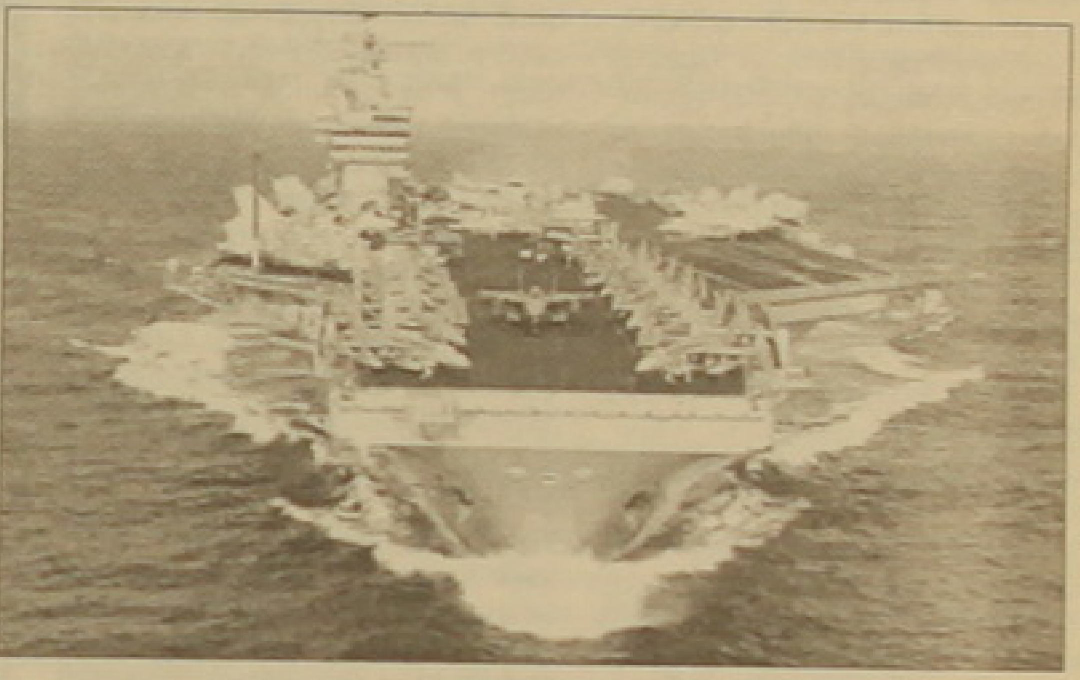

ԱՄՆ-ը փորձում է տարածաշրջանի երկրներին ցուցադրել, որ ինքը լրջորեն է վերաբերվում Պարսից ծոցի խնդիրներին, որը ռազմավարական կարեւորություն ունի նավթ արտահանող երկրների համար: Ծոցի հյուսիսային ափը պատկանում է Իրանին, հարավայինը՝ ԱՄԷ-ին: Նավթի համաշխարհային մատակարարումների ծավալի 40 տոկոսն իրականացվում է Որմզդի նեղուցով:

Մեկնաբաններից ոմանք կարծում են, որ ամերիկյան ծովուժի զորավարժություններն առաջին հերթին հոգեբանական գրոհ են Իրանի վրա, քանի որ արդեն ավարտվել է միջուկային կենտրոններում աշխատանքը սառեցնելու համար Թեհրանին հատկացված ժամկետը:

Նախօրեին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին էր ներկայացվել ՄԱԳԱՏԷ-ի հերթական զեկուցագիրը, Թեհրանը պնդում է, որ իր միջուկային ծրագիրը բացառապես խաղաղ բնույթ է կրում եւ որ երկիրը «կշարունակի համագործակցել» ՄԱԳԱՏԷ-ի հետ:

Այս տարվա մարտին ՄԱԿ-ի ԱԽ-ն միաձայն պատժամիջոցներ ձեռնարկեց Թեհրանի դեմ: Ընդունված բանաձեւն արգելում է զենք վաճառել Իրանին եւ պահանջում է սառեցնել այդ երկրի միջուկային ծրագրի հետ կապված 28 իրանցի պաշտոնյաների եւ կազմակերպությունների արտասահմանյան հաշիվները:

Նույն ամսին ՄԱԿ-ի ԱԽ-ն ՄԱԳԱՏԷ-ին հանձնարարեց զեկույց պատրաստել, թե Իրանն ինչպես է կատարում այդ բանաձեւը: Ի պատասխան՝ իրանցիները նոր սահմանափակումներ հաստատեցին միջազգային տեսուչների աշխատանքի վրա:

ՌԴ հատուկ ծառայությունները պաշտոնապես չեն մեղադրվում Լիտվինենկոյի սպանության մեջ

Լոնդոնում ԱԴԾ նախկին աշխատակից Ալեքսանդր Լիտվինենկոյի սպանության գործը քննող բրիտանական իրավապահ մարմինները այդ հանցագործությանը մեղսակից լինելու մեջ պաշտոնապես չեն մեղադրի ՌԴ հատուկ ծառայություններին: Այդ մասին հայտնի է դարձել Լոնդոնի «Թայմս» թերթին:

Թերթի տվյալների համաձայն, Մեծ Բրիտանիայի իշխանությունները որոշել են առայժմ Ռուսաստանին պաշտոնական հարցապնդում չանել Լիտվինենկոյի սպանությանը ՌԴ հատուկ ծառայությունների հնարավոր մեղսակցության վերաբերյալ: «Որոշված է ընդունել այն տեսակետը, որ այդ սպանությունը քրեական բնույթ է կրում եւ կապված չէ հատուկ ծառայությունների գործունեության հետ», հայտնել է կառավարության բարձրաստիճան աղբյուրներից մեկը:

Նրա խոսքերով, քանի դեռ Լիտվինենկոյի գործում չեն հայտնվել սպանությանը հատուկ ծառայությունների մեղսակցությունն անհերքելիորեն ապացուցող փաստեր, այդ վարկածը պաշտոնական մակարդակով չի առաջադրվի:

Պաշտոնյան ընդգծել է, որ ԱԴԾ նախկին աշխատակցի սպանությունը կրում է «պետական հատուկ ծառայությունների միջամտության ակնհայտ հետքեր», սակայն տվյալ դեպքում կասկածները պետք է ամրապնդվեն ծանրակշիռ ապացույցներով, որոնք առայժմ չկան:

Այսպիսով, Լիտվինենկոյի սպանության գործում միակ կասկածյալը մնում է Անդրեյ Լուգովոյը: Մեծ Բրիտանիայի դատախազությունը երեքշաբթի օրը պաշտոնապես հայտարարեց, որ Լուգովոյին կներկայացվեն կանխամտածված սպանության մեղադրանքներ, եթե Ռուսաստանը համաձայնի արտաքսել նրան: ՌԴ դատախազությունն իր հերթին հայտարարեց, որ Լուգովոյին չի հանձնի բրիտանական արդարադատությանը: Ինքը՝ Լուգովոյը կտրականապես ժխտում է իր մեղսակցությունը Լիտվինենկոյի սպանությանը:

Մեծ Բրիտանիայում ապաստանած եւ կյանքի վերջին տարիներն այնտեղ անցկացրած ԱԴԾ նախկին սպա Ալեքսանդր Լիտվինենկոն Լոնդոնում մահացավ 2006 թ. նոյեմբերի 23-ին: Քննության ընթացքում պարզվեց, որ մահվան պատճառը թունավորումն է պոլոնիում-210 ռադիոակտիվ նյութից:

Պ. Ռ.

Coca-Cola-ի նախկին աշխատակցուհին դատապարտվեց ութ տարվա բանտարկության

Coca-Cola ընկերության նախկին աշխատակցուհի Ջոյա Ուիլյամսը մեղավոր է ճանաչվել ֆիրմայի գաղտնիքների գողության մեջ եւ դատապարտվել է ութ տարվա ազատազրկման, հաղորդում է Բլումբերգ գործակալությունը:

Ուիլյամսի գործը քննած Ատլանտայի դաշնային օկրուգային դատավորը հայտարարել է. «Ներկայացված են նրա մեղքի ծանրակշիռ ապացույցներ: Նա փորձել է վնաս պատճառել Coca-Cola-ին, գտնելով, որ ընկերության ղեկավարությունն անարդարացի է վարվել իր հետ»:

Ութ տարվա բանտարկությունը բավական մեղմ դատավճիռ է կորպորատիվ գաղտնիքների գողության համար, քանզի այդ գաղտնիքներն անչափ կարեւոր դեր են խաղում Coca-Cola-ի գործունեության մեջ:

Ջոյա Ուիլյամսն ընկերության ղեկավարի վարչություններից մեկի ղեկավարի քարտուղարուհին է եղել: Ծառայողական դիրքից օգտվելով՝ նա գրասենյակից դուրս էր տարել խորհրդապահական կորպորատիվ տեղեկատվություն պարունակող մի շարք փաստաթղթեր, ինչպես նաեւ ընկերության արտադրանքի նմուշներ: Ուիլյամսը եւ նրա երկու հանցակիցները փորձել էին ֆիրմայի գաղտնիքները 1,5 մլն դոլարով վաճառել Coca-Cola-ի գլխավոր մրցակցին՝ PepsiCo ընկերությանը: Սակայն Coca-Cola-ի գաղտնիքները գնելու առաջարկ ստացած PepsiCo-ն անհապաղ դիմել էր իրավապահ մարմիններին:

Պայթյուն Նովոկուզնեցկի հանքում

Երեկ Նովոկուզնեցկի «Յուբիլեյնայա» հանքում մեթանի պայթյունից զոհվել է առնվազն 35 մարդ: Եւս այլ հանքափորների ճակատագիրը անհայտ է: Կեմերովոյի մարզի վարչակազմի մամլո ծառայության տվյալներով, պայթյունի պահին գետնի տակ 217 մարդ է եղել: Նրանցից 179-ին դուրս են բերել հանքից: Նախնական տեղեկությունների համաձայն, մեթանի պայթյունի հետեւանքով տեղի է ունեցել հանքի փլուզում:

Ենթադրվում է, որ պայթյունի էպիկենտրոնի մոտ կարող էր լինել 28-44 մարդ: Աղետի կապակցությամբ քրեական գործ է հարուցված հանքային աշխատանքների անվտանգության կանոնների խախտման հոդվածով: Ռուսաստանի վարչապետ Միխայիլ Ֆրադկովը մտահոգություն է արտահայտել երկրի հանքերում վթարների մեծ թվի կապակցությամբ: Կեմերովոյի նահանգապետ Աման Տուլեեւը մայիսի 26-ը մարզում սգո օր է հայտարարել:

Սա պայթյունի առաջին դեպքը չէ «Յուժկուզբասուգոլ» ընկերության ածխահանույթի ձեռնարկություններում, որոնցից է նաեւ «Յուբիլեյնայա» հանքը: Մարտի 19-ին «Ուլյանովսկայա» հանքում մեթանի պայթյունից զոհվել էր 110 հանքափոր:

Պետդուման արգելեց փողոցում գարեջուր խմելը

Ռուսաստանի Պետդուման մայիսի 23-ին առաջին ընթերցմամբ ընդունել է օրենք, որն արգելում է փողոցում գարեջուր խմելը: Այսուհետեւ տվյալ խմիչքը հնարավոր կլինի օգտագործել միայն հատուկ վայրերում՝ բարերում, ռեստորաններում կամ փողոցային սրճարանների ծածկերի տակ: Մնացած վայրերում գարեջուր խմելու համար կարող են տուգանել 100-300 ռուբլով:

РБК գործակալությունը նշում է, որ Պետդումայում նոր օրենքի ընդունման դեմ հանդես չի եկել ոչ մի խմբակցություն: Գարեջուր խմելը կարգելվի զբոսայգիներում, պուրակներում, փողոցներում եւ հասարակական վայրերում, հասարակական փոխադրամիջոցներում, մանկական, կրթական եւ բուժական հաստատություններում:

Սակայն «Վրեմյա նովոստեյ» թերթը մեջբերում է փորձագետների այն կարծիքը, թե օրենքի ընդունումը չի լուծի գարեջրի հետ կապված խնդիրները, եւ մարդիկ կշարունակեն գարեջուր խմել փողոցներում: Մինչդեռ միլիցիայի աշխատակիցները ծառայողական դիրքի չարաշահման նոր հնարավորություններ կստանան: Փորձագետների կարծիքով, սկզբնական շրջանում միլիցիայի աշխատակիցները զանգվածաբար կտուգանեն կարգազանցներին, իսկ հետո կհանգստանան մինչեւ հաջորդ հակաալկոհոլային արշավը:

«Վեչերնյայա Մոսկվա» թերթը՝ իր հերթին նշում է, որ ներկայումս գործող օրենքը փողոցում գարեջուր խմելն արգելում է միայն անչափահասներին: Բայց նոր օրենքի ընդունումն էլ չի լուծի խնդիրը, քանի որ տուգանքը չափազանց փոքր է:

Պ. Ռ.

Ռուբէն Սեւակ. «Հատընտիր»

Եղիշե Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանը **Հենրիկ Բախչինյանի** եւ **Արուս Բոյաջյանի** խմբագրությամբ հրատարակել է **Ռուբեն Սեւակի** բանաստեղծությունների «**Հատընտիր**» հայերեն ու ֆրանսերեն՝ **Անահիտ Օհանյանի** թարգմանությամբ:

Պետք է ասել, որ «Հատընտիրի» թարգմանիչն ու խմբագիրները միանգամայն արդարացի են վարվել ընթերցողի ուշադրությանը հանձնելով Ռուբեն Սեւակի այն գործերը, որոնք բանաստեղծի ընտրությամբ տպագրվել էին 1910 թ. լույս տեսած նրա «Կարմիր գիրում»:

Ծանոթանալով Ռուբեն Սեւակի ստեղծագործություններին, ընթերցողն անպայման կհամոզվի, որ տաղանդավոր բանաստեղծն ու մտածողը իր շատ նշանավոր ժամանակակիցներից ավելի շուտ զգաց ու նկատեց արեւմտահայությանը սպառնացող ողբերգության հեռանկարը:

Ռուբեն Սեւակը իրեն դրսեւորեց որպես հասուն ազգային ու հասարակական գործիչ եւ իր ստեղծագործություններով զգոնության կոչ էր անում, ընդգծելով համազգային միասնության կարեւորությունը:

1909 թ. գարնանը, երբ Ադանա քաղաքում երիտթուրքական իշխանությունների կազմակերպած արյունահեղությանը զոհ դարձավ 30 հազար հայ, Ռուբեն Սեւակը եղավ այն ազգային գործիչներից մեկը, որը երիտթուրքական հեղափոխությունից «զինովցածներին» Արշակ Չոպանյանի, Անդրանիկ Օզանյանի, Փարամազի եւ մյուսների նման զգուշացնում էր պահազնացող վտանգի մասին:

Եվ այդ զգուշացումը Ռուբեն Սեւակը ոչ միայն արտահայտում էր իր բանաստեղծությունների մեջ, ինչպես օրինակ «Գիւղական եկեղեցիին մէջ», «Գիւղական գերեզմանին մէջ», «Վէժին սերմնացանը», «Վերջին օրօր», «Վերջին հայերը» եւ այլն, որոնք տեղ են գտել «Հատընտիրի» էջերում, այլեւ նամակներում ու հրապարակախոսական ելույթներում:

Ասվածը հաստատելու համար ուզում եմ մի մեջբերում կատարել 1908 թ. օգոստոսի 8-ին Ռուբեն Սեւակի հրապարակային ելույթից. «Ամբողջ Եվրոպայի մէջ աշխարհի էն շէնք կեդրոններէն մինչեւ ամենամութ ու խաւարին անկիւնները ես չեմ տեսեր ու չեմ ալ կրնար հաւատալ, որ գտնուի տակաւին ՄԷԿ ՈՒՐԻՇ ԱԶԳ, որ ամէն օր ու ամէն վայրկեան արդէր դերասանի ճշմարտապէս կեղծ ու գերեզմանօրէն ծիծաղելի այն կեանքը, որ դարերէ ի վեր մեր կեանքը եղաւ մեր ստրկացած թրքահայերուս կեանքը... Տառապիլ ու սիրտուած ըլլալ ամենաերջանիկ կերպարանք մը ցոյց տալու... անպատուուիլ, բռնաբարուիլ, զեցնաքարշ տապալիլ ու սիրտուած ըլլալ գոհութեան ջերմագին աղաղակներ բարձրացնելու... ժպտիլ այնպիսի մէկ վայրկեանին, որ արիւն արցունք պիտի պոռչկար աչքերէդ, մաղթանքի ծիչեր հանել կոկորդէդ այն բռնակալ ձեռքին համար, որ զքեզ կը խեղդէ, մեռնիլ ու հոգեպէս մեռնիլ ու արիլ ծեւացնել, ահա դերասանական պաշտելիօրէն կեղծ կեանքը, որ մերը եղաւ այնքան երկար տարիներ: Արդ ինչպէ՞ս կ'ուզէք որ այսպիսի պայմաններու մէջ ժառանգօրէն ու բնածինօրէն մեր ամենաանկեղծ յատկութիւնը մեր կեղծելը չըլլար ու մեր բնական յարմարութիւնը՝ դերասանութիւնը»:

Այնուհետեւ Ռուբեն Սեւակը զգուշացնում էր. «Ներսի զաւառներու մէջ կոտորածի վախ կայ, կը լսէ՞ք ԿՈՏՈՐԱԾԻ ՎԱԽԸ» ու պահանջում էր «մարդկօրէն կասդիլ», այսինքն զինված ազատագրական պայքար մղել:

Պատմությունը վաղուց պատասխանել է այն հարցին, թե ով էր ճիշտ, «զինովցածնե՞րը», թե Ռուբեն Սեւակը, որին «զինովցածներ» հաջորդները փորձել են նսեմացնել, համարելով «սկսնակ բանաստեղծ, որը չհասցրեց իր խոսքն ասել»:

Ռուբեն Սեւակի «Հատընտիրը» լավագույն ապացույցներից մեկն է, որ նա շատ փորձված բանաստեղծներից ու գործիչներից ավելի հեռատես էր ու ավելի զգոն:

Բայց 1915 թ. թուրքական յաթաղանի զոհ դարձած Ռուբեն Սեւակը ոչ միայն խոսքով ու գրչով էր պաշտպանում իր գաղափարները, այլեւ կյանքի գնով ապացուցեց ժողովրդին անմնացորդ նվիրվածությունը:

Մահից առաջ թուրք դահիճները Ռուբեն Սեւակին առաջարկեցին ընդունել մահմեդականություն, ամուսնանալ թուրք պաշտոնյայի աղջկա հետ եւ փրկել իր կյանքը: Ռուբեն Սեւակի հետ աքսորավայրում գտնվող երեւելի հայ գործիչները համոզում էին նրան ընդունել առաջարկությունը եւ փրկվել:

Սակայն Ռուբեն Սեւակը հավատարիմ մնաց իր ընտանիքին, իր գավակներին: Նա հավատարիմ մնաց իր ժողովրդին եւ գերադասեց մահը կյանքը ստորաբար շարունակելու ողորմելի հեռանկարից...

Եվ ահա, Հայոց ցեղասպանության 92-րդ տարեդարձի նախօրյակին Ե. Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանը հրատարակելով Ռուբեն Սեւակի «Հատընտիրը»՝ ընթերցողին հնարավորություն է տվել նորից առնչվելու մեր գրականության երեւելի դեմքի ու ազգային գործչի ստեղծագործությանը:

«Հատընտիրը» տպագրվել է Ֆրանսիայի Նիս քաղաքում գտնվող Ռուբեն Սեւակի Հիշատակի տան հիմնադիր Հովհաննես Չիլինկիրյանի հովանավորությամբ:

Հովհաննես Չիլինկիրյանը Ռուբեն Սեւակի եղբոր որդին է եւ կրոնությամբ պաշտպանում եւ զարգացնում է նրա գաղափարները: Բայց դա բոլորը չէ: Նա մեծ ուշադրություն է դարձնում Երեւանում գտնվող Ռուբեն Սեւակի անվան դպրոցին, ցույց տալով անհրաժեշտ օգնություն ու աջակցություն:

Ես այս հանգամանքը հատկապես եմ շեշտում, քանի որ հայտնի է, թե վերջին 10-15 տարիներին Հայաստանի դպրոցների մեծ մասը ինչպիսի վիճակի մեջ են գտնվում: Եվ այդ դպրոցներից մեկը հնարավորություն է ստացել իր գոյությունն արժանավայել պահել հենց Հովհաննես Չիլինկիրյանի ջանքերով ու միջոցներով:

Իհարկե, Հովհաննես Չիլինկիրյանն այն մարդկանցից չէ, որ ցուցադրի իր բարեգործությունը: Նա կատարում է իր պարտքը եւ չի սպասում լսելու գովասանքի ու շնորհակալության խոսքեր:

Այո, նա չի սպասում: Բայց դա չի նշանակում, որ Հայաստանի Հանրապետությունում պետական մակարդակով շարունակեն չնկատել Հովհաննես Չիլինկիրյանի անաղմուկ բարեգործությունը եւ պատշաճորեն չգնահատեն նրա հայրենանվեր գործունեությունը:

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՏԱՐԸՆԹԵՐՑՈՒՄ

Գրաբարյան մտորումներ

Ժամանակակից հայերեն լեզուն իր կառուցմամբ առաջ է ընթացել գրաբարից եւ «շարունակելով ներառել օտարահունչ բառերը, ծնում է բեռում արտահայտչականություն, որ ավելի է խորթացնում գրաբարի ընթերցումը, ավելի անհասանելի է դարձնում մեր նախահայրերի, երբեմն սխանչելի, երբեմն խորհմաստ, հոգեհարազատ ինչղողությամբ մտքերի ընկալումը: Ափսոս...

Ըմբռնումը դյուրացնելու նպատակով կատարվող փոխարինումները հաճախակի տարբերվում են սկզբնաղբյուրից, ինչպես սարի լանջի աղբյուրի ջուրը քաղաքի ծորակներից հոսող գետի մաքրազտված ջրից, ինչպես մանչուկի ժպիտը երբրային ասողի ժպիտից:

Լրացուցիչ մեկնաբանույս չանելու համար դիմենք Ներսես Շնորհալուն եւ փորձենք հասկանալ նրա որոշ գեղահունչ մտքերի իմաստը «Առավոտ լուսո» շարականից:

սկզբնաղբյուր - ժամանակակից հայերենով փոխարինում,

Կենարար փրկիչ-Կենարար փրկիչ,

Կեցո զմեռեալս-Ապրեցրու մեռելներիս,

Կանգնեա զգլորեալս-Կանգնեցրու գլորվողիս

Հաստեա հավասով-Ստեղծիր հավասով,

Հաստատեա յուսով-Հաստատիր հույսով,

Հիմնեցո սիրով-Հիմնեցրու սիրով

Ցայնիւ աղաչեմ-Ձայնովս աղաչում եմ,

Ձեռօքս պաղատիմ-Ձեռքերովս՝ պաղատում,

Ձիր բարեաց շնորհեա-Բարիների ծիրը շնորհիր:

(մեջբերումը «Հայ հին եւ միջնադարյան քնարերգություն» գրքից, «Լույս» հրատարակչություն 1987թ):

«Կեցո զմեռեալս» արտահայտության միտքը հասկանալու համար օգտվենք նրանում պարունակող հնչյունների հասկացություններից,

կեցօ - պահպանում ոգու մինչ «օ» (ողը)

զմեռեալ - վերականգնում մեռյալի

Ոչ մեծ տրամաբանական լարումը թույլ է տալիս անելու հետեւյալ իմաստավորումը.

«կեցո զմեռեալս» արտահայտության - պահպանիր ոգիս հեռմահու, որի տարբերությունը «ապրեցրու մեռնողիս» արտահայտությունից նկատելի է առանց խոշորացույցի:

«Հաստեա հավասով». շատ տպավորությունը հաստեա բառի, նկատի ունենալով հաստ բառը (հաստագլուխ), շփոթություն կարող է առաջացնել, որ ամենայն հավանականությամբ եղել է պատճառ այն փոխարինելու այլ բառերով՝ ստեղծիր, սահմանիր, կարգիր, ամրացրու:

Հաստ - բավարարում է «ա» - ի (մարդու) մասնատումը, բաժանումը

հաստեա - բավարարում է «ա» - երի (մարդկանց) մասնատումը, բաժանումը «է» - ի (ոգու) կողմից

Ահա, որտեղ է թաքնվել մկնիկը իմաստի:

Առաջին դեպքը ավելի հաճախակի բնութագրում է մարդու համառության, ագահության հասկանիշները, իսկ երկրորդը՝ կապված է արդեն արդար, հաշտ հասկացությունների հետ, որ թույլ է տալիս ընդունել հաշտեցրու հավասով արտահայտությունը:

«Բարիների ծիրը» արտահայտությունը իմաստային թյուրիմացություն է, քանզի բարիքը նյութական է, իսկ ծիրը՝ հոգեկան. օժտել նյութականը ծիրի հասկությամբ, դա նույնն է, ինչ մարդուն նմագեցնել մինչեւ ծծերուկի աստիճանի:

«Ձիր բարեաց» արտահայտությունը նշանակում է ներել բարություն, այլ կերպ ասած, բարություն սերել հոգում: «Բարություն շնորհիր» պարզ արտահայտությունը փոխարինողների հերթում կարելի է համարել առաջինը:

Գրաբարյան մտորումները կարելի է շարունակել եւ միապաղաղությամբ ներել ձանձրույթի երանգներ... Միգուցե ընդունենք, որ այն, ինչ հնչում է գեղեցիկ, խորհմաստ, հաղորդում է անմնացորդ մեղեդի չարժէ փոխարինել:

ԳՈՌ ՉԱՐՉՅԱՆ
Մոսկվա

Ուղղում

«Ազգ» օրաթերթի 2007 թ.-ի մայիսի 24-ի համարում «Բանաստեղծի դուստրը պատրաստվում է գիրք հրատարակել» վերնագրով նյութի (էջ 6) մեջ մի շարք անճշտություններ են տեղ գտել:

Չարենցյան օրերը մեկնարկել են ոչ թե մայիսի 23-ին, ինչպես գրված է նյութում, այլ մարտի 13-ին՝ բանաստեղծի ծննդյան օրը:

Երեւանի պետական համալսարանի Չարենցի անվան դահլիճում կազմակերպված հանդիպումը Անահիտ Չարենցի հետ ոչ թե բանասիրական ֆակուլտետի ուսանողների համար էր միայն, այլ առհասարակ ԵՊՀ ուսանողների:

Հանդիպումը կազմակերպել են ոչ թե Գրականության ինստիտուտը, Չարենցի տուն-թանգարանը եւ ԵՊՀ բանասիրության ֆակուլտետը, այլ ԵՊՀ մշակույթի կենտրոնը՝ «ԵՊՀ ռեկտորը ներկայացնում է» հանդիպումների շարքից:

Չարենցագետ Գառնիկ Անանյանը ոչ թե ԵՊՀ բանասիրության, այլ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկանն է 1999 թ.-ից:

Ինչ վերաբերում է «Չարենցյան ընթերցումներին», ապա այն մեկնարկել է մայիսի 24-ին ԵՊՀ բանասիրության ֆակուլտետի Չարենցի անվան լսարանում:

ԵՊՀ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԵՎ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ դատական դեպարտամենտը (այսուհետ՝ դեպարտամենտ) հայտարարում է կրկնակի մրցույթ դատական ծառայության թափուր պաշտոնը զբաղեցնելու համար

1. ՀՀ վճռաբեկ դատարանի աշխատակազմի իրավական փորձաքննությունների վարչության մասնագետի (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 1-ին ենթախումբ), (ԴԴ-3.1-142.3):

ՀՀ վճռաբեկ դատարանի աշխատակազմի իրավական փորձաքննությունների վարչության մասնագետը վարչության պետի ղեկավարությամբ փորձաքննություն է ենթարկում ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշման նախագծերը, տալիս է եզրակացություններ, տեղեկանքներ, կազմում է որոշման նախագծեր, վարչության պետի հանձնարարությամբ նախապատրաստում է անհրաժեշտ նյութեր եւ տեղեկատվություն, իրականացնում է պաշտոնի անձնագրով սահմանված այլ գործառույթներ:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

-բարձրագույն իրավաբանական կրթություն, դատական (պետական) ծառայության առաջատար պաշտոնների երկու տարվա ստաժ կամ մեկ տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ կամ վերջին երեք տարվա ընթացքում քաղաքական կամ հայեցողական կամ քաղաքացիական պաշտոններում առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ.

- իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն.

- համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.

- գրական հայերենի պատշաճ իմացություն.

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթին կարող են դիմել միայն ՀՀ քաղաքացիները:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթին դիմողները դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնի կադրերի բաժին (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5) պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը՝

* գրավոր դիմում՝ մրցութային հանձնաժողովի անունով՝ նշելով այն պաշտոնը, որին հավակնում է.

* տվյալ պաշտոնն զբաղեցնելու համար մասնագիտական գիտելիքների եւ աշխատանքային ունակությունների տիրապետման տեսանկյունից ներկայացվող պահանջների բավարարումը հավաստող փաստաթղթերի՝ դիպլոմի(ների), վկայականի(ների), աշխատանքային գրքույկի (վերջինիս բացակայության դեպքում անհրաժեշտ է ներկայացնել տեղեկանք համապատասխան մարմնից) պատճենները բնօրինակների հետ միասին.

* արական սեռի անձինք՝ նաեւ զինվորական գրքույկի կամ դրան փոխարինող ժամանակավոր զորակոչային տեղամասային կցագրման վկայականի պատճենը՝ բնօրինակի հետ միասին.

* տեղեկանք դատական ծառայության պաշտոնում նշանակվելու դեպքում ծառայողական պարտականությունների կատարմանը եւ լիազորությունների իրականացմանը խոչընդոտող հիվանդությունների ցանկում ընդգրկված հիվանդություններով չտառապելու մասին (ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 8-ի թիվ 1535-Ն որոշմամբ).

* երկու լուսանկար՝ 3X4 սմ չափի.

* անձնագրի պատճենը:

Դիմողը մրցույթին մասնակցելու համար փաստաթղթերը հանձնում է անձամբ՝ ներկայացնելով անձնագիր կամ անձը հաստատող այլ փաստաթուղթ:

Դիմողը մրցույթին ներկայանում են անձնագրով կամ անձը հաստատող այլ փաստաթղթով:

Փաստաթղթերն ընդունվում են ամեն օր՝ ժամը 9:30-ից մինչեւ 17:30-ը, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետն է՝ 17.06.2007 թ.:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու, ինչպես նաեւ պաշտոնի անձնագրին ծանոթանալու համար կարող են դիմել Դեպարտամենտի կադրերի բաժին (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթը կկայանա 27.06.2007թ.՝ ժամը 11:00-ին, Դեպարտամենտի շենքում (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

Մարզական

«Միլանը» ռեւանշի հասավ

Իտալական «Միլանն» իր պատմության մեջ 7-րդ անգամ դարձավ Եվրոպայի ուժեղագույն ակումբ՝ Աթենքում Չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչ խաղում 2-1 հաշվով հաղթելով անգլիական «Լիվերպուլին»: Այսպիսով, իտալացիները յուրօրինակ ռեւանշի հասան երկու տարի առաջ «Լիվերպուլից» կրած պարտության դիմաց: Չեմպիոնների գավաթի խաղարկություններում «Միլանը» 11-րդ անգամ էր հանդես գալիս եզրափակիչում: Եվ ինչպես 13 տարի առաջ, այս անգամ էլ Աթենքի «Օլիմպիական» մարզադաշտը երջանկաբեր էր «Միլանի» համար (1994 թ. այս մարզադաշտում «Միլանը» 4-0 հաշվով ջախջախել էր «Բարսելոնին» եւ նվաճել Չեմպիոնների գավաթը): Հանդիպման հերոսը «Միլանի» 33-ամյա հարձակվող Ֆիլիպո Ինձագին էր, որը դարձավ մրցակցի դարպասը խփած 2 գոլերի հեղինակը: Նա վնասվածքի պատճառով չէր մասնակցել 2005 թ. եզրափակիչին, իսկ մինչ այդ 2003 թ. «Յուվենթուսի» կազմում դարձել էր Չեմպիոնների գավաթակիր:

Հավելենք խաղում երկու թիմերի մեկնարկային կազմերում խաղադաշտ էին դուրս եկել 2005 թ. եզրափակիչի 12 մասնակիցներ: «Միլանում» խաղում էին Դիդան, Նեստան, Մալդինին, Գատուզոն, Պիռլոն, Կական եւ Զեեդորֆը, «Լիվերպուլի» կազմում էին Ֆինանը, Կարագերը, Ռիիսեն, Խաբի Ալոնսոն ու Ջերարդը: Երկու թիմերն էլ խաղում էին մեկ ընդգծված հարձակվողով: «Միլանում» առջեւի գծում հանդես էր գալիս Ֆիլիպո Ինձագին, «Լիվերպուլում»՝ Դիրկ Կույտը: Առաջին խաղակեսում ավելի ակտիվ էին «Լիվերպուլի» ֆուտբոլիստները, որոնք վտանգավոր գրոհներ էին կազմակերպում: Իսկ ահա գնդակը հայտնվեց անգլիացիների դարպասում: Առաջին խաղակեսի ավարտին Կակային վայր գցելու համար նշանակվեց տուգանային հարված: Հետեւեց Պիռլոյի հումկու հարվածը: «Լիվերպուլի» դարպասապահ Ռեյնան կռահել էր հարվածի ուղղությունը եւ արդեն պատրաստվում էր ցատկել, երբ գնդակը դիպչելով Ֆիլիպո Ինձագիին, հայտնվեց հակառակ անկյունում:

Ընդմիջումից հետո «Լիվերպուլը» դիմեց վճռորոշ գործողությունների եւ մոտ 5 րոպե ստիպել էր «Միլանին» ամբողջ թիմով նահանջել ու զբաղվել դարպասի պաշտպանությամբ: 62-րդ րոպեին հաշիվը հավասարեցնելու հիանալի հնարավորություն ունեցավ Ջերարդը, որը շրջանցելով Նեստային, մեն-մենակ հայտնվեց դարպասապահի դիմաց: Սակայն Դիդային հաջողվեց փրկել դրությունը: Իսկ ահա Ինձագին իր հնարավորությունը ձեռքից բաց չթողեց: 82-րդ րոպեին Կակայի հիանալի փոխանցումով նրան մեն-մենակ դուրս բերեց Ռեյնայի դեմ եւ Ինձագին 2-րդ գոլը խփեց՝ գործնականում վճռելով մրցանակի բախտը: Ճիշտ է, խաղավերջում Կույտը կրճատեց հաշվի տարբերությունը, սակայն խաղը փրկել «Լիվերպուլին» չհաջողվեց:

Կառլո Անչելոտի («Միլան»)- Սա մեր տոնած հաղթանակներից ամենափառահեղն է: Ոչ բոլորն էին հավատում, որ մեզ կհաջողվի նվաճել մրցանակը: Սկսած դեկտեմբերից մեզ հարկ եղավ այնքան խոչընդոտներ հաղթահարել, որ այս հաղթանակն իրոք յուրօրինակ դարձավ: Այս հաղթանակը շատ կարեւոր է մեր ֆուտբոլիստների եւ ակումբի նախագահի համար: Հաջողությունը հնարավոր եղավ, քանի որ տնօրենների խորհուրդն ինձ ժամանակ հատկացրեց, որպեսզի թիմ ստեղծեմ: «Լիվերպուլն» էլ լավ խաղ ցուցադրեց եւ թույլ չտվեց խաղալ մեզ բնորոշ խաղը:

Ռաֆայել Բենիտես («Լիվերպուլ»)- Նախեւառաջ ցանկանում եմ շնորհավորել «Միլանին», որին լավ թիմ եմ համարում: Շնորհակալ եմ թիմի երկրպագուներին, մարզչական կազմին եւ ֆուտբոլիստներին, որոնք անձնազոհ էին գործում եւ ավելիին էին արժանի: Մենք խաղի զգալի մասը տիրում էինք նախաձեռնությանը, սակայն չկարողացանք իրացնել գոլային պահերը:

Պետակին լավագույնն էր 11-րդ փուլում

«Միլրամ» թիմի հեծանվորդ, իտալացի Ալեսանդրո Պետակիի հաղթանակով ավարտվեց «Ջիրո դը Իտալիա» բազմօրյա հեծանվավազքի 11-րդ փուլը: 198 կմ մրցատարածությունը Պետակին հաղթահարեց 5 ժամ 46 րոպե 59 վրկ-ում: Բավական ժամանակ հեծանվավազքը գլխավորում էր ֆրանսիացի Միշել Բյուֆը: 90-րդ կիլոմետրին նա հիմնական խմբից բավական առաջ էր անցել եւ ավելի քան 8 րոպեով գերազանցում էր վերջինիս: Սակայն անսպասելիորեն նա իրեն վատ զգաց եւ նույնիսկ ստիպված էր բժշկի օգնությանը դիմել: Համապատասխան բժշկական օգնությունից հետո Բյուֆը շարունակեց իր վստահ երթը: Սակայն նրան այդպես էլ վիճակված չէր հաղթանակ տոնել: Մի քանի կմ անց վնասվեց նրա հեծանվի դողը: Ճիշտ է, ընդամենը 15 վրկ պահանջվեց տեխնիկական խմբին այն նորով փոխարինելու համար:

Վերջնագծից 17 կմ առաջ հետապնդող խումբը հասավ Բյուֆին: Իսկ հաղթողին որոշելու համար հարկ եղավ դիմել տեսահոլովակի օգնությանը, քանի որ մի խումբ հեծանվորդներ միաժամանակ էին հատել եզրագիծը: Հաղթող հռչակվեց Ալեսանդրո Պետակին: 2-րդ եւ 3-րդ տեղերը զբաղեցրին Գաբրիել Բալդուչին եւ Ռոբի Մակիվենը:

Ընդհանուր հաշվարկով առաջատարը մնաց նույնը: Լավագույն արդյունքն ունի իտալացի Անդրեա Նոեն «Լիկվիգասից»: 2-րդ տեղում նրա հայրենակից Մարցիո Բրյուզեգինն է: 3-րդ հորիզոնականը զբաղեցնում է իսպանացի Դավիթ Արոյոն:

Առաջատարները հաջողության հասան

Երկու հանդիպումներով ավարտվեց առաջնության 7-րդ տուրը: Առաջնության առաջատարներ «Բանանցն» ու «Արարատը» հերթական հաղթանակները տոնեցին: «Բանանցը» 3-0 հաշվով առավելության հասավ «Կիլիկիայի» նկատմամբ: Գոլերի հեղինակներ դարձան Եղիշե Մելիքյանը, Արմեն Բալաբեկյանն ու Սեմյոն Մուրադյանը (11 մ): «Արարատի» ֆուտբոլիստները, շնորհիվ Մարկոսի խփած երկու գոլերի, հաղթեցին «Ուլիսին»:

Ձերբակալվել են կեղծված տոմսեր վաճառողները

Հունաստանի ոստիկանությունը ձերբակալել է 128 ֆուտբոլասերների, որոնց մեծամասնությունը Մեծ Բրիտանիայից էր: Նրանցից 90-ը փորձել են կեղծ տոմսերով մարզադաշտ մտնել, մյուսներն ընդհանրապես առանց տոմսի են եղել: 6 հոգի՝ 4 նորվեգացի, լեհ եւ հույն փորձել են ՈւԵՖԱ-ի ներկայացուցչից գողացված 43 տոմսերը վաճառել «սեւ շուկայում», որտեղ մեկ տոմսի միջին գինը հասել է 6700 դոլարի: Ձերբակալվածներից մեկը փորձել է 50 կեղծված տոմսերը իտալացուն վաճառել 58 հազար եվրոյով:

ՇԱԽՄԱՏ

Անդրեասյանը տեղափոխվեց 2-րդ հորիզոնական

Մեկօրյա հանգստից հետո Կիրիշի քաղաքում ընթացող շախմատի միջազգային մրցաշարի մասնակիցները կրկին նստեցին խաղասեղանների շուրջը: Զավեն Անդրեասյանը, որ նախորդ տուրում առաջին պարտությունն էր կրել, կրկին վստահ անցկացրեց հանդիպումը եւ հաղթանակ տարավ Էդուարդ Գոռովիխի նկատմամբ: Այս հաջողության շնորհիվ Զավենը վաստակեց 5 միավոր եւ տեղափոխվեց 2-րդ հորիզոնական: Իսկ աղյուսակը 5,5 միավորով գլխավորում է ռուսաստանցի միջազգային վարպետ Յան Նեպոմնյաշչին: Նա 7-րդ տուրում պարտության մատնեց առաջատարներից մեկին՝ հնդիկ գրոսմայստեր Նեգի Պարամարիանին, որը վաստակել է 4,5 միավոր:

Ավետիք Գրիգորյանը ոչ-ոքի խաղաց Դանիել Լինչեւսկու հետ ու վաստակեց 4,5 միավոր: Ավետիքը 3-5-րդ տեղերն է բաժանում Պարամարիանի եւ ուկրաինացի Յուրի Կուզուբովի հետ: Վերջինս հաղթեց Իվան Պոպովին:

Մովսիսյանն ամրապնդում է դիրքերը

Սարաեւոյի շախմատի մրցաշարի 5-րդ տուրում միանձնյա առաջատար Սերգեյ Մովսիսյանը շարունակեց հաղթարշավը: Այս անգամ հայ շախմատիստը սպիտակներով հաղթեց անգլիացի Նայջել Շորթին եւ վաստակելով 4 միավոր, ամրապնդեց առաջատարի իր դիրքերը: Տուրի մյուս երկու պարտիաներում ոչ-ոքի արդյունք գրանցվեց: Միավորը կիսեցին Պրեդոեւիչն ու Մորոզեւիչը, Սոկոլովն ու Տիմոֆեեւը: 2-րդ տեղում ընթացող Պրեդոեւիչը վաստակել է 3 միավոր: Նրանից կեսական միավորով հետ են մնում Սոկոլովն եւ Մորոզեւիչը: 1,5-ական միավոր ունեն Տիմոֆեեւն ու Շորթը:

6-րդ տուրում Մովսիսյանը սպիտակներով կմրցի հետնապահներից մեկի՝ Տիմոֆեեւի հետ: Կկայանան նաեւ Մորոզեւիչ-Շորթ, Սոկոլով-Պրեդոեւիչ պարտիաները:

Պարտություն նվազագույն հաշվով

Շախմատի աշխարհի կանանց թիմային առաջնության 5-րդ տուրում Հայաստանի հավաքականը 1,5-2,5 հաշվով զիջեց Գերմանիայի ընտրանուն: Փաստորեն վճռորոշ եղավ 4-րդ խաղասեղանի վրա կայացած մրցախաղը, որում Սիրանուշ Անդրեասյանը պարտվեց Մելանյա Օհմեին: Մյուս երեք խաղասեղանների վրա մեր շախմատիստուհիները ոչ-ոքի խաղացին մրցակցուհիների հետ: Միավորը կիսեցին Դանիելյանն ու Պյոտչը, Մկրտչյանն ու Կախիանին, Աղինյանն ու Նիլը: Այսպիսով, 5 տուրից հետո Հայաստանի հավաքականը 4 միավորով Գերմանիայի ընտրանու հետ բաժանում 7-8-րդ տեղերը:

Մրցաշարային աղյուսակը շարունակում է գլխավորել Չինաստանի հավաքականը, որը 3,5-0,5 հաշվով պարտության մատնեց ուկրաինացիներին եւ վաստակեց 9 միավոր: Մրցաշարային վիճակն զգալիորեն շտկեցին ռուսները՝ հերթական հաղթանակը տոնելով վրաց շախմատիստուհիների նկատմամբ (3-1): Նրանք 8 միավորով 2-րդ հորիզոնականում են: Չեխերն առաջին հաղթանակը տոնեցին՝ 4-0 հաշվով պարտության մատնելով Բոտսվանայի շախմատիստուհիներին: Ոչ-ոքի արդյունք գրանցվեց Լեհաստան-Վիետնամ մրցախաղում: Երկու թիմերն էլ վաստակել են 5-ական միավոր:

«Աստղիկ» հրատարակչություն-տպարանը սիրով շնորհավորում է *Արմենիա Միջազգային Օդանավակայանների* տնօրենությանը՝ նոր Համալիրի բացման կապակցությամբ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է արտաքին մրցույթ՝ Տեղեկատվական համակարգերի կառավարման վարչության Ծրագրային համակարգերի ներդրման եւ ուղեկցման բաժնի **«օգնության ծառայության ադմինիստրատոր»** թափուր աշխատատեղի համալրման համար:*

Աշխատանքի նպատակն է. Կենտրոնական բանկի համակարգիչների ծրագրատեխնիկական ենթակառուցվածքի սպասարկման հայտերի ընդունման մեկ պատուհանի սկզբունքի ներդնում, այդ աշխատանքների կենտրոնացված կառավարում:

Աշխատատեղի հիմնական պարտականություններն են.

Կոորդինացնում է Կենտրոնական բանկի համակարգիչների ծրագրատեխնիկական սպասարկման աշխատանքները եւ կառավարման կենտրոնից իրականացնում է ծրագրատեխնիկական սպասարկման կրկնվող հայտերի առաջնային սպասարկում, օգտագործողներին տալով անհրաժեշտ խորհրդատվական օգնություն:

Ադմինիստրավորում է ծրագրատեխնիկական աշխատանքների արդյունավետ իրականացման համար ներդրված «Օգնության ծառայություն» ծրագրային համակարգը:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների շրջանակը

Բարձրագույն տեխնիկական կրթության պարագայում՝ 6 ամսվա աշխատանքային փորձ կենտրոնական բանկում (ՏՏ ոլորտում) կամ 1 տարվա աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում (ՏՏ ոլորտում):

Բարձրագույն ոչ տեխնիկական կրթության պարագայում՝ 1 տարվա աշխատանքային փորձ կենտրոնական բանկում (ՏՏ ոլորտում) կամ 1,5 տարվա աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում (ՏՏ ոլորտում):

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում՝ ընդհանուր օգտագործման ծրագրային համակարգեր (խորացված), ծրագրատարածային ենթակառուցվածքի սպասարկման աշխատանքների կառավարման ավտոմատացվող համակարգ (խորացված), օպերացիոն համակարգեր (միջանկյալ), ինֆորմատիկա (միջանկյալ), համակարգչային ցանցեր:

Լեզուների իմացություն՝ հայերեն լեզվի իմացություն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների իմացություն (մասնագիտական գրականություն ընթերցելու նպատակով):

Անհրաժեշտ հմտություններ՝ Համակարգչով աշխատելու հմտություն (MS Office, համակարգիչների սպասարկման հիմնական ծրագրային գործիքներից օգտվելու հմտություն):

Աշխատավարձը՝ 130 000 դրամ:

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը՝ **2007թ. հունիսի 07-ը**

Պահանջվող փաստաթղթերը.

- դիմումի ձեւ (ձեւը զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am /«Մեր մասին»/«Թափուր աշխատատեղեր» բաժնում, կամ տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում)

Դիմումի ձեւը կարող է ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ hrm@cba.am հասցեով:

Մրցութային հարցաշարը եւ Կենտրոնական բանկում մրցույթների անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղված է Կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում (www. cba. am) կամ տրվում է Կենտրոնական բանկում:

Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել՝ 56-14-40 եւ 06-34 (ներքին):

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է արտաքին մրցույթ՝ Վճարային եւ տեղեկատվական համակարգերի զարգացման վարչության Բանկային տեխնոլոգիաների մշակման բաժնի **«տեխնոլոգ»** թափուր աշխատատեղի համալրման համար:*

Աշխատանքի նպատակն է. Կենտրոնական բանկի ներքին ոչ բաղ համակարգերի եւ բաղ համակարգերի որեւէ մասի անխափան աշխատանքների ապահովման եւ զարգացման նպատակով տեխնոլոգիաների մշակում:

Աշխատատեղի հիմնական պարտականություններն են.

Նախագծում եւ մշակում է ՀՀ ԿԲ ներքին եւ արտաքին ոչ բաղ համակարգի կամ բաղ համակարգերի որեւէ մասի տեխնիկական առաջադրանքը: Գործող համակարգերի անխափան աշխատանքի ապահովման եւ զարգացման նպատակով մշակում է տեխնիկական առաջադրանքներ, կատարում է փոփոխություններ:

Մշակում է տեստավորման սխեմաներ, տեստավորում է մշակված/ձեռք բերված ծրագրեր:

Մասնակցում է պատրաստի ծրագրային ապահովման ներդրմանը, մշակում է օգտագործողի ձեռնարկներ:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների շրջանակը

Բարձրագույն տեխնիկական կրթության պարագայում՝ 6 ամսվա աշխատանքային փորձ կենտրոնական բանկում կամ 1 տարվա աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Բարձրագույն ոչ տեխնիկական կրթության պարագայում՝ 1 տարվա աշխատանքային փորձ կենտրոնական բանկում կամ 1,5 տարվա աշխատանքային փորձ ոչ Կենտրոնական բանկում:

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում՝ տեխնոլոգիաների (ներառյալ տեխնիկական առաջադրանքների) մշակման համար հատուկ ծրագրավորման միջոցների աշխատանքի իմացություն (միջանկյալ), բանկային տեխնոլոգիաներ (միջանկյալ), ռելյացիոն տվյալների կառավարման համակարգերի կառուցման սկզբունքների իմացություն (միջանկյալ), տնտեսագիտության հիմունքներ եւ բանկային գործ (միջանկյալ), բանկային օրենսդրություն (ներածական), ծրագրավորում (ներածական)

Լեզուների իմացություն՝ հայերեն լեզվի իմացություն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների իմացություն (մասնագիտական գրականություն ընթերցելու նպատակով):

Անհրաժեշտ հմտություններ՝ Համակարգչով աշխատելու հմտություն (MS Office):

Աշխատավարձը՝ 130 000 դրամ:

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը՝ 2007թ. հունիսի 07-ը

Պահանջվող փաստաթղթերը.

- դիմումի ձեւ (ձեւը զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am /«Մեր մասին»/«Թափուր աշխատատեղեր» բաժնում, կամ տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում)

Դիմումի ձեւը կարող է ներկայացվել էլեկտրոնային տարբերակով՝ hrm@cba.am հասցեով:

Մրցութային հարցաշարը եւ Կենտրոնական բանկում մրցույթների անցկացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղված է Կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում (www. cba. am) կամ տրվում է Կենտրոնական բանկում:

Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել՝ 56-14-40 եւ 06-34 (ներքին):

ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունը հայտարարում է բաց մրցույթ «Հայաստանի պետական ագրարային համալսարան» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության ռեկտորի թափուր պաշտոնը զբաղեցնելու համար

Համաձայն «Բարձրագույն եւ հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 4 կետի, Հայաստանի պետական ագրարային համալսարանի (այսուհետեւ ՀՊԱՀ) ռեկտորն ընտրվում է բաց մրցույթի կարգով՝ ՀՊԱՀ խորհրդում, գաղտնի քվեարկությամբ, 5 տարի ժամկետով:

Մրցույթն անց է կացվում ՀՊԱՀ ռեկտորի եւ մասնաճյուղի տնօրենի ընտրության մասին ՀՊԱՀ խորհրդի կողմից 2007 թվ. հունվարի 19-ին ընդունված կանոնակարգին համապատասխան, (թեկնածուները կանոնակարգին կարող են ծանոթանալ համալսարանի խորհրդի քարտուղարությունում):

ՀՊԱՀ ռեկտորի թափուր պաշտոնի մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացիները, ովքեր ունեն.

ա) ագրարային բարձրագույն ուսումնական հաստատությունում գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 10 տարվա փորձ (ստաժ), ինչպես նաեւ ագրարային ոլորտում մասնագիտական ղեկավար աշխատանքի 10 տարվա փորձ (ստաժ), որից առնվազն 5 տարի՝ գիտամանկավարժական.

բ) գիտությունների դոկտորի աստիճան եւ պրոֆեսորի գիտական կոչում.

գ) ռեկտորի պարտականությունների կատարման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի իմացություն (այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրություն, կրթության եւ գիտության ոլորտին վերաբերող միջազգային համաձայնագրեր, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրություն եւ այլ իրավական ակտեր):

Հավակնորդը պարտավոր է ներկայացնել համալսարանի զարգացման եւ բարեփոխման հայեցակարգ (հիմնադրույթներ):

ՀՊԱՀ ռեկտորի թափուր պաշտոնի մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝

ա) գրավոր դիմում ՀՊԱՀ խորհրդի նախագահի անունով.
բ) երկու լուսանկար 3x4 չափսի.
գ) աշխատանքային գրքույկի պատճեն.
դ) ինքնակենսագրություն.
ե) բարձրագույն կրթության դիպլոմի պատճեն.
զ) կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ (լրացրած).
է) տեղեկանք մշտական բնակության վայրից.
ը) գիտությունների դոկտորի աստիճանը եւ պրոֆեսորի գիտական կոչումը հավաստող փաստաթուղթ.
թ) բնութագիր վերջին աշխատավայրից (եթե կազմակերպությունը չի լուծարվել).
ժ) զինվորական գրքույկ կամ զինապարտության մասին փաստաթուղթ:

ՀՊԱՀ ռեկտորի եւ մասնաճյուղի տնօրենի ընտրության կանոնակարգի 3.3 կետի համաձայն ՀՊԱՀ ռեկտորի ընտրությանը նախորդող 10 օրերի ընթացքում ՀՊԱՀ կոլեկտիվի ներկայացուցիչների ժողովը քննարկում է առաջադրված թեկնածությունները եւ ՀՊԱՀ խորհրդին ներկայացնում համապատասխան կարծիք: Ժողովի հրավիրման ժամկետների մասին տեղեկատվությունը թեկնածուներին տրվում է փաստաթղթերը հանձնելիս:

Քննարկումը տեղի կունենա 2007 թ. հուլիսի 3-ին, ՀՊԱՀ-ի մեծ դահլիճում:

ՀՊԱՀ ռեկտորի թափուր պաշտոնի բաց մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի փաթեթը (համարակալված եւ յուրաքանչյուր էջի հետնամասում ստորագրված) հանձնվում է ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարին՝ առձեռն կամ փոստով: Փաստաթղթերի հանձնումն ավարտվում է մրցույթի անցկացումից 10 օր առաջ:

Մրցույթին մասնակցելու համար դիմումները (փաստաթղթերը՝ բնօրինակներով) ներկայացնել 2007 թ. մայիսի 27-ից մինչեւ հունիսի 27-ը ներառյալ, ժամը 10-13-ը, բացի կիրակի օրերից՝ ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարին:

Հասցեն՝ Երեւան, Տերյան փողոց 74, 323 սենյակ, հեռախոսներ 52-04-22, 52-07-41: Մրցույթը տեղի կունենա 2007 թ. հուլիսի 7-ին, ժամը 11.00-ին, Հայաստանի պետական ագրարային համալսարանի գլխավոր մասնաշենքում (Տերյան փողոց 74):

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարություն

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունը հայտարարում է բաց մրցույթ «Հայաստանի պետական ագրարային համալսարան» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության Սիսիանի մասնաճյուղի տնօրենի թափուր պաշտոնը զբաղեցնելու համար

Համաձայն «Բարձրագույն եւ հետբուհական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ կետի, «Հայաստանի պետական ագրարային համալսարան» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության (այսուհետեւ՝ ՀՊԱՀ) մասնաճյուղի տնօրենն ընտրվում է բաց մրցույթի կարգով՝ ՀՊԱՀ խորհրդում՝ գաղտնի քվեարկությամբ, 5 տարի ժամկետով:

Մրցույթն անց է կացվում ՀՊԱՀ ռեկտորի եւ մասնաճյուղի տնօրենի ընտրության մասին ՀՊԱՀ խորհրդի կողմից 2007թ. հունվարի 19-ին ընդունված կանոնակարգին համապատասխան (թեկնածուները կանոնակարգին կարող են ծանոթանալ ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարությունում):

ՀՊԱՀ մասնաճյուղերի տնօրենի թափուր պաշտոնի մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացիները, ովքեր ունեն.

ա) ագրարային ոլորտում մասնագիտական կամ ագրարային բարձրագույն ուսումնական հաստատությունում գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 5 տարվա փորձ (ստաժ)

բ) գիտության թեկնածուի գիտական աստիճան եւ դոցենտի գիտական կոչում

գ) տնօրենի պարտականությունների կատարման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի իմացություն (այդ թվում՝ Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրություն, կրթության եւ գիտության ոլորտին վերաբերող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրություն եւ այլ իրավական ակտեր):

Հավակնորդը պարտավոր է ներկայացնել մասնաճյուղի զարգացման ու բարեփոխման հայեցակարգ (հիմնադրույթներ):

ՀՊԱՀ մասնաճյուղի տնօրենի թափուր պաշտոնի մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝

ա) գրավոր դիմում (ՀՊԱՀ խորհրդի նախագահի անունով) .
բ) երկու լուսանկար 3x4 չափսի.
գ) աշխատանքային գրքույկի պատճեն.
դ) ինքնակենսագրություն.
ե) բարձրագույն կրթության դիպլոմի պատճեն.
զ) կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ (լրացրած).
է) տեղեկանք մշտական բնակության վայրից.
ը) գիտության թեկնածուի գիտական աստիճանը եւ դոցենտի գիտական կոչումը հավաստող փաստաթուղթ.
թ) բնութագիր վերջին աշխատավայրից (եթե կազմակերպությունը չի լուծարվել).
ժ) զինվորական գրքույկ կամ զինապարտության մասին փաստաթուղթ:

ՀՊԱՀ մասնաճյուղի տնօրենի թափուր պաշտոնի բաց մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի փաթեթը (համարակալված եւ յուրաքանչյուր էջի հետնամասում ստորագրված) հանձնվում է ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարին՝ առձեռն կամ փոստով: Փաստաթղթերի հանձնումն ավարտվում է մրցույթի անցկացումից 10 օր առաջ:

Մրցույթին մասնակցելու համար դիմումները (փաստաթղթերը՝ բնօրինակներով) ներկայացնել 2007 թ. մայիսի 27-ից մինչեւ հունիսի 27-ը ներառյալ, ժամը 10-13-ը, բացի կիրակի օրերից՝ ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարին:

Հասցեն՝ Երեւան, Տերյան փողոց 74, 323 սենյակ, հեռախոսներ 52-04-22, 52-07-41: Մրցույթը տեղի կունենա 2007թ. հուլիսի 7- ին, ժամը 11.00-ին Հայաստանի պետական ագրարային համալսարանի գլխավոր մասնաշենքում (Տերյան փողոց 74):

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարություն

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունը հայտարարում է բաց մրցույթ «Հայաստանի պետական ագրարային համալսարան» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության Վանաձորի մասնաճյուղի տնօրենի թափուր պաշտոնը զբաղեցնելու համար

Համաձայն «Բարձրագույն եւ հետբուհական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 6-րդ կետի, «Հայաստանի պետական ագրարային համալսարան» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության (այսուհետեւ՝ ՀՊԱՀ) մասնաճյուղի տնօրենն ընտրվում է բաց մրցույթի կարգով՝ ՀՊԱՀ խորհրդում՝ գաղտնի քվեարկությամբ 5 տարի ժամկետով:

Մրցույթն անց է կացվում ՀՊԱՀ ռեկտորի եւ մասնաճյուղի տնօրենի ընտրության մասին ՀՊԱՀ խորհրդի կողմից 2007թ. հունվարի 19-ին ընդունված կանոնակարգին համապատասխան (թեկնածուները կանոնակարգին կարող են ծանոթանալ ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարությունում):

ՀՊԱՀ մասնաճյուղերի տնօրենի թափուր պաշտոնի մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացիները, ովքեր ունեն.

ա) ագրարային ոլորտում մասնագիտական կամ ագրարային բարձրագույն ուսումնական հաստատությունում գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 5 տարվա փորձ (ստաժ)

բ) գիտության թեկնածուի գիտական աստիճան եւ դոցենտի գիտական կոչում

գ) տնօրենի պարտականությունների կատարման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի իմացություն (այդ թվում Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրություն, կրթության եւ գիտության ոլորտին վերաբերող Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրություն եւ այլ իրավական ակտեր):

Հավակնորդը պարտավոր է ներկայացնել մասնաճյուղի զարգացման եւ բարեփոխման հայեցակարգ (հիմնադրույթներ):

ՀՊԱՀ մասնաճյուղի տնօրենի թափուր պաշտոնի մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝

ա) գրավոր դիմում (ՀՊԱՀ խորհրդի նախագահի անունով).
բ) երկու լուսանկար 3x4 չափսի.
գ) աշխատանքային գրքույկի պատճեն.
դ) ինքնակենսագրություն.
ե) բարձրագույն կրթության դիպլոմի պատճեն.
զ) կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ (լրացրած).
է) տեղեկանք մշտական բնակության վայրից.
ը) գիտության թեկնածուի գիտական աստիճանը եւ դոցենտի գիտական կոչումը հավաստող փաստաթուղթ.
թ) բնութագիր վերջին աշխատավայրից (եթե կազմակերպությունը չի լուծարվել).
ժ) զինվորական գրքույկ կամ զինապարտության մասին փաստաթուղթ:

ՀՊԱՀ մասնաճյուղի տնօրենի թափուր պաշտոնի բաց մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի փաթեթը (համարակալված եւ յուրաքանչյուր էջի հետնամասում ստորագրված) հանձնվում է ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարին՝ առձեռն կամ փոստով: Փաստաթղթերի հանձնումն ավարտվում է մրցույթի անցկացումից 10 օր առաջ:

Մրցույթին մասնակցելու համար դիմումները (փաստաթղթերը՝ բնօրինակներով) ներկայացնել 2007 թ. մայիսի 27-ից մինչեւ հունիսի 27-ը ներառյալ, ժամը 10-13-ը, բացի կիրակի օրերից՝ ՀՊԱՀ խորհրդի քարտուղարին:

Հասցեն՝ Երեւան, Տերյան փողոց 74, 323 սենյակ, հեռախոսներ 52-04-22, 52-07-41: Մրցույթը տեղի կունենա 2007թ. հուլիսի 7-ին, ժամը 11.00-ին Հայաստանի պետական ագրարային համալսարանի գլխավոր մասնաշենքում (Տերյան փողոց 74):

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարություն

VACANCY ANNOUNCEMENT:

GRANTS ASSOCIATE

EURASIA FOUNDATION REPRESENTATIVE OFFICE IN ARMENIA (EF) ANNOUNCES AN OPENING FOR THE POSITION OF GRANTS ASSOCIATE

Key responsibilities of the Grants Associate will include:

- Assist in the review of proposals from the legal and accounting standpoints and in the preparation of revised budgets with potential grantees
- Assisting in the development of specific grant agreements, arranging and executing site visits, and ensuring timely and full reporting and accounting from grantees
- Conducting a thorough financial and regulation compliance review of grantee financial reports

Required Qualifications:

- University degree (preferably in Finance, Economics or Accounting).
- At least 2 years experience in a responsible finance / administrative position.
- Knowledge of accounting standards and local civil legislation (entrepreneur activity regulation)
- Fluency in written and spoken Armenian and English is required. Good Russian Language skills are highly desirable. Solid computer skills.

Applicants should submit a cover letter and CV referencing Grants Associate to: Associate Country Director, Eurasia Foundation Representative Office in Armenia, Zarobyan 56, Yerevan, RA or send it by e-mail to resume@eurasia.am

For more information on the Eurasia Foundation and a complete job description please refer to the organizations website at www.eurasia.am

Application deadline is Friday, June 8, 2007 at 18:00

Վաճառվում է

Հողատարածքներ Պռոշյան սովխոզում՝ 200 հազ. քառ. մ, 24 հազ. քառ. մ, 6,5 հազ. քառ մ.: Հեռ. ***093 74 03 00***

ՎԱՐՁՈՎ ՏՐՎՈՒՄ Է

մեկ սենյականոց բնակարան Տիգրան Մեծ պողոտայում: Զանգահարել՝ ***576267*** հեռախոսահամարով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարում եմ գրքերի, բրոշյուրների, ամսագրերի, հրավիրատոմսերի համակարգչային ձեւավորում, նախապատրաստում տպագրության:

e-mail: gev-arm@yahoo.com

Հեռ.՝ 091-21-38-19, 63-18-81 Արմեն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա Ն 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 24.05.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: